

De kunst van het combineren

Concept-Cultuurnota 2005-2008

Aan:
de voorzitter en de leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 9 november 2004
Ons kenmerk 45/6.1/2004009360
Behandeld door mevrouw G. Smidt (0592) 36 59 19
Onderwerp: Conceptnota De kunst van het combineren (Cultuurnota van de provincie Drenthe 2005-2008)

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij doen wij u de conceptnota De kunst van het combineren (Cultuurnota van de provincie Drenthe 2005-2008) toekomen. Deze conceptnota is de opvolger van de door de tijd gedateerde en verouderde cultuurnota uit 1995 en bevat de hoofdlijnen van het door ons voorgenomen beleid op het gebied van cultuur voor de komende vier jaar. De bijgevoegde conceptnota kunt u beschouwen als een vertaling en concretisering van het provinciale Collegeprogramma 2003-2007 Werk maken in een veilig en sociaal Drenthe! en de (concept-)Contourennota Mensen in het middelpunt (Provinciale sociale agenda 2005-2008) in mei 2004.

Over het proces van totstandkoming van deze nota hebben wij u al eerder geïnformeerd.

Voor het overleg over de uitgangspuntennotitie met het brede culturele veld en de daaropvolgende conferenties met deelgroepen, hebben wij u ook uitgenodigd.

Naast deze bijeenkomsten is er overleg geweest met de Vereniging van Drentse Gemeenten en zijn beleidsevaluaties op deelonderwerpen uitgevoerd (evaluatie festivalbeleid: Laat vele bloemen bloeien, evaluatie festivalbureau en een publieksonderzoek Bevrijdingsfestival 2004). Al deze input bij elkaar is verwerkt tot de conceptnota De kunst van het combineren.

De ontvangen rapporten, de verslagen van de discussies en de bij ons ingediende subsidieverzoeken in het kader van de voorbereiding van dit nieuwe beleidskader, liggen voor u ter inzage.

Als visie op cultuurbeleid is ervoor gekozen de kracht van Drenthe als uitgangspunt te nemen. De inzet richt zich op behoud van de kracht van Drenthe en op versterking van deze kracht op een aantal onderdelen.

De rol die de provincie nadrukkelijk kiest, neemt de overzichtspostie van de provincie als uitgangspunt. De provincie begeeft zich op vele beleidsterreinen en heeft vele contacten. Vanuit de overzichtspostie kan de provincie initiatieven ontplooiën en partijen bij elkaar brengen. Hierbij komt de "Kunst van het combineren" als vaardigheid om de hoek kijken.

Korthedshalve verwijzen wij voor de verdere uitwerking graag naar de inhoud van de conceptnota.

Lijnen die in "Mensen in het middelpunt" voor de totale CWZ-sector zijn getrokken, worden in deze conceptnota doorgetrokken en specifiek naar de cultuursector vertaald. Bovenop de in de contourennota genoemde maatregelen, wordt nu voorgesteld een aantal specifieke (kleinere) subsidieregelingen in te trekken, meer flexibele en grotere budgetten te vormen binnen de cultuurdragers, een aantal subsidierelaties met instellingen te beëindigen en waar mogelijk uitvoeringslasten voor de provincie en instellingen te verminderen.

De financiële basis voor deze nota is gevormd door de begroting 2004, de Voorjaarsnota 2004, de financiële vertaling daarvan in de nota Mensen in het middelpunt en de rijksmiddelen die (onder andere op grond van de Rijkscultuurnota 2005-2008) aan onze provincie beschikbaar worden gesteld. Per saldo is er de komende jaren sprake van een aanzienlijke investering in de Drentse cultuur. Hiervoor verwijzen wij naar het financiële hoofdstuk van de nota.

De sturingsfilosofie van de nieuwe Algemene subsidieverordening Drenthe is ook voor deze nota uitgangspunt. 2005 zal in veel opzichten het karakter van een overgangsjaar dragen.

Tijdens de bespreking van de hoofdlijnennotitie voor deze cultuurnota op 1 september 2004 in de Statencommissie Cultuur en Welzijn (CW), hebt u aangegeven graag over het concept van deze nota van gedachten te wisselen. Het verdere bespreektraject biedt hiervoor ruimte.

Deze conceptnota hebben wij thans voor inspraak door betrokkenen en belanghebbenden vrijgegeven. Tot en met 3 januari 2005 kan op de inhoud van deze nota gereageerd worden.

Wij zijn voornemens de definitieve nota, waarin de ontvangen reacties zijn verwerkt, eind januari 2005 vast te stellen en deze vervolgens - via de Statencommissie CW - ter vaststelling aan uw staten aan te bieden (maartvergadering 2005).

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
aw/coll.

DE KUNST VAN HET COMBINEREN

concept-Cultuurnota van de provincie Drenthe 2005-2008

INHOUDSOPGAVE

CONCEPT-CULTUURNOTA VAN DE PROVINCIE DRENTHE 2005-2008

VOORWOORD

SAMENVATTING

1.	INLEIDING	1
2.	UITGANGSPUNTEN EN ONTWIKKELINGEN	4
3.	STERKTE, ZWAKTE, KANSEN EN BEDREIGINGEN	9
4.	CULTUURDRAGERS	12
5.	BEELDKWALITEIT	13
	Beeldende Kunst en Vormgeving	14
	Culturele planologie	16
6.	HET GROTE PUBLIEK	19
	Cultuurbereik	19
	Cultuureducatie	22
	Amateurkunst	24
	Podiumkunsten	27
	Festivals	30
7.	INFORMATIEKANALEN	33
	Bibliotheken	34
	Archieven	36
	Musea	37
	Regionale Omroep	40
8.	ONVOLTOOID VERLEDEN TIJD	42
9.	TALIGHEDEN	47
	Drentse Taal	47
	Letteren en leesbevordering	49

10.	RESUMÉ VAN HET NIEUWE CULTUURBELEID	51
11.	TRAJECTEN	53
12.	FINANCIEEL KADER	55

BIJLAGEN

BIJLAGE 1.	VERHOUDING TUSSEN DE CONTOURENNOTA "MENSEN IN HET MIDDELPUNT" EN DE CULTUURNOTA "DE KUNST VAN HET COMBINEREN" IN SCHEMA	58
BIJLAGE 2.	OVERZICHT VAN DE SUBSIDIEAANVRAGEN CULTUURNOTA 2005-2008, MET GEMOTIVEERDE AF-/TOEWIJZINGEN PER ORGANISATIE	58
BIJLAGE 3.	OVERZICHT SUBSIDIETOEKENNINGEN AAN NOORDELIJKE PODIUMGEZELSCHAPPEN, FESTIVALS EN KUNSTENAARS-INITIATIEVEN	58
BIJLAGE 4.	CONVENANTAFSPRAKEN NOORDELIJKE OVERHEDEN MET HET MINISTERIE VAN OCW	58
BIJLAGE 5.	BESCHIKBARE MIDDELEN CULTUURNOTA 2005-2008 (EN NADERE SPECIFICATIE)	58

VOORWOORD

Voor u ligt de Cultuurnota van de provincie Drenthe voor de periode 2005-2008. Onze vorige Cultuurnota stamt uit 1995. De wereld heeft sindsdien niet stilgestaan. Daarom werd het naar onze mening de hoogste tijd voor actualisering van ons cultuurbeleid. Al dan niet onder aanvoering van rijksbeleid, zijn wij in de afgelopen jaren op diverse cultuurbeleidsterreinen nieuwe wegen ingeslagen.

Onze Cultuurnota is een nadere uitwerking van het Collegeprogramma 2003-2007 en van de Contourennota Mensen in het middelpunt, de sociale agenda van de provincie Drenthe voor de periode 2005-2008. Mensen in het middelpunt bestrijkt de volle breedte van sociaal beleid. Cultuur maakt daarvan een wezenlijk deel uit. Vanwege dit wezenlijke belang van cultuur, hebben wij ervoor gekozen om een aparte Cultuurnota te maken, waarin cultuur in Drenthe als "waarde op zich" tot zijn recht komt.

Cultuur is belangrijk. Het beoefenen van cultuur draagt bij aan het gevoel van identiteit, schoonheid, zingeving, waardering en respect voor het verleden, voor het andere, enz. Bovendien kan cultuur inspireren, onderhouden, onderscheiden, de blik verruimen en aan het denken zetten. Cultuur roept emoties en reacties op. Kortom: cultuur beweegt!

Wat beweegt ons nu om aan cultuur(beleid) te doen? De eerste reden is dat wij het belangrijk vinden datgene wat aan cultuur in Drenthe aanwezig is te behouden en te versterken. Wij hebben een rijk netwerk van amateurkunstinstellingen, inclusief het daarbijbehorende rijke verenigingsleven en de sociale binding die hiervan uitgaat. Ook is Drenthe rijk aan historie, waarvoor grote belangstelling van het publiek bestaat. Hierop willen wij zuinig zijn en daarom maken wij beleid.

Verder draagt cultuur wezenlijk bij aan het woonklimaat in onze provincie. Cultuur kan de woonomgeving zowel in de steden in onze provincie als in het landelijk gebied, mooier maken en met culturele evenementen kan de sociale cohesie worden versterkt. Een goed publieksbereik is daarbij van belang en de verdere vergroting van dat bereik krijgt in deze nieuwe nota de volle aandacht.

Als provincie hebben wij een overzichtspostie van waaruit wij kunnen sturen, signaleren, ontwikkelen en aansporen tot. Deze overzichtspostie willen wij benutten om cultuur en de culturele infrastructuur verder te versterken, samen met het culturele veld (gemeenten, instellingen, kunstenaars en natuurlijk de Drenten zelf).

Ik ben van mening dat er vele kansen zijn om cultuur te versterken. Wij gaan dan ook € 700.000,- per jaar meer investeren in cultuur. Vanuit al het moois wat wij hebben kunnen wij verbindingen leggen - en ons dus bezighouden met De kunst van het combineren - de mogelijkheden legio. Op deze rol willen wij de komende jaren nadrukkelijk inzetten. Aan het eind van de vierjarige beleidsperiode willen wij gezien worden als verbindingsmakelaar en als samenwerkingspartner in het verwezenlijken van wederzijdse doelstellingen van het Rijk, de provincie, de gemeenten en van het brede cultuurveld.

Hans Schaap, gedeputeerde

SAMENVATTING

De Drentse Cultuurnota voor de periode 2005-2008, getiteld De kunst van het combineren, is een actualisering van ons brede cultuurbeleid; wij spelen in op nieuwe ontwikkelingen in de samenleving en wij kleden de provinciale rol op meer eigentijdse wijze in opdat wij onze doelstellingen kunnen bereiken. De nota is in samenspraak met het brede cultuurveld en de adviescommissies tot stand gekomen.

Kader

In De Kunst van het combineren worden zowel het Collegeprogramma 2003-2007, als de Contourennota Mensen in het middelpunt - provinciale sociale agenda voor de periode 2005-2008 - nader uitgewerkt. De nieuwe Algemene subsidieverordening (ASV) is het sturingskader van het in deze nota geformuleerde beleid.

Visie

Belangrijk onderdeel van onze visie is dat wij enerzijds uitgaan van al het mooie, goede en typisch Drentse waar onze provincie rijk aan is en dat wij anderzijds oog hebben voor nieuwe, interessante ontwikkelingen op cultureel gebied. Drenthe is een provincie, met authentieke landschappen en gebouwen; een mooi decor voor vele kunstuitingen en manifestaties. Wij kennen een sterke erfgoedsector, een rijk veld van amateurkunsten en kunstzinnige vorming, een overzichtelijke infrastructuur van professionele instellingen en veel nieuwe culturele impulsen en initiatieven vanuit het veld. Dit zijn krachten van Drenthe die wij willen waarderen en, waar nodig, willen verstevigen. Voor wat betreft dit laatste: wij willen de professionele kunst- en cultuurinitiatieven stimuleren en talentontwikkeling in de amateur-kunsten bevorderen.

Om onze doelen te bereiken, kunnen wij een goed gebruik maken van onze overzichtspositie. Wij houden ons als provincie bezig met veel beleidsterreinen en hebben vele contacten in het veld. Vanuit deze overzichtspositie kunnen wij initiatieven ontplooiën en partijen bij elkaar brengen. Zo kunnen wij vanuit cultuur combinaties tot stand brengen met economie, de ontwikkeling van het stedelijk en het landelijk gebied, toerisme en welzijn, met onderwijs, met gemeenten, in noordelijk verband enz. Onze rol is die van regisseur. Wij gaan veel meer dan voorheen projectmatig te werk. Waar passend, zullen wij de helpende hand bieden bij initiatieven vanuit het veld, via bijvoorbeeld de festivalcoördinator en de museumconsulent. Wij gaan ons meer richten op de samenwerking met gemeenten. In de samenwerking met instellingen zullen heldere prestatieafspraken leidend zijn. Wij formuleren wat wij willen en de instellingen bepalen hoe zij daar invulling aan geven. De uitvoeringsbureaucratie dringen wij terug, waardoor wij ons meer kunnen richten op onze missie in de cultuursector: De kunst van het combineren.

Cultuurdragers

De vele beleidsterreinen die cultuur rijk is, zijn in De kunst van het combineren samengebracht onder vijf cultuurdragers. Deze vijf cultuurdragers geven aan wat wij belangrijk vinden op het terrein van cultuur. Ze geven de meerwaarde van samenhang en samenwerking binnen de cultuursector aan. De cultuurdragers zijn:

- Beeldkwaliteit
- Het grote publiek
- Informatiekanalen
- Onvoltooid verleden tijd
- Taligheden

Beeldkwaliteit

Beeldkwaliteit gaat over het zichtbare en het tastbare in de openbare ruimte. Wij bedoelen dan niet alleen kunstobjecten, maar ook de kwaliteit van de bebouwing in zijn omgeving. Drenthe heeft een prachtig landschap en veel cultuurhistorische schatten. Cultuurhistorische waarden spelen een rol bij de toetsing en ontwikkeling van ruimtelijke plannen.

Wij willen het beeldende kunstklimaat verlevendigen. Daartoe geven wij ruimte aan kunstenaarsinitiatieven en creëren wij nieuwe presentatieplekken. Wij willen de beeldende kunst dichterbij de Drenten brengen en kunstenaars motiveren om de Drentse identiteit in de kunst te verbeelden. Wij beschouwen het Centrum Beeldende Kunst (CBK) Drenthe en het Drents Plateau als provinciale expertisecentra op het terrein van beeldkwaliteit.

Het grote publiek

Bij het grote publiek gaat het er om culturele activiteiten te bevorderen en de toegankelijkheid van deze activiteiten te vergroten. Wij streven naar lage drempels om actief en receptief deel te nemen aan kunst en cultuur. Wij willen bevorderen dat de verschillende groepen in de samenleving met een passend en veelal vraaggericht cultureel aanbod worden bediend. Een spannende wijze van programmeren en goede locaties voor nieuwe vormen van presentatie kunnen een bijdrage leveren aan de vergroting van het publieksbereik.

Onze inzet zal gericht zijn op kruisbestuiving tussen kunstdisciplines en tussen amateur- en professioneel initiatief. Concreet willen wij nieuwe samenwerkingsvormen stimuleren, nieuw talent en initiatief de kans te geven om zich te ontwikkelen en zich te bewijzen, wij willen versterking van de betrokkenheid van de vraagkant bij de totstandkoming van het aanbod en wij willen het culturele veld ondersteunen, faciliteren en adviseren. Verder willen wij door middel van duidelijke afspraken met instellingen en gemeenten bijdragen aan vergroting van het cultuurbereik en versterking van de culturele infrastructuur in onze provincie.

Informatiekanalen

De cultuurdrager informatiekanalen gaat over de verschillende manieren waarop (culturele) informatie beschikbaar wordt gesteld en wordt overgebracht door musea, archieven, RTV Drenthe en openbare bibliotheken. Zij hebben een sleutelrol als informatie- en cultuurdrager.

Wij richten ons om te beginnen op onze wettelijke taken (Mediawet en Archiefwet). Verder voeren wij de regie in het proces van bibliotheekvernieuwing en wij bevorderen de kwaliteit van informatie en de manier waarop informatie wordt aangeboden aan een zo groot mogelijk publiek. Omdat digitalisering van grote invloed is op informatiekanalen, leggen wij verbanden met onze informatie- en communicatietechnologie (ICT) tender voor optimalisering van de bibliotheekfunctie, digitale ontsluiting van cultuur en de beleving van Drenthe in beeld en geluid.

Voor alle beleidsterreinen onder informatiekanalen geldt ook dat vraaggerichter werken, vergroten van het publieksbereik en brancheoverstijgende samenwerking centraal staan.

Onvoltooid verleden tijd

Onvoltooid verleden tijd gaat over de zichtbare en overdrachtelijke overblijfselen uit het verleden (archeologische en gebouwde monumenten, geschiedenis, verhalen, legendes, mythen etc). Lange tijd was een objectgerichte, sectorale benadering leidend in het beleid op terrein van het cultureel erfgoed. Deze lijn wordt in den lande en ook door ons steeds meer verlaten en ingeruild voor een gebiedsgerichte, integrale aanpak. Instrumenten als de cultuurhistorische waardenkaart (CHW) waarderen cultuurhistorische elementen niet langer sectoraal, maar in hun samenhang. Kennis en expertise op terrein van cultuurhistorie wordt gebundeld en wordt op een verantwoorde wijze ingezet voor advisering en begeleiding.

Met projecten willen wij de positie van cultuurhistorie in ruimtelijk beleid verder versterken (Belvédère-loket).

Wij beëindigen de provinciale Subsidieregelingen monumentenzorg met ingang van 2006. Wij stellen een Revolving Fund in, waaruit laagrentende leningen kunnen worden verstrekt voor de instandhouding van provinciale monumenten.

Taligheden

Taligheden gaat over zowel Drentse, als Nederlandse taal en letteren.

De provincie richt zich bij taligheden vooral op het actief bevorderen van afstemming, samenwerking en verdere professionalisering van de streektaalinfrastructuur. Ook stimuleren wij dat leesbevordering en educatieve streektaalactiviteiten als leerlijn deel gaan uitmaken van de cultuureducatieve infrastructuur, onder meer door duidelijke prestatieafspraken te maken met de betrokken, door ons gesubsidieerde instellingen.

Met streektaalbeleid beogen wij het gebruik en acceptatie van het Drents te bevorderen. Wij zetten in op de wetenschappelijke verankering van het Drents en proberen in dat kader een bijzondere leerstoel Drents aan de Rijksuniversiteit Groningen te realiseren.

Provinciaal beleid op het gebied van letteren richt zich op het bevorderen van een literair klimaat, waarin kwalitatief goede literaire activiteiten kunnen ontstaan, opdat het publiek van deze kunstvorm kan genieten.

Leesvaardigheid is in de huidige informatiemaatschappij belangrijker dan ooit. Daarom stimuleert de provincie activiteiten op het gebied van leesbevordering. Deze zijn erop gericht de vaardigheid om te lezen bij jeugd en volwassenen zo goed mogelijk te ontwikkelen, waardoor actieve deelname van Drenten aan de maatschappij wordt vergemakkelijkt.

Middelen

Ten opzichte van het peiljaar 2004, gaan wij in de periode 2005 tot en met 2008 €700.000,-- meer investeren in de Cultuursector. Dat wil niet zeggen dat alle instellingen, organisaties en beleidsterreinen op gelijkblijvende of hogere budgetten kunnen rekenen. Wij stellen andere prioriteiten en wij bouwen flexibiliteit inbouw in onze budgetten om sneller in te kunnen spelen op aantrekkelijke en aanstekelijke initiatieven in de samenleving.

Een aantal instellingen zal te maken krijgen met een korting op hun budget. Een groot deel daarvan was al in de Contourennota Mensen in het middelpunt aangekondigd. Andere instellingen met een lokaal bereik, zien wij niet langer als een provinciale verantwoordelijkheid. Wij kennen in de komende periode minder subsidierelaties en wij schrappen een aantal subsidieregelingen. Hiermee wordt de uitvoeringsbureaucratie verminderd en krijgen wij meer tijd om ons te richten op de nieuwe taken in het kader van onze missie De kunst van het combineren.

- N.B. De bedragen in deze conceptnota zijn niet geïndexeerd, dit om in het besluitvormingstraject rond deze nota de aansluiting op de Contourennota zichtbaar te maken. De indexering van bedragen vindt plaats in de provinciale begroting en in de definitieve Cultuurnota. De in deze nota gepresenteerde bedragen en financiële overzichten zijn vooralsnog indicatief van aard en hebben voornamelijk tot doel de financiële verschuivingen als gevolg van de Contourennota te verduidelijken.**

1. INLEIDING

De Parels van Drenthe.

De Contourennota Mensen in het middelpunt, provinciale sociale agenda 2005-2008 (mei 2004) laat er geen misverstand over bestaan: Drenthe heeft veel om trots op te zijn.

In deze Cultuurnota gaan wij uit van alles wat onze provincie op cultureel gebied te bieden heeft en willen wij aansluiten op de kracht van Drenthe. In het cultuurbeleid dat wij voorstaan willen wij dit alles verfijnen, verfraaien, uitbreiden en natuurlijk ook uitdragen. De Drentse bodem is rijk aan schatten en zo is het ook met de Drentse culturele bodem. Om in bodemtermen te blijven: willen wij wat wij zaaien ook op termijn oogsten, dan moeten wij zeker zijn dat de bodem de goede gesteldheid heeft. De Drentse culturele bodem wordt gekenmerkt door een rijk veld van amateurkunst en kunstzinnige vorming, een sterke erfgoedsector en een overzichtelijke infrastructuur van professionele instellingen. In de afgelopen jaren is een goede structuur voor cultuureducatie neergezet. Ons festivalbeleid heeft zijn eerste vruchten afgeworpen.

Drenthe is een landelijke provincie met authentieke landschappen en gebouwen. Een prachtig natuurlijk decor voor vele kunstuitingen. Ook toeristisch is Drenthe een aantrekkelijke provincie. Als wij het landelijke decor verbinden met culturele activiteiten en/of culturele elementen kan de toeristische functie verder versterkt worden. Dat zal zijn gevolgen hebben voor de economie en dank zij het multiplier-effect heeft dat weer een positieve uitwerking op de cultuur.

De kracht van Drenthe

Drenthe heeft een aantal parels. Wij willen een kwaliteitsimpuls geven aan datgene waar wij goed in zijn. Daarmee leggen wij onze ambities dicht aan tegen het bestaande. Professionele kunst- en cultuurinitiatieven juichen wij toe en zullen wij stimuleren. Aan de rijke Drentse amateurkunst willen wij via projecten en deskundigheidsbevordering impulsen geven om zo de kwaliteit van de producties te helpen bevorderen. Zo stimuleren wij projecten die gericht zijn op talentontwikkeling in de amateurkunst, het liefst door verbindingen aan te gaan met professionele kunstinstellingen.

De provincie wil de eigen kwaliteiten dus duurzaam ontwikkelen. Dit betekent in ieder geval een goed evenwicht tussen economische en toeristische ontwikkeling en handhaving en versterking van de eigen kenmerkende kwaliteiten zoals landschap en cultuurhistorie. Cultuurhistorie kan een veel bepalender factor zijn in ruimtelijk beleid.

Meer investeren

Uit de financiële overzichten in deze Cultuurnota blijkt dat wij meer gaan investeren in cultuur. Maar liefst € 700.000,-- extra! Wij geven impulsen aan de Drentse culturele infrastructuur. Dit komt tot uitdrukking in extra gelden voor de Drentse musea, voor cultuureducatie en in investeringen in het productieklimaat. Daarbovenop komen extra middelen van het Rijk voor cultuureducatie en bibliotheekvernieuwing. Ook is er weer rijksgeld beschikbaar voor beeldende kunst en vormgeving en doen wij mee met het landelijke Actieplan Cultuurbereik. Wij willen met het beschikbare cultuurbudget op een flexibele wijze geld inzetten om onze ambities en die van het veld, te kunnen verwezenlijken. Verder komt er een Revolving Fund waaruit geld kan worden geleend voor restauratie van provinciale monumenten.

De preferente instellingen op cultuurgebied zijn RTV Drenthe, Kunst&Cultuur Drenthe (K&C), de Provinciale Bibliotheekcentrale (PBc), het Drents Plateau, het Drents Museum, het Centrum Beeldende Kunst Drenthe (CBK), de Monumentenwacht Drenthe, en het toekomstig Huis van de Taal. In tegenstelling tot de beleidsperiode 2001-2004 krijgen de instellingen geen budgetgarantie voor vier jaar. Jaarlijks vindt er een afweging plaats van beschikbaar te stellen middelen en worden prestatieafspraken gemaakt.

Ondanks het grotere budget leveren wij ook in. In het kader van de Contourennota hebben wij een aantal instellingen stimulerende markt kortingen meegegeven. Ook zijn subsidieregelingen opgeheven waarvan wij de middelen niet meer kunnen inzetten. Niet alle instellingen en organisaties kunnen op gelijkblijvende (of hogere) budgetten rekenen. Wij gaan andere prioriteiten stellen en meer flexibiliteit inbouwen. Zo zullen wij in de komende beleidsperiode minder subsidierelaties kennen. Er komt op deze wijze tijd vrij om ons verder te bekwamen in "de Kunst van het combineren".

Overzichtspositie

De provincie houdt zich met veel beleidsterreinen bezig en beschikt over een veelheid aan contacten op diverse terreinen. Vanuit die overzichtspositie willen wij initiatieven ontplooiën en partijen bij elkaar brengen. Soms zullen dat voor de hand liggende combinaties zijn, soms ook heel onverwachte. Voorop staat dat er veel combinatiemogelijkheden voorhanden zijn. Zo kan cultuur veel meer doen in combinatie met economie, stedelijke ontwikkeling, landelijk gebied, toerisme en welzijn. Ook de combinatie met gemeenten, met het onderwijs en met de andere noordelijke provincies liggen voor het oprapen. Onze werkwijze zal er een zijn van regisseren en het ontplooiën van initiatieven, mogelijkheden laten aansluiten bij de vraag en bevorderen dat er nieuwe vragen worden aangeboord. Dat vereist een aantal (nieuwe) vaardigheden in processen en projectmatig werken.

Nieuwe Cultuurnota

Cultuur is belangrijk in Drenthe en voor Drenthe. Cultuur draagt bij aan de identiteit, aan de herkenbaarheid en aan de eigenheid van Drenthe. In deze nieuwe nota (de vorige stamt uit 1995) bundelen wij de onderwerpen die met cultuur te maken hebben. Wij bieden daarmee een overzicht en een overkoepelend kader waarbinnen afwegingen gemaakt kunnen worden gemaakt en sturing kan worden gegeven.

Bij het ontwikkelen van de nota is gestart met een diagnose van de huidige situatie. Vragen die wij (in hoofdstuk 2) beantwoorden zijn: welke ontwikkelingen spelen er waar wij rekening mee moeten houden, wat is er goed en wat is er minder goed aan het tot nu toe gevoerde cultuurbeleid en aan de culturele infrastructuur (hoofdstuk 3). Ook maken wij hier een inventarisatie van de kansen en bedreigingen. De antwoorden op deze vragen zijn gevonden via interviews met vele medewerkers van de provincie en met de gedeputeerde van cultuur. De diagnose is verwoord in een uitgangspuntennotitie die in mei 2004 is verschenen. Naast deze diagnose zijn in deze notitie ook de kaders uiteengezet die het speelveld afbakenen waarbinnen de nieuwe Cultuurnota moest worden ontwikkeld. De belangrijkste kaders zijn de Contourennota 2005-2008 Mensen in het middelpunt en het Collegeprogramma 2003-2007.

Over het vervolgtraject tussen mei 2004 en de verschijning van deze concept-cultuurnota in oktober 2005 informeren wij u in hoofdstuk 10.

Cultuurdragers

In deze nota nemen de "Cultuurdragers" een belangrijke plaats in. Ze geven aan wat wij belangrijk vinden op het terrein van cultuur. Ze vormen ook een ordeningsprincipe voor de vele beleidsterreinen die het brede onderwerp rijk is. De ordening van deze Cultuurnota - langs cultuurdragers - is anders dan die in de Nota Mensen in het middelpunt, provinciale sociale agenda 2005-2008 die in mei jl. in concept verschenen is. De daar gekozen ordening langs programmalijnen is echter wel degelijk volledig dekkend ten opzichte van de invalshoek die hier is gekozen. In de programmalijnen van de Contourennota vormden de samenhang en de verbindingen tussen de sociale- en de culturele dimensie de primaire invalshoek. In verschillende programmalijnen (met name de lijnen Opgroeien, Wonen en leefomgeving en Parels van Drenthe) werden verbindingen tussen cultuur en andere provinciale beleidsterreinen gelegd. Wat betreft de sectorale (cultuur)uitwerking werd in deze nota regelmatig verwezen naar deze Cultuurnota. Bovenop die poging om de complexe sociale en culturele werkelijkheid door middel van beleid te ordenen, ondernemen wij in deze nota een meer concrete poging om

de meerwaarde van samenhang en samenwerking binnen de cultuursector in operationeel beleid te vertalen. Wij doen dat onder het inspirerende motto: de Kunst van het combineren.

In deze nota worden de algemene lijnen van "Mensen in het middelpunt" met voorstellen voor specifiek en samenhangend cultuurbeleid vertaald en ingevuld. Dit geldt zowel voor de gemaakte inhoudelijke keuzes, als voor de sturingsfilosofie en het financiële kader. De bovensectorale meerwaarde komt in de cultuurdragers bij uitstek tot een meerwaarde.

De vijf cultuurdragers zijn: Beeldkwaliteit, Het grote publiek, Informatiekanalen, Onvoltooid verleden tijd en Taligheden. De cultuurdragers komen kort aan bod in hoofdstuk 4. In de daarop volgende hoofdstukken gaan wij in op de onderverdeling per cultuurdrager. Wij geven aan wat wij op die onderdelen willen bereiken, hoe wij dan denken te gaan doen en geven een financiële samenvatting.

Hoofdstuk 10 is ingeruimd voor het voortraject - hoe en vooral met wie zijn wij tot deze Cultuurnota gekomen - en voor het vervolotraject. Tot slot gaan wij in hoofdstuk 11 in op het financiële kader en op de financiële consequenties van onze voornemens.

2. UITGANGSPUNTEN EN ONTWIKKELINGEN

Het vertrekpunt voor deze nieuwe Cultuurnota ligt in drie belangrijke stukken, het Collegeprogramma 2003-2007, de Voorjaarsnota 2004 en Mensen in het middelpunt, de provinciale sociale agenda 2005-2008. Daarnaast zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die interessant zijn om in de overwegingen te betrekken en hebben wij met elkaar nieuwe ideeën ontwikkeld over beleid(maken) en over subsidieverlening. De provincie is zeker niet de enige speler op de cultuurmarkt; wij belichten daarom ook de rol van andere participanten.

Collegeprogramma en Voorjaarsnota 2004

In het Collegeprogramma 2003-2007 staan de politieke ambities voor deze collegeperiode opgesomd. Een van de centrale hoofdlijnen betreft de versterking van de veiligheid en de sociale en culturele infrastructuur.

Concreet voor de culturele sector noemen we:

- vernieuwende architectuur;
- stimuleren van cultuureducatie;
- stimuleren van kunst en cultuur, waar dat van waarde is voor leefbaarheid en het vestigingsklimaat;
- een lage drempel voor jongeren om deel te nemen aan cultuur;
- ruimte voor nieuwe initiatieven uit de samenleving, bijvoorbeeld de Oetmarkt;
- een belangrijke loketfunctie voor Drents Plateau (Cultureel Erfgoedhuis) voor behoud en ontwikkeling van monumenten, karakteristieke gebouwen en hedendaagse architectuur;
- een provinciaal bibliotheeknetwerk, met de wens daarbij van deelname van alle gemeenten.

In de Nota Mensen in het middelpunt, provinciale sociale agenda 2005-2008, is dit programma vertaald voor de gehele cultuur-, welzijns- en zorgsector (CWZ-sector). Voor de cultuursector ging het hier om een uitwerking op hoofdlijnen. In 2004 zou een afzonderlijke Cultuurnota verschijnen en met deze nota is deze belofte ingelost.

In de Voorjaarsnota 2004 vinden wij een financiële vertaling van onze ambities voor de jaren 2005-2007. Ten aanzien van de CWZ-sector zijn daarin zowel generieke maatregelen (zoals een bezuiniging van € 500.000,- in 2007) als specifieke intensiveringsmaatregelen voor de cultuursector aangekondigd. De financiële kaders van Voorjaarsnota en die van Mensen in het middelpunt vormen zo de basis en het uitgangspunt van deze nota.

In september 2004 werd de ASV door de staten vastgesteld. Een nieuw en belangrijk provinciaal instrument voor de aansturing en de implementatie van beleid.

Mensen in het middelpunt

In vrijwel alle programmalijnen van deze nota (de provinciale sociale agenda 2005-2008) komt het onderwerp Cultuur aan de orde. In feite werkt de nieuwe Cultuurnota de culturele aspecten verder uit en is het belangrijk bij de uitvoering ervan te bezien in hoeverre de doelstellingen van Mensen in het middelpunt worden gehaald.

De verhouding tussen de Contourennota met zijn onderverdeling in programmalijnen en de Cultuurnota met zijn cultuurdragers, staat schematisch weergegeven in bijlage 1.

Maatschappelijke ontwikkelingen

In de Contourennota is een aantal maatschappelijke ontwikkelingen onder de loep genomen. Een aantal is ook op de cultuursector van toepassing:

- nieuwe vormen van maatschappelijke participatie;
- van aanbod- naar vraaggerichte voorzieningen;
- naar een integrale aanpak;
- samenwerking tussen overheden en maatschappelijke partners.

Dit laatste onderwerp verdient een korte toelichting. Wij kunnen stellen dat overheid en instellingen proberen beter in te spelen op de individuele en specifieke vragen in de samenleving. Als gevolg van een andere trend, de individualisering, is dit niet gemakkelijk. In de cultuursector ligt dit nog gecompliceerder omdat met kunst- en cultuuruitingen vaak wordt beoogd mensen aan het denken te zetten. Dit gebeurt nadrukkelijk vanuit de aanbodkant.

Andere ontwikkelingen die voor ons van belang zijn:

- een toenemende belangstelling voor de eigen culturele identiteit en de historie (van familie, dorp, streek en/of taal);
- digitalisering, die nieuwe kunstvormen mogelijk maakt en samenwerking kan bevorderen tussen culturele domeinen onderling en tussen cultuur, onderwijs en wetenschap. Digitalisering is ook van grote invloed op het bibliotheekwerk. Archieven en andere informatiebronnen zijn te raadplegen via internet;
- teruglopende bestedingen zijn onder invloed van werkloosheid en teruggang in de economie merkbaar in de culturele sector. Als toeristentrekpleister kan de sector echter ook werkgelegenheid genereren. Dit biedt in Drenthe nog volop kansen. Cultuur versterkt ook het vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen;
- er is een tendens zichtbaar naar commercialisering. De "markt" doet zijn werk en sponsoring wordt steeds gebruikelijker. Een andere tendens is professionalisering: de consument stelt hogere eisen, ook aan zijn culturele "consumptie";
- om het platteland leefbaar te houden en de kosten te drukken is het noodzakelijk voorzieningen te combineren in multifunctionele dienstencentra. Voor de cultuursector biedt dit nieuwe mogelijkheden om het aanbod dicht bij de inwoners te brengen. Er kunnen culturele functies worden toegevoegd, waarmee de gebouwen rendabeler kunnen werken. Ook hier gaat het om de Kunst van het combineren.

Denken over beleid(maken)

Het Collegeprogramma 2003-2007 is duidelijk: heldere keuzes maken (ook dingen niet meer doen), zo weinig mogelijk regels (ze belemmeren de flexibiliteit) en vernieuwen door te doen (niet door het schrijven van dikke nota's).

In de Contourennota staat dat een deel van het beleid inderdaad beëindigd zal worden en dat daarvoor nieuwe beleidsimpulsen in de plaats komen. Met het nieuwe subsidieinstrument zal steviger en zakelijker worden gestuurd. De provincie zal zich ook sterker profileren als samenwerkingspartner. De uitvoeringsbureaucratie wordt verminderd, er wordt minder sectoraal en versnipperd gewerkt en er zal meer integraal beleid worden geïnitieerd. Het denken in programmalijnen (in plaats van in beleidsterreinen of in doelgroepen) is hier een uitwerking van. De neerslag van dit gedachtegoed vindt u ook in deze Cultuurnota.

Werken met subsidies

Subsidieverlening is geregeld in de provinciale subsidieverordening (ASV). Hierin wordt uitgegaan van een zakelijker verhouding tussen provincie en gesubsidieerde instelling (prestatiesubsidie). Als opdrachtgever bepalen wij vooraf zo concreet mogelijk welke diensten wij van de opdrachtnemer verwachten. Dit betekent voor instellingen dat ze heldere werk- en activiteitenplannen opstellen met daarbij een productbegroting. De opdrachtnemer is primair verantwoordelijk voor de wijze van uitvoering. De provincie subsidieert niet (langer) het instandhouden van instellingen, maar de te leveren prestaties. Een goede monitoring van die prestaties is daarbij onmisbaar, evenals evaluatieonderzoek. In de nieuwe beleidsperiode zal een groot aantal specifieke subsidieregelingen en een aantal vaste subsidierelaties beëindigd worden. In plaats hiervan komen grotere, flexibele budgetten per programmalijn uit de Contourennota en gaan de criteria gelden uit de ASV.

Ook willen wij een beperkte vorm van marktwerking stimuleren. Instellingen die subsidie ontvangen moeten zich de komende jaren sterker als marktpartij profileren. Wij verwachten dat ze actief inkomsten werven uit beschikbare fondsen en actief op zoek gaan naar financieringsbronnen en -partijen.

Andere spelers

Het Rijk is voor een deel kaderstellend in cultuurbeleid. Zo krijgt een groot aantal instellingen met een (inter)nationaal belang in de drie noordelijke provincies subsidie: Noord Nederlands Orkest (NNO), Noord Nederlands Toneel (NNT), Noorderlicht, Galili Dance en vanaf 2005 Peergroup. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) subsidieert het herinneringscentrum Westerbork en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) doet dat met het Drents Archief. Van het totale budget dat overheden aan cultuur besteden neemt het Rijk ongeveer eenderde voor haar rekening.

Het Rijk maakt wetten die op de culturele sector van toepassing zijn. Voorbeelden zijn de Mediawet, de Welzijnswet, de Archiefwet, de Auteurswet, de Wet op de naburige rechten en de Monumentenwet. Dit wettelijk kader is sterk in ontwikkeling. Er zijn wijzigingen in de Mediawet, het verdrag van Malta over behoud en bescherming van archeologie in ruimtelijke plannen wordt geïmplementeerd en er zijn wijzigingen in de Rijksuitvoeringsprogramma's Monumentenzorg. Het Rijk stimuleert beleid op het terrein van bibliotheekvernieuwing, cultuureducatie, cultuurbereik en beeldende kunst en vormgeving. De bijdragen van het Rijk staan in hoofdstuk 12 vermeld.

In haar beleidsbrief "Meer dan de som" geeft staatssecretaris Van der Laan aan wat de beleidsprioriteiten zijn voor de periode 2005-2008:

- minder bureaucratie en meer eigen verantwoordelijkheid. Minder regels, instellingen krijgen meer ruimte om artistieke ambities vorm te geven;
- meer samenhang en wisselwerking in het culturele leven. Cultuurbeleid moet een evenwichtig patroon van voorzieningen opleveren. Naast het niveau speelt de spreiding van voorzieningen een belangrijke rol;
- versterking van de culturele factor in de samenleving. Cultuur niet benaderen als geïsoleerde sector, maar uitwaaiend over meer terreinen, met nieuwe initiatieven en nieuwe allianties.

Noordelijk verband

De noordelijke partners (provincies Groningen, Fryslân, Drenthe en de gemeenten Leeuwarden en Groningen) overleggen met elkaar in het Noordelijk Overleg Cultuur over grensoverschrijdende culturele zaken. Het Noorden gaat de komende vier jaar samen met het Rijk € 695.000,- investeren in het noordelijk productieklimaat. Doel is het intensiveren van nieuwe kunstenaarsinitiatieven, versterking van het productieklimaat en vergroting van interdisciplinaire samenwerkingsvormen tussen instellingen, zie bijlage 4.

Provinciale rol

De provincie is uitvoerder van een aantal rijks wetten. Verder dragen wij de zorg voor de bovenlokale infrastructuur via subsidieverstrekking. Vanwege het brede blikveld spelen wij een intermediaire rol en hebben wij contact met alle andere spelers.

De provinciale rol is vooral signalerend, stimulerend, coördinerend, ondersteunend en faciliterend. Dit vanuit een procesrol, de inhoud moet uit het veld komen. Waar wij zelf het initiatief nemen past de rol van regisseur (vergelijkbaar met een intendantfunctie). In de Nota Mensen in het middelpunt staan passages die aan de provinciale rol-in-ontwikkeling zijn gewijd.

De gemeenten

Gemeenten zijn belangrijke partners om de culturele infrastructuur te versterken. Bovendien is de gemeente in veel provinciale beleidstrajecten medespeler, bijvoorbeeld bij bibliotheekvernieuwing, monumentenzorg, cultuurbereik en archeologie.

Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van lokaal cultuurbeleid. Wij bieden de gemeenten ondersteuning bij hun cultuurbeleid: festivalbureau, museumconsulent, archeoloog, historicus, kwartiermaker bibliotheekvernieuwing en ondersteuning van het CBK in opdrachten en projecten beeldende kunst.

Samenwerking gemeenten-provincie

In de voorbereiding op de Contourennota hebben gemeenten kritische geluiden laten horen over het provinciale beleid. Dit beleid zou nauwelijks bekend zijn en gemeenten maken te weinig gebruik van provinciale subsidieregelingen. Van de provinciale steunfunctieinstellingen wordt wel goed gebruik gemaakt en daar is men dan ook positief over. Hetzelfde geldt voor gezamenlijke projecten, zoals cultuureducatie en bibliotheekvernieuwing. In zijn algemeenheid willen gemeenten meer helderheid over de rolverdeling tussen provincie en gemeenten. Er is behoefte aan meer continuïteit en structuur in het overleg tussen de twee partijen. De contacten zijn te indirect, namelijk meestal via instellingen. Men heeft aangegeven weinig enthousiast te zijn over innovatief provinciaal beleid waarvoor wij eenmalig geld beschikbaar stellen en waarbij gemeenten worden geacht vervolgens structureel te financieren. Wij zien het belang van een goede samenwerking, in het belang van een goed cultuurbeleid. Inmiddels is er structureel overleg tussen de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) en de provincie. Wij hebben afspraken met elkaar gemaakt over een gemeenschappelijke inzet. Er is met ingang van 2005 een bedrag van € 165.000,- beschikbaar voor gemeentelijke plannen.

Instellingen

Instellingen zijn uitvoerders van beleid en hebben een eigen verantwoordelijkheid. Ze zijn deskundig op hun terrein, opereren in relevante netwerken, maken samenwerkingsafspraken met andere instellingen, overheden en marktpartijen. Voor de door ons gesubsidieerde instellingen is sprake van prestatiesubsidie. Voorwaarde is dat wij goed aangeven wat wij aan prestaties wensen. Een nieuwe Cultuurnota zal een effectieve invoering van deze sturingsfilosofie vergemakkelijken. In de ASV zijn heldere spelregels opgesteld.

Van instellingen wordt verwacht dat ze ondernemerschap aan de dag leggen en eigen inkomsten verwerven. Dat lukt vaak, zeker als het om publieksinkomsten gaat. Sponsorinkomsten ligt binnen de culturele sector vaak moeilijker. Eenmalige bijdragen voor nieuwe initiatieven zijn goed te verwerven.

Adviescommissies

De provincie maakt bij de beoordeling van subsidieaanvragen voor het Actieplan Cultuurbereik en Beeldende Kunst en Vormgeving gebruik van adviescommissies. Deze zijn samengesteld uit deskundigen van diverse pluimage, een voorwaarde voor een interdisciplinaire blik. Via de samenstelling wordt een zo groot mogelijke onafhankelijkheid en objectiviteit nagestreefd. Wij zijn van plan de adviescommissies gericht in te zetten.

Het culturele veld en het publiek

Er zijn talloze personen, verenigingen, stichtingen en instellingen die zich met cultuuruitingen bezighouden, dan wel ze mogelijk maken. Wat zijn kunst en cultuur zonder deze cultuurbrengers en zonder de vele cultuurontvangers. Hoewel wij in de aanhef spreken van het publiek, is enige nuance gepast. De diversiteit in de samenleving weerspiegelt zich in een diversiteit aan behoeften. Kunst en cultuur spelen niet alleen in op bestaande behoeften, maar geven impulsen om nieuwe behoeften te doen ontstaan.

Bij de samenstelling van het Contourenplan en van deze nota hebben wij alles uit de kast gehaald om de vragen die er leven in kaart te brengen: van studiedagen tot paneldiscussies, van gericht wetenschappelijk onderzoek tot chatsessies, overleg met direct betrokkenen, belanghebbenden en deskundigen en last but not least de formele inspraakprocedures. Met het vaststellen van deze Cultuurnota is de periode van interactieve besluitvorming allerminst afgesloten. Ook in de komende jaren zullen wij regelmatig overleg voeren met mogelijke samenwerkingspartners, werkconferenties en debatten organiseren, nieuwe digitale mogelijkheden voor discussie en meningsvorming benutten: kortom in gesprek blijven met het Drentse culturele veld. Een actieve betrokkenheid van de Drentse inwoners bij de verdere vormgeving en uitwerking van ons cultuurbeleid blijft immers van essentieel belang. In 2005 zal er een onderzoek komen naar het feitelijke gebruik en de wensen ten aanzien van het culturele aanbod door ouderen en mensen met een laag inkomen. Verder zullen wij in het kader van de prestatiesubsidiëring aan instellingen vragen om behoeftepeilingen te doen. Ook vragen wij van instellingen na te gaan welke positie zij feitelijk innemen in de markt en welke positie zij wenselijk achten.

Europa

De provincie wil de komende vier jaar actief participeren in het Europese programma Cultuur (voorheen Cultuur 2000). Zo willen wij stimuleren dat Drentse instellingen, de provincie zelf of in noordelijk verband meer gebruik wordt gemaakt van de financiële en inhoudelijke mogelijkheden die Europa biedt.

Concreet denken wij aan het stimuleren van actieve deelname van onze musea aan Europese cultuurnetwerken en aan het participeren in culturele samenwerkingsprojecten en uitwisselingsprogramma's. Naast de musea zien wij ook Europese mogelijkheden op het gebied van cultuurhistorie, festivalbeleid en media.

3. STERKTE, ZWAKTE, KANSEN EN BEDREIGINGEN

Wij hebben de culturele infrastructuur en het cultuurbeleid in de provincie Drenthe tegen het licht gehouden. De volgende analyse levert inzicht op in de huidige sterke en zwakke kanten. Ook geeft ze een doorkijkje naar de kansen en bedreigingen in de toekomst.

Sterk aan de culturele infrastructuur

- Drenthe kent een overzichtelijke basisstructuur. Vrijwel alle culturele sectoren zijn in de vorm van een instelling vertegenwoordigd.
- Juist door de overzichtelijkheid en de kleinschaligheid weet men elkaar gemakkelijk te vinden, ook om nieuwe initiatieven van de grond te krijgen.
- Ook de culturele infrastructuur van vrijwilligersorganisaties en van organisaties voor de amateurkunst is goed op orde. Wij kennen een groot netwerk aan organisaties (toneel, harmonie/fanfare), inclusief het daarbij horende rijke verenigingsleven en de misschien nog wel belangrijker sociale binding.
- Drenthe is rijk aan historie. Het publiek vertoont hiervoor een brede belangstelling en dat vertaalt zich in een groot aantal bezoekers.
- Er bestaat een goede basis voor cultuureducatie richting scholen en gemeenten
- Er bestaat een goed netwerk van bibliotheken.

Zwak aan de huidige culturele infrastructuur

- Het culturele aanbod is (geografisch) verspreid en soms versnipperd over de provincie. Er is geen stad die als cultureel centrum van Drenthe kan gelden, met de bijbehorende expliciete functie van trekpleister.
- De infrastructuur is op een aantal beleidsterreinen versnipperd, bijvoorbeeld ten aanzien van het streektaalbeleid. Er vinden veel elkaar overlappende initiatieven plaats, waarbij samenwerking voor de hand zou liggen (iedereen doet aan cultuureducatie). Organisaties vinden elkaar op dit punt onvoldoende.
- In interviews met medewerkers werd de culturele infrastructuur aangeduid als "ijl" of "dun". Ook zijn er gaten geconstateerd: er is geen producerende podiumkunstinstantie, er is geen kunstvakopleiding en er zijn te weinig instellingen met een landelijke uitstraling.
- Er is sprake van een onbalans in het cultuuraanbod: de amateurkunsten zijn goed vertegenwoordigd, topkunst is juist ondervertegenwoordigd. Het amateurveld is groot, de kwantiteit van het ondersteuningsaanbod is mager.
- Wij kennen geen professionele gezelschappen voor podiumkunsten. Wij maken gebruik van noordelijke en landelijke instellingen op dit gebied.
- Een integrale benadering van de culturele infrastructuur komt onvoldoende uit de verf (combinaties met toerisme, ruimtelijk beleid en welzijn).

Kansen voor de culturele infrastructuur

- Van het Drents eigene een kracht maken, ofwel: zaaien op een bodem waar het zaad goed gedijt.
- Drenthe is een landelijke provincie met veel cultureel erfgoed en een scala aan amateuristische kunstbeoefening. Juist in zo'n decor passen kunstuitingen als omgevingstheater en locatietheater.
- Drenthe heeft op kleine afstand (Groningen en Zwolle) professionele kunstgezelschappen.
- Economische en toeristische ontwikkeling kunnen hand in hand gaan; eigen kenmerkende kwaliteiten moeten worden gehandhaafd en waar mogelijk versterkt.
- Verdere ontwikkeling van het cultuurtoerisme, waarbij de culturele component kwaliteit heeft. Cultuurtoerisme versterkt het vestigingsklimaat en de werkgelegenheid.

- De cultuurbeoefening verdient een passende kwaliteitsimpuls. In de amateurkunstbeoefening is veel potentie aanwezig. Door projecten te ondersteunen en de kwaliteit verder te bevorderen zou hier een fraaie "top" op kunnen worden gezet.
- Er liggen kansen om de museale infrastructuur te versterken. Museum De Buitenplaats en het Hunebedcentrum hebben aangegeven een structurele rol te willen vervullen in deze infrastructuur.
- Stimulering van kunst- en cultuureducatie, want jong geleerd...
- Bevordering van het gebruik van de Drentse taal, vanwege de cultuurhistorische waarde, het belang voor de identiteit en het zelfbewustzijn van onze inwoners.
- Het noordelijk productieklimaat verdient nieuwe impulsen. Enkele instellingen krijgen extra gelden voor de ontwikkelingsfunctie, die op zijn beurt het culturele klimaat van het Noorden versterkt.
- Er kunnen andere financieringsbronnen worden aangeboord: Europese gelden, Programmataender ICT van de provincie, plattelandsvernieuwing, Uitvoeringskader toeristisch recreatieve projectontwikkeling enz.
- De integratie met andere sectoren kan worden bevorderd: combinaties van cultuur met toerisme, ruimtelijke ordening en welzijn.
- Betere aansluiting bij gemeentelijke initiatieven.
- Samen met gemeenten werken aan de versterking van de infrastructuur.
- Ontwikkelingspotentieel aanboren bij een aantal instellingen.
- Een vergrijzende bevolking biedt wellicht een flink potentieel aan vrijwilligers.

Bedreigingen voor de culturele infrastructuur

- Rijksbezuinigingen en veranderende financiële kaders.
- De monopoliepositie van veel instellingen.
- Een dreigend tekort aan vrijwilligers en hun veranderende beschikbaarheid.

Ook hebben wij gekeken naar het cultuurbeleid zoals dat gevoerd wordt. Dat levert de volgende opmerkingen op.

Sterk aan het cultuurbeleid van Drenthe

- Een goede culturele infrastructuur waarmee het beleid handen en voeten krijgt.
- De keuze van de afgelopen jaren voor projecten die samenwerking bevorderen.
- De impulsen die de afgelopen tijd zijn gegeven via het Actieprogramma Cultuurbereik.
- Goede contacten en relaties met de instellingen.
- Een festivalbeleid dat een vernieuwing van het kunstaanbod betekent en een nieuw en breed publiek bereikt.

Zwakten van het cultuurbeleid

- Beleid suggereert sturing. Daar is de afgelopen jaren onvoldoende sprake van geweest. Dit komt voor een belangrijk deel door een verouderd beleidskader. Vanwege de achterhaalde informatie was er nauwelijks sprake van een samenhangende beleidsafweging.
- Cultuurbeleid is te sterk opgehangen aan het beleid van instellingen. Zij stuurden meer dan de provincie. Het beleid is reactief, niet pro-actief.
- Te veel bureaucratie. De sturing vindt (bij gebrek aan...) plaats door regels en budgetten. Wij noemen dat "regelingen-denken", in plaats van denken in termen van doelen en middelen. De regelingen waarop dit alles gebaseerd is, zijn veelal onduidelijk en incidenteel. Dit leidt tot veel administratieve lasten.

- Bepaalde beleidsterreinen zijn onderbelicht, zoals het museumbeleid.
- Cultuurbeleid wordt te weinig integraal benaderd; de relatie met het landschap, de recreatie en het toerisme wordt niet of nauwelijks uitgewerkt.
- Er is te weinig overleg en samenwerking met gemeenten, bij wie het cultuurbeleid overigens beter kan worden ontwikkeld.

Kansen voor het cultuurbeleid

- Het cultuurbeleid verdient een nieuwe impuls. Kenmerken zijn: nieuwe ontwikkelingen koppelen aan de kracht van Drenthe (landschap, amateurkunst, archeologie en erfgoed), nieuwe samenwerkingsvormen, nieuwe overlegvormen, betere afstemming, creativiteit losmaken.
- Een andere werkwijze waarbij ingezet wordt op intermediairs, doeners, coördinatoren die combinaties leggen met andere beleidsterreinen. Ook digitalisering kan hier in een rol spelen.
- De integratie met sectoren als economie, toerisme en ruimte bevorderen.
- Terugdringing van het aantal regelingen: meer aandacht voor beleidsontwikkeling en voor de regisseursrol.
- Meer aandacht voor overleg, interne en externe communicatie, PR-instrumenten om een breder publiek te bereiken.
- Invoering van doel-middel denken: uitgaan van wat wij willen bereiken.
- Communiceren met het veld over doelstellingen en criteria bij de beoordeling van aanvragen.
- Met dubbele vergrijzing moet er een groter potentieel aan vrijwilligers mogelijk zijn.
- Duidelijk zijn in wat wij voortaan niet meer doen.

Bedreigingen voor het cultuurbeleid

- Geen echte keuzes maken, waardoor op te veel onderdelen te weinig wordt ingezet, met alle gevolgen voor de resultaten.
- Meer ambities dan middelen.

4. CULTUURDRAGERS

Cultuur kent vele facetten en onderdelen. In deze "Kunst van het combineren" zijn wij zelf alvast aan het combineren geslagen en hebben wij een aantal "cultuurdragers" onderscheiden. Wij willen hiermee aangeven dat wij het belangrijk vinden dat deze sectoren elkaar versterken.

De cultuurdragers zijn: Beeldkwaliteit, Het grote publiek, Informatiekanalen, Onvoltooid verleden tijd en Taligheden. Zij zijn op hun beurt onderverdeeld in verschillende beleidsterreinen, zoals op het bijgaande schema is te zien.

Cultuurdrager Beeldkwaliteit	Cultuurdrager Het grote publiek	Cultuurdrager Informatiekanalen	Cultuurdrager Onvoltooid ver- leden tijd	Cultuurdrager Taligheden
Beleidsterreinen - Beeldende kunst en vormgeving - Culturele planologie	Beleidsterreinen - Cultuurbereik - Cultuureducatie - Amateurkunst - Podiumkunsten - Festivals	Beleidsterreinen - Bibliotheken - Archieven - Musea - Regionale omroep	Beleidsterrein - Cultureel erfgoed	Beleidsterreinen - Drentse Taal - Letteren en leesbevordering

Beeldkwaliteit

Het gaat hier om de kwaliteit van beelden, waarbij wij niet alleen kunstobjecten bedoelen, maar ook de kwaliteit van de bebouwing in zijn omgeving. Deze cultuurdrager kent twee beleidsterreinen: Beeldende kunst en vormgeving en Culturele planologie.

Het grote publiek

Kunst- en cultuurvormen zijn gericht op een (groot) publiek. Bij deze cultuurdrager gaat het ons om de vergroting van dat bereik. Wij spreken dan over de beleidsterreinen Cultuurbereik, Cultuureducatie, Amateurkunst, Podiumkunsten en Festivals.

Informatiekanalen

Welke mogelijkheden en middelen zijn er om informatie met een culturele waarde over te dragen? De beleidsterreinen die in beeld komen zijn Bibliotheken, Regionale omroep, Musea en Archieven.

Onvoltooid verleden tijd

Via bescherming en ontwikkeling van cultureel erfgoed proberen wij het verleden levend te houden. Het beleidsterrein dat zich hier aandient is: Cultureel erfgoed, onderverdeeld in archeologie, monumenten en geschiedenis.

Taligheden

Taligheden gaat over de Drentse en Nederlandse taal en letteren. Met als beleidsterreinen: Drentse taal, Letteren en leesbevordering.

In de volgende hoofdstukken zullen wij uiteenzetten wat wij op deze beleidsterreinen willen bereiken en hoe wij dat denken te gaan doen.

5. BEELDKWALITEIT

Beeldkwaliteit gaat over het zichtbare en het tastbare in de openbare ruimte¹. Wij hebben hierbij niet alleen het oog op kunstobjecten, maar wij verstaan er ook de kwaliteit van de bebouwing onder, wij denken ook aan dorps- of stadsaanzichten en aan de inrichting van nieuwe wijken. Architectuur, stedenbouw, infrastructuur en voorzieningen spelen hierbij een grote rol. Wij besteden uiteraard aandacht aan de door kunstenaars en vormgevers gemaakte kunstwerken in de openbare ruimte. Drenthe heeft een prachtig landschap met een grote rijkdom aan cultuurhistorische schatten. De provincie biedt volop ruimte en rust om van de omgeving te genieten, om er prettig te wonen, te werken en te recreëren. De landschappelijke en cultuurhistorische elementen zijn niet alleen belangrijk voor de bewoners en de bezoeker, maar vormen ook een inspiratiebron voor kunstenaars, dichters, schrijvers en een prachtig decor voor vele kunstvormen.

Er zijn mogelijkheden te over om de beeldkwaliteit van Drenthe te verhogen

Denk aan het organiseren van debatten met inwoners en deskundigen over de inrichting van de openbare ruimte, aan het vergroten van kennis over de bestaande cultuurhistorische waarden, aan de positie van erfgoed bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen, aan behoud door ontwikkeling van het culturele erfgoed en het zoeken naar nieuwe functies van monumenten, aan experimenten om de ruimtelijke kwaliteit verder te bevorderen, aan het betrekken van kunstenaars, vormgevers en/of historici bij de planvorming van een woonwijk en bij het revitaliseren van bedrijventerreinen, aan het betrekken van kunst, vormgeving en geschiedenis bij landschapsvisies en dorpsomgevingsplannen. Inderdaad, kansen te over en nieuwe bronnen van inspiratie...

Waar het de ruimtelijke ordening betreft hebben de provincie en de gemeenten een eigen verantwoordelijkheid. Bij de toetsing en ontwikkeling van ruimtelijke plannen nemen de cultuurhistorische waarden een belangrijke plaats in. Ze zijn in het provinciale beleid opgenomen, onder andere via het Provinciaal omgevingsplan (POP). Ook wordt de CHW als instrument ontwikkeld. Het gaat hier om inventarisatie en waardering van de archeologie, gebouwde omgeving en historische geografie.

Er moet sprake zijn van een duidelijke wisselwerking tussen de cultuurdragers Beeldkwaliteit en Het grote publiek en Onvoltooid verleden tijd. Ook zijn er verbindingen te leggen met de programmaliijnen Wonen en leefomgeving en Parels van Drenthe uit de Contourennota. De gemeenschappelijke lijn is hier.

Het culturele erfgoed van Drenthe verdient een hoofdrol bij de ontwikkeling van woonplannen en stedelijke vernieuwing. De Drentse identiteit kan een belangrijke rol spelen in cultuurhistorische en beeldende kunstmanifestaties. Beeldkwaliteit is ook economisch interessant: een mooie provincie trekt toeristen en bevordert het leef- en vestigingsklimaat.

Provinciale expertisecentra

Wij beschouwen het CBK en het Drents Plateau als provinciale expertisecentra op het terrein van beeldkwaliteit. Onze inzet is er voortaan op gericht dat deze instellingen een belangrijke bijdrage leveren aan de verhoging van de beeldkwaliteit in onze provincie. Middelen daartoe zijn duidelijke prestatieafspraken. De aanwezige deskundigheid willen wij de komende jaren beter en intensiever inzetten om het woon- en leefklimaat in Drenthe te verbeteren.

---

¹ Vergelijk het provinciale project Ruimtelijk kwaliteit, waar het om de ecologische balans en de fysieke, economische en sociale aspecten van de ruimte gaat.

Beeldende kunst en vormgeving

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van beeldende kunst en vormgeving?

Het beeldende kunstklimaat wordt levendig. Dankzij onze provinciale impulsen zien wij interessante kunstenaarsinitiatieven, ontstaan er nieuwe podia waar kunstenaars hun werk presenteren en is er ruimte voor experimenten. In veel Drentse gemeenten ontstaan initiatieven om kunst een plek te geven in de openbare ruimte. Het Drentse landschap en de typisch Drentse elementen vormen een belangrijke inspiratiebron.

Kunst in de openbare ruimte bereikt per definitie een groot publiek. Een grotere toepassing van beeldende kunst in de openbare ruimte doet de ontvankelijkheid van het publiek hiervoor toenemen. Kunst heeft zo een positief effect op de leefbaarheid en de levendigheid in wijken en dorpen. De cultuurhistorische kwaliteiten worden op natuurlijke wijze in de bebouwde omgeving geïntegreerd.

Gemeenten betrekken kunst en vormgeving in een vroegtijdig stadium bij hun planvorming voor de openbare ruimte. Ze voeren projecten uit waarbij kunstenaars in interactie met de woonomgeving kunstwerken realiseren. Bedrijven, instellingen en andere initiatiefnemers komen in aanmerking voor subsidies als ze een opdracht aan een kunstenaar verstrekken.

CBK als spin in het web

Het CBK ontwikkelt zich verder tot een duidelijk spin in het web van beeldende kunst en vormgeving in Drenthe. Het wordt het expertisecentrum op het gebied van hedendaagse kunst met een grote betekenis voor kunstenaars, gemeenten, particulieren, bedrijven, instellingen en initiatiefnemers. Het CBK speelt een belangrijke rol om Drentse kunstenaars en hun publiek wederzijds met elkaar in contact te brengen. Dit gebeurt door presentatieplekken en via kunstuitleen aan particulieren en bedrijven. In 2006 moet de kunstuitleen aan particulieren voor het merendeel kostendekkend zijn; voor kunstuitleen aan bedrijven geldt vanaf 2005 een totale dekking van kosten.

Een tweede rol voor het CBK is die van makelaar in projecten voor opdrachtgevers en kunstenaars. Het stimuleert gemeenten om kunstenaars in ruimtelijke plannen te betrekken en helpt opdrachtgevers om plannen op te stellen.

Het CBK is verder het kenniscentrum voor beeldende kunst en vormgeving. Het beheert het documentatiebestand waarin alle professionele kunstenaars zijn opgenomen en geeft informatie. Er worden tentoonstellingen, manifestaties, educatieve activiteiten en debatten georganiseerd. Het CBK is dus initiator en aanjager van toonaangevende projecten, organisator van exposities, adviseur voor kunstenaars, gemeenten, bedrijven, instellingen en particulieren, aanbieder van een podium en platform voor kunstenaars(-verenigingen).

Met ingang van 2006 is het CBK verantwoordelijk voor verdeling van de gelden beeldende kunst en vormgeving (BKV). Deze middelen zijn bedoeld voor de ondersteuning van tentoonstellingen, manifestaties, kunstprojecten, kunstopdrachten en (kunstenaars)initiatieven.

Omdat het rijksbeleid dit niet toelaat verlenen wij met ingang van 2005 geen subsidie meer voor de collectievorming van de provinciale Kunstuitleen. Voor de aanschaf van nieuwe werken is men aangewezen op nieuw aan te boren financieringsmogelijkheden. Het CBK krijgt tot 2007 de tijd om een groter publiek te bereiken met de ideële kunstuitleen voor particulieren. Op basis van de resultaten die men op dit gebied bereikt, nemen wij nadere besluiten in welke mate wij de kunstuitleen subsidiëren.

Bevordering kunstuitingen

Er komen middelen voor het verbeteren van de positie van presentatieinstellingen en voor kunstenaarsinitiatieven. Stichting Kunstenaarsinitiatief Kolderveen krijgt de kans zich te bewijzen als broedplaats voor experimenten en kan uitgroeien tot een werkplaats voor jonge kunstenaars uit binnen- en buitenland met landelijke bekendheid. Ook komen er mogelijkheden ter ondersteuning van initiatiefnemers die kunstenaars en vormgevers inschakelen bij belangwekkende projecten. Kunstenaars en kunstenaarsinitiatieven komen hiermee op een hoger artistiek plan, er kan worden geëxperimenteerd en gedebatteerd.

In de beleidsperiode 2005-2008 worden geen middelen besteed aan de presentatie en promotie van individuele kunstenaars. Er zijn wel middelen beschikbaar voor kunstmanifestaties en (experimentele) kunstprojecten. Hiervoor wordt het BKV-fonds aangewend. Kunstenaars, vormgevers en/of initiatiefnemers kunnen ondersteuning inroepen van het CBK. In de genoemde beleidsperiode wordt een Drentse manifestatie met bovenregionale uitstraling georganiseerd.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. Wij willen het CBK uit laten groeien tot hét kennis- en expertisecentrum op het gebied van BKV in Drenthe. Jaarlijks maken wij prestatieafspraken om hier uitvoering aan te geven. Het CBK krijgt hiervoor een bedrag van € 231.000,--. Hierin is ook een bedrag opgenomen voor de verhoging van de huur in verband met klimatologische aanpassingen. De extra subsidieaanvraag voor een cultuureducatie wordt niet gehonoreerd, omdat wij dit niet als een kerntaak van het CBK zien.
2. Het CBK krijgt tot 2007 de tijd om met nieuwe activiteiten aan te tonen dat het bereik van de kunstuitleen voor particulieren vergroot wordt. Wij zullen in 2006 een afweging maken over het provinciale aandeel in de kunstuitleen voor particulieren voor de jaren 2007 en 2008.
3. Per jaar is een budget van € 255.600,-- beschikbaar voor BKV. Een bedrag van € 167.700,-- is gereserveerd voor voor kunstopdrachten, tentoonstellingen, manifestaties, projecten en (kunstenaars)initiatieven. € 40.000,-- is gereserveerd voor pilotprojecten in gemeenten, om te experimenteren met planvorming en toepassing van beeldende kunst in de openbare ruimte. € 30.000,-- is beschikbaar voor de ondersteuningsfunctie van het CBK in projecten BKV en opdrachten voor kunst in de openbare ruimte; hierover worden prestatieafspraken met het CBK gemaakt.
4. In 2005 onderzoeken wij de voors en tegens om de verantwoordelijkheid voor het budget van € 167.700,-- (zie beleidsvoornemen 3) over te dragen aan het CBK. Leidt dit tot een positieve uitkomst, dan willen wij het CBK met ingang van 2006 dit budget ter beschikking stellen. Hierover maken wij te zijner tijd prestatieafspraken met het CBK.
5. Kunstenaarsinitiatief Kolderveen wordt ondersteund voor haar experimentele werkplaatsfunctie door de noordelijke partners, met een bedrag van € 60.000,-- (zie bijlage 4: convenantafspraken noordelijke overheden met Ministerie van OCW).
6. De Adviescommissie BKV wordt ingeschakeld bij de advisering over project, kunstopdrachten en tentoonstellingen.
7. Wij bevorderen dat het Drents Plateau (Architectuurcentrum Drenthe) zich sterk maakt voor het betrekken van BKV bij de inrichting van de openbare ruimte.
8. Wij stoppen in 2006 met subsidiëring van het CBK voor de kunstuitleen aan bedrijven omdat deze kostendekkend moet functioneren.
9. Wij stoppen met ingang van 2005 met subsidiëring van het CBK voor de uitbreiding van haar collectie, omdat rijksmiddelen (zie beleidsvoornemen 3) hier niet voor mogen worden ingezet.
10. Vorenstaande zal nog verder uitgewerkt worden in een Uitvoeringsnotitie BKV die eind 2004 zal verschijnen.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Beeldende Kunst en Vormgeving	2004	2005	2006	2007	2008
Subsidiëring kunstopdrachten, tentoonstellingen, manifestaties, projecten en kunstenaarsinitiatieven		167.700	167.700	167.700	167.700
CBK ondersteuning projecten en opdrachten		30.000	30.000	30.000	30.000
Pilotprojecten gemeenten Kunst in openbare ruimte		40.000	40.000	40.000	40.000
Adviescommissie en projectkosten		17.900	17.900	17.900	17.900
Presentiegelden e.d. commissies	900	0	0	0	0
Regeling aankopen beeldende kunst	6.400	0	0	0	0
Totaal Budget BKV	276.200	255.600	255.600	255.600	255.600
CBK	226.000	231.000	231.000	231.000	231.000
Totaal BKV	496.200	486.600	486.600	486.600	486.600

Culturele planologie

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van culturele planologie?

Drenthe wordt mooier. Inwoners zijn daar trots op en toeristen genieten van de uitstraling van Drenthe. Fraaie dorpen, steden en afwisselende landschappen bepalen het gezicht van Drenthe. Het cultureel historisch besef van de inwoners van Drenthe groeit.

Cultuurhistorie richtinggevend

De aandacht voor culturele planologie binnen ruimtelijk beleid gaat groeien. Cultuur en cultuurhistorie zijn belangrijke inspiratiebronnen voor ruimtelijke plannen. Ook bij welstandstoetsing is er meer aandacht voor de beeldkwaliteit van de omgeving van het gebouw. De ontwikkelde CHW, inclusief de achterliggende gedetailleerde archeologische kaarten (Archeologische Monumenten Kaart en Indicatieve Kaart Archeologisch Waarden) worden intensief gebruikt.

Het Architectuurcentrum Drenthe (Drents Plateau) organiseert lezingen en manifestaties over de kwaliteit van de openbare ruimte, over architectuur, stedenbouw en landschapsontwerp. Hiermee wordt het maatschappelijke debat over deze onderwerpen aangezwengeld.

De dag van de Architectuur neemt een belangrijke plaats in in het cultureel programma van Drenthe.

De rol van cultuurhistorie in ruimtelijk beleid wordt aanmerkelijk vergroot. Dit is mogelijk dank zij een beter uitgevoerde functie van regisseur richting gemeenten.

Het in 2004 ingestelde projectbureau Belvédère Noord-Nederland gaat de vele kansen die er zijn in Drenthe om cultuurhistorie aan ruimtelijke kwaliteit te koppelen, benutten en omzetten in projecten. Het projectenbureau kan zijn meerwaarde bewijzen tot 2006, waarna een besluit wordt genomen over voortzetting van de projecten onder de vlag van het projectenbureau of onder die van de provincie.

De projecten bevorderen samenwerking tussen ruimtelijke en culturele disciplines: architecten, geografen, landschapsontwerpers, stedenbouwkundigen, historici, archeologen en kunstenaars bij de ontwikkeling van projecten. Zij geven een belangrijke kwalitatieve meerwaarde aan de invulling en beleving van een locatie of gebied, onder andere door het aandragen van creatieve oplossingen, het organiseren van verrassende ontmoetingen en het uitlokken van debat.

Er komt een pilotproject van kunstenaars, architecten en historici met betrekking tot de revitalisering van een bedrijventerrein. Vanaf de verkeersaders A28 en N37 is de identiteit van Drenthe te "lezen": civiele kunstwerken symboliseren de aandacht voor kunst en cultuur.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. Met Drents Plateau maken wij prestatieafspraken over de CHW, over de verdere vormgeving van het Architectuurcentrum Drenthe en de verdere ontwikkeling tot expertisecentrum, adviesorgaan en organisator van debatten in de samenleving.
2. Wij stellen in 2005 een meerjarig integraal projectplan cultuurhistorie op met het motto Behoud door ontwikkeling. Het projectplan omvat:
  - het in beeld brengen van de cultuurhistorische waarden in Drenthe: volledig maken, digitaliseren en onderhoud van de CHW;
  - het toepassen van de CHW in de ruimtelijke planvorming als inspiratiebron voor de inwoner;
  - een provinciale visie op wenselijke ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen gebaseerd op specifieke cultuurhistorische kwaliteiten. Deze komt tot stand in overleg met gemeenten;
  - een meerjarig ontwikkelings- en uitvoeringsprogramma van projecten in Drenthe met financieringskader;
  - een provinciaal instrumentarium (formatie, overleg etc.) voor het stimuleren en realiseren van het meerjarenprogramma.
3. Voor de implementatie van het projectplan en voor projecten die voortvloeien uit beleidsvoornemen 2 kan een beroep worden gedaan op het Fonds culturele en sociale ontwikkeling van de Contourennota: programma Parels van Drenthe. Hiertoe zullen binnen dit fonds de nodige afwegingen plaatsvinden.
4. Wij bevorderen dat gemeenten gebruik maken van de CHW bij toetsing en ontwikkeling van ruimtelijke plannen. De provincie gebruikt de CHW als uitwerking van het POP bij de toetsing en ontwikkeling van ruimtelijke plannen.
5. Het architectuurcentrum organiseert vanaf 2006 jaarlijks een Dag van de architectuur in Drenthe.
6. Het projectbureau Belvédère Noord-Nederland geeft in 2005 uitvoering aan het door het Rijk gefinancierde projectplan. In 2005 zullen wij, als onderdeel van het onder beleidsvoornemen 2 genoemde projectplan, bezien of het voortzetten van deze projecten zinvol is en voortzetting onder de vlag van het projectbureau of de provincie gewenst is.
7. Wij zullen bevorderen dat in woonplannen en dorpsomgevingsplannen een visie met betrekking tot kunst en cultuurhistorie wordt opgenomen.
8. Wij bevorderen dat Drents Plateau wordt betrokken bij het opstellen van bestemmingsplannen, welstandsbeleid, beeldkwaliteitplannen, landschapsontwikkelingsplannen, woonplannen en dorpsomgevingsplannen.
9. Wij bevorderen dat Drents Plateau (Architectuurcentrum Drenthe) zich sterk maakt voor het betrekken van BKV en cultuurhistorie bij de inrichting van de openbare ruimte.
10. Er wordt een pilotproject ontwikkeld waarbij kunstenaars, architecten en/of historici worden betrokken bij de revitalisering van een bedrijventerrein. De provincie gaat hierover in gesprek met het Architectuurcentrum Drenthe, het CBK en de Drentse gemeenten.
11. Wij zullen in overleg treden met alle relevante partijen (waaronder Rijkswaterstaat, gemeenten en toeristische sector etc.) om de mogelijkheden te verkennen voor verbetering van de uitstraling van de verkeersaders A28 en N37.
12. Wij bevorderen dat het Kwaliteitsteam voor het stedelijk netwerk Groningen-Assen zorg heeft voor culturele aspecten in ruimtelijke plannen en processen.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Culturele planologie	2004	2005	2006	2007	2008
Belvédère	81.000	20.000	p.m.	p.m.	p.m.

6. HET GROTE PUBLIEK

Bij deze tweede cultuurdrager gaat het ons om de bevordering van culturele activiteiten en van de toegankelijkheid ervan. Ons streven is gericht op het bereiken van een lage drempel om actief en receptief deel te nemen aan kunst en cultuur. Daarom willen wij bevorderen dat de verschillende groepen in de samenleving met een passend en veelal vraaggericht cultureel aanbod worden bediend.

Het publieksbereik kan worden vergroot door nieuwe vormen van presentatie en door een spannende wijze van programmeren.

Met ons beleid willen wij een kruisbestuiving bewerkstelligen tussen kunstdisciplines onderling en tussen amateur- en professionele initiatieven. Wij willen werken aan nieuwe samenwerkingsvormen, nieuw talent en nieuwe initiatieven de kans geven zich te ontwikkelen.

Door middel van duidelijke afspraken met instellingen en gemeenten werken wij aan vergroting van het cultuurbereik en aan versterking van de culturele infrastructuur van onze provincie. In dit verband beschouwen wij alle culturele instellingen en organisaties als potentiële partners.

Een grote participatie en intensieve betrokkenheid van de Drentse inwoners bij cultuuruitingen is in vrijwel alle andere cultuurdragers en beleidsterreinen een doelstelling. De mogelijkheden zijn dus ook legio.

De cultuurdrager Het grote publiek kent een onderverdeling in de beleidsterreinen Cultuurbereik, Cultuureducatie, Amateurkunst, Podiumkunsten en Festivals.

Cultuurbereik

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van cultuurbereik?

Vergroting van het cultuurbereik vindt plaats via ondersteuning van projecten en initiatieven op regionaal en plaatselijk niveau. De vraagkant laat steeds luider van zich horen en de aanbodkant luistert steeds beter naar de vraag. Spreken van dé vraag is trouwens steeds minder gerechtvaardigd; de diversiteit in de vraag vanuit verschillende groepen in de samenleving moet worden onderkend en kan steeds beter met een gepast aanbod worden bediend.

Jongeren, culturele minderheden, ouderen en mensen die van zichzelf niet of nauwelijks met cultuur in aanraking komen, worden steeds beter met een passend aanbod op het culturele pad gebracht.

Culturele gemeente

In 2005 en 2007 presenteert telkens één Drentse gemeente zich als cultureel centrum. Hiermee geven wij een impuls aan culturele activiteiten binnen gemeenten en wordt de culturele infrastructuur versterkt. Inwoners en toeristen nemen deel aan diverse vormen van kunst en cultuur. De culturele gemeenten ontwikkelen in samenspraak met de provincie plannen, gericht op de aspecten kwaliteit, verbreding, publieksbereik, samenhang, samenwerking en toekomst. De provincie stelt voor de uitvoering van de plannen middelen beschikbaar.

Versterking culturele infrastructuur

In 2004 doen wij onderzoek naar de culturele infrastructuur in Drentse gemeenten. Het onderzoek heeft tot doel om eventuele leemten, geldstromen, samenwerkingsverbanden op gebied van cultuur in beeld te brengen. De onderzoeksopdracht is in samenspraak met de gemeenten geformuleerd. De resultaten willen wij gebruiken om gemeenten te inspireren om tot een samenhangend beleid op het gebied van cultuur te komen. Die inspiratie kan leiden tot nieuwe cultuurplannen. Wij hebben middelen

beschikbaar voor activiteiten die hieruit voortvloeien. In nadere gesprekken met gemeenten worden mogelijkheden verkend om gemeentelijke kunst- en cultuurwerkplaatsen te creëren.

Meerjarige ondersteuning projecten

Projecten die bewijzen het cultuurbereik in Drenthe te vergroten, worden meerjarig ondersteund. Het project Oktobermaand kindermaand brengt kinderen met het culturele veld van Drenthe in aanraking. Instellingen brengen de behoeften en wensen van kinderen op cultureel gebied duidelijker in kaart.

Het project Digitaal oorkondeboek vormt een belangrijke informatiebron over de Drentse cultuur. Het onderwijs krijgt een ruimte toegang tot deze rijke bron van informatie.

Stichting de Lege Ruimte zorgt voor de programmering van experimentele theatervoorstellingen in Drenthe.

In 2005 en 2006 krijgt iedere scholier in Drenthe wederom de kans om via het project Culturele mobiliteit tijdens zijn schooltijd een aantal voor Drenthe unieke culturele instellingen (Drents Museum, Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Drents Archief, het Gevangenis museum en de vier Drentse theaters) te bezoeken. Het project wordt geëvalueerd, in 2007 is duidelijk of wij er een vervolg aan geven.

Drents Plateau gaat in nauwe samenspraak met scholen en andere erfgoedinstellingen, erfgoededucatief lesmateriaal en projecten ontwikkelen voor het primair en voortgezet onderwijs.

Drents kunstzinnig talent krijgt via de Drentse voorronde van de landelijke Kunstbende een podium. De Kunstbende werkt hiertoe samen met het gemeentelijke welzijnswerk.

Investeren in nieuwe initiatieven

Drenthe krijgt een aantal nieuwe projecten. Dit zijn initiatieven die een bovenlokale problematiek kennen, die grensverleggend zijn, vernieuwend, conceptueel, confronterend en oorspronkelijk. De infrastructuur kan hiermee worden versterkt.

Om zowel de bezoekers, als de Drenten zelf, bewust te maken van de Drentse cultuur en identiteit, wordt ingezet op projecten in combinatie met erfgoed. De provincie ontwikkelt deze projecten in samenspraak met bestaande culturele instellingen en gemeenten.

Jongeren en kunst

In het verlengde van onze plannen ten aanzien van cultuureducatie, gaan wij vanaf 2005 ook de actieve en receptieve deelname van jongeren aan kunst en cultuur stimuleren. Zo kunnen leerlingen die vertrouwd raken met en geïnteresseerd zijn in het culturele aanbod via de scholen, ook daarbuiten met cultuur bezig zijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar hebben van het buitenschoolse aanbod van eerstelijns instellingen op het gebied van cultuur via de muziekscholen, theaterscholen, centra voor kunstzinnige vorming en de brede school. Wij stimuleren hiertoe projecten die gericht zijn op talentontwikkeling bij jongeren en die het aanbod dicht bij de vraag van jongeren brengen.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. Met de Drentse gemeenten realiseren wij in 2005 en 2007 het project Culturele gemeente. Voor het project zetten wij eens per twee jaar een budget in van € 90.000,--. De beleidsregel culturele gemeente, gepubliceerd in het provinciaal blad 10-2004 is hierop van toepassing.

2. In 2005 laten wij K&C een advies uitbrengen over de vorm waarin een jaarlijkse provinciale Uitmarkt zou kunnen worden gegoten. Deze provinciale Uitmarkt moet een aanvulling vormen op de verschillende lokale Drentse Uitmarkten.
3. Jaarlijks is € 600.000,-- beschikbaar voor projecten om cultuurbereik te vergroten. In de beleidsvoornemens 5 tot en met 12 geven wij aan welke meerjarenprojecten wij hieruit financieren. De beleidsvrije ruimte binnen het budget bedraagt € 142.000,--.
4. Dit bedrag van € 142.000,-- in 2005, oplopend tot € 152.000,-- in 2008, is gereserveerd voor: projecten waar nieuw talent een kans wordt geboden, interdisciplinaire erfgoedprojecten, cultuureducatieprojecten, projecten waarin de Drentse jeugd wordt betrokken bij formulering van het aanbod en projecten waarin kruisbestuiving tussen amateur/professionals centraal staat.
5. Wij reserveren ter versterking van cultuurbereik in gemeenten een bedrag van € 165.000,-- uit het budget Cultuurbereik. Gemeenten kunnen plannen indienen om in aanmerking te komen voor een bijdrage. Wij zullen hierover met gemeenten in overleg treden aan de hand van het onderzoek naar de gemeentelijk culturele infrastructuur dat in 2004 door het onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg wordt uitgevoerd.
6. Wij geven Drents Plateau de opdracht lesmateriaal en projecten te ontwikkelen waarin wordt aangesloten op de wensen van het primair en voortgezet onderwijs. Om een doorgaande leerlijn Erfgoededucatie neer te zetten krijgt Drents Plateau voor de ontwikkelfunctie jaarlijks een bijdrage van € 88.300,-- uit de extra impuls cultuureducatie (zie ook beleidsvoornemen 5, Cultuureducatie). Voor het lesmateriaal dat wordt opgesteld voor de leerlijn Erfgoededucatie is jaarlijks een bedrag van € 30.000,-- beschikbaar uit het budget Cultuurbereik.
7. Uit het budget Cultuurbereik ondersteunen wij Oktobermaand kindermaand met een bedrag van € 30.000,-- per jaar. Dit bedrag is bedoeld voor de promotie en coördinatie van Oktobermaand kindermaand.
8. Het project Digitaal oorkondenboek (Drents Archief) ondersteunen wij met een bedrag van € 25.000,--, verspreid over de jaren 2005, 2006 en 2007 ook weer uit het budget Cultuurbereik.
9. Voor de programmering van Grand Theatre producties in Theater Diana in Assen (Stichting de Lege Ruimte) hebben wij € 10.000,-- in 2005 beschikbaar uit het budget Cultuurbereik. In 2005 wegen wij af of wij doorgaan met subsidiëring in 2006, 2007 en 2008. Een rol hierbij speelt of het programma in een behoefte voorziet en past in de plannen voor versterking van onze culturele infrastructuur.
10. Met het budget Cultuurbereik willen wij ook het project Kunstbende Drenthe van Stichting Prisma ondersteunen met een bedrag van € 8.000,-- in 2005. Deze activiteit is gelieerd aan het rijksproject Kunstbende. Het is nog niet duidelijk of het Rijk een vervolg geeft aan dit project in 2006. In 2006 zullen wij een afweging maken hoe wij omgaan met de activiteiten van het project Kunstbende Drenthe ten behoeve van talentontwikkeling. Wij leggen een link met het onderzoek naar de mogelijkheden voor talentontwikkeling in Drenthe. (Zie ook beleidsterrein Amateurkunsten).
11. Wij ondersteunen het project Culturele mobiliteit met een bedrag van € 125.000,-- door K&C hiervoor subsidie te geven voor de jaren 2005 en 2006 uit het budget Cultuurbereik. In 2006 evalueren wij het project en wordt afgewogen of wij het project in 2007 en 2008 blijven ondersteunen.
12. Het project De oorlog dicht bij huis van Herinneringscentrum Kamp Westerbork ondersteunen wij in 2005 en 2006 met een bedrag van € 40.000,--. In 2006 evalueren wij het project en wegen wij verdere voortzetting van ondersteuning in de jaren 2007 en 2008 af.
13. De Adviescommissie Cultuurbereik wordt ingeschakeld bij de inhoudelijke opzet van meerjarige gemeentelijke plannen, cultuureducatieprojecten en plannen voor de invulling van het tweejaarlijkse fenomeen "de culturele gemeente". Ook adviseert zij over de inhoudelijke en financiële opzet van projecten die bij ons worden ingediend of die door ons zijn geïnitieerd.

14. Voor de tweejaarlijkse uitreiking van de culturele prijs stellen wij een bedrag van € 19.000,-- beschikbaar. Een budget van € 2.700,-- gereserveerd voor kosten in de voorbereiding.
15. In de uitvoeringsnotitie Actieplan cultuurbereik die eind 2004 zal verschijnen worden de hier-voor genoemde voornemens verder uitgewerkt.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Cultuurbereik	2004	2005	2006	2007	2008
Culturele gemeente	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Culturele prijs van Drenthe	19.000	2.700	19.000	2.700	19.000
Actieplan Cultuurbereik					
<i>Meerjaren ondersteuning projecten:</i>					
Oktobermaand kindermaand	12.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Digitaal Oorkondeboek, Drents Archief	15.000	10.000	10.000	5.000	0
Programmering Podiumkunsten, Stichting de Lege Ruimte	0	10.000	p.m.	p.m.	p.m.
Kunstbende, Stichting Prisma	8.000	8.000	p.m.	p.m.	p.m.
Lesmateriaal Erfgoed educatieprojecten scholen, Drents Plateau	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Culturele Mobiliteit, Kunst&Cultuur Drenthe	125.000	125.000	125.000	p.m.	p.m.
De oorlog dicht bij huis, Herinneringscentrum Kamp Westerbork	0	40.000	40.000	p.m.	p.m.
Nog nader af te wegen	-	0	18.000	183.000	183.000
Telling projecten:		253.000	253.000	248.000	243.000
<i>Versterking culturele infrastructuur: gemeentelijke plannen</i>		165.000	165.000	165.000	165.000
<i>Nieuwe projecten (talentontwikkeling, erfgoed, cultuureducatie, kruisbestuiving amateur/professional en jongeren)</i>		142.000	142.000	147.000	152.000
<i>Adviescommissie en projectkosten</i>		40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal budget Cultuurbereik	587.000	600.000	600.000	600.000	600.000
Subsidieregeling activiteiten op gebied van kunst en cultuur	65.000	65.000	0	0	0
Subsidieregeling activiteiten culturele infrastructuur	83.000	86.000	0	0	0
Totaal cultuurbereik	738.000	751.000	600.000	600.000	600.000

Cultuureducatie

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van cultuureducatie?

In het onderwijs wordt een doorgaande leerlijn zichtbaar op het gebied van kunst en erfgoed. Elk kind in Drenthe krijgt de kans om op school kennis te nemen van verschillende vormen van kunst en cultuur. Cultuureducatie wordt, net als rekenen en taal, een onderdeel van het lesprogramma.

Scholen formuleren zelf hun vraag en creëren daarmee dé randvoorwaarde voor het beschikbaar komen van een passend aanbod. Scholen voeren dus, naar de wens van het Rijk, de regie over hun eigen cultuureducatieve beleid. De provincie is aan zet om deze omslag te bewerkstelligen. Het resultaat is een culturele bemiddelings- en netwerkstructuur voor cultuureducatie in Drenthe.

K&C-coördinatiepunt in aanbod cultuureducatie

Wij willen werken aan één coördinatiepunt voor cultuur- en erfgoededucatie voor scholen. Dit wordt ontsloten in een digitale databank. Het cultuureducatieve aanbod van K&C, het Drents Archief, het Drents Plateau, de Provinciale Bibliotheekcentrale, de Drentse Taol, CBK en de provinciaal gesubsidiëerde podiumkunstgezelschappen, wordt hierin opgenomen. K&C beheert het overzicht van beschikbare cultuureducatieve projecten en vervult de intermediairrol tussen de vraag- en de aanbodkant. De Adviescommissie van het Actieprogramma cultuurbereik toetst de nieuwe projecten die worden aangemeld voor de digitale databank op kwaliteit.

K&C legt zich toe op de centrale logistieke coördinatie van de programma's voor het onderwijs. Zij organiseert in samenwerking met de genoemde partijen het overleg over de wensen en behoeften van scholen en gemeenten en maakt afspraken over hun bijdragen in de activiteiten.

Projecten erfgoededucatie

Het Drents Plateau heeft een grote rol gespeeld in het beschikbaar komen van educatief materiaal op het gebied van erfgoed ten behoeve van het primair en het voortgezet onderwijs. Ook het Drents Archief, Hunebedcentrum, Stichting "Het Drentse Landschap", Drents Museum, Herinneringscentrum Kamp Westerbork en Drentse Taol hebben een rol in de totstandkoming van een goed aanbod van projecten voor erfgoededucatie. Dit aanbod is bereikbaar via het hiervoor genoemde coördinatiepunt. Het vernieuwende project Operatie Sigismund van het Drents Archief en Waag Society, wordt met onder meer provinciale steun ontwikkeld, als start van een archivale leerlijn. Scholieren worden hiermee als actieve deelnemers in een digitale en fysieke omgeving, namelijk oude archiefkelders, geconfronteerd met beheers- en behoudsaspecten van cultureel erfgoed.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. Wij willen samen met alle partners een goede culturele bemiddeling- en netwerkstructuur voor scholen in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs ontwikkelen. Ook willen wij een stevige verankering van een cultuureducatieve leerlijn binnen het primair en voortgezet onderwijs en vergroting van de samenhang en afstemming binnen het cultuureducatieve aanbod. Wij betrekken alle partijen hierbij. De reeds bestaande structuur van cultuurmenu's en cultuurtrajecten is hierbij uitgangspunt. Voor deze regisseursrol zetten wij de daarvoor bedoelde rijksmiddelen van € 38.000,- (€ 1,- per leerling) in 2004/2005 en 2005/2006 in. Voor 2007 is een bedrag beschikbaar van € 57.000,- (€ 1,50 per leerling). Wij stellen hiertoe een plan van aanpak op eind 2004.
2. In 2005 continueren wij onze huidige subsidieverlening aan K&C voor de ondersteuning van cultuurmenu's en cultuurtrajecten. Voor de activiteiten cultuurmenu's en cultuurtrajecten kan een beroep worden gedaan op de projectgelden Actieplan cultuurbereik (zie beleidsvoornemen 4, beleidsterrein Cultuurbereik). Wij vragen K&C de financiële consequenties van cultuurmenu's en cultuurtrajecten, inclusief de organisatorische kosten die dit voor K&C met zich mee brengt, begin 2005 te vertalen in een productbegroting. Op basis hiervan stellen wij het subsidiebedrag voor het organisatiedeel, benodigd voor de cultuurmenu's en cultuurtrajecten in 2005, vast. In 2006 evalueren wij het huidige beleid en zullen wij een nieuw kader voor cultuureducatie ontwikkelen.
3. Wij maken afspraken met K&C over de realisatie van een digitale databank waarin het aanbod van cultuureducatieve lesprogramma's is gebundeld. Wij maken met K&C afspraken over de makelaarsrol van die K&C in onze ogen in de richting van scholen moet vervullen. Dit stemmen wij af in het traject zoals aangegeven onder beleidsvoornemen 1.

4. Wij geven Drents Plateau de opdracht lesmateriaal en projecten te ontwikkelen waarin wordt aangesloten op de wensen van het primair en voortgezet onderwijs. Om een doorgaande leerlijn Erfgoededucatie neer te zetten krijgt Drents Plateau voor de ontwikkelingsfunctie jaarlijks een bijdrage van € 88.300,- uit de extra impuls cultuureducatie. Voor het lesmateriaal dat wordt opgesteld voor de leerlijn Erfgoededucatie is jaarlijks een bedrag van € 30.000,- beschikbaar uit het budget Cultuurbereik. (zie ook beleidsvoornemen 6, Cultuurbereik).
5. Het project Sigismund wordt in 2005 (€ 60.000,-) en in 2006 (€ 38.000,-) financieel ondersteund. Na afronding vindt een evaluatie plaats. Op basis hiervan wordt besloten tot een eventueel vervolg van de archivale leerlijn. In dat geval wordt dit ingekaderd binnen het geheel van cultuureducatieve leerlijnen die door de provincie worden ondersteund.
6. In 2005 worden beleidsregels opgesteld voor de verdeling van vrije ruimte in de gelden cultuureducatie.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Cultuureducatie	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Cultuureducatieprojecten:</i>					
Erfgoededucatie Drents Plateau	88.300	88.300	88.300	88.300	88.300
Project Sigismund	0	60.000	38.000	0	0
Nog nader af te wegen; onder andere Cultuurmenu en cultuurtrajecten		83.700	105.700	143.700	143.700
Adviescommissie en projectkosten		18.000	18.000	18.000	18.000
Totaal impuls gelden Voorjaarsnota	0	250.000	250.000	250.000	250.000
Rijks gelden cultuureducatie primair onderwijs		38.000	38.000	57.000	0
Totaal Cultuureducatie	0	288.000	288.000	307.000	250.000

Amateurkunst

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van amateurkunst?

Amateurkunst is niet weg te denken uit het Drentse sociale leven. Amateurkunst is belangrijk voor het cultureel en maatschappelijk klimaat in Drenthe en draagt bovendien wezenlijk bij aan de sociale cohesie in de samenleving.

Wij willen de culturele infrastructuur voor amateurkunst in Drenthe verder versterken. De professionele instellingen dragen hieraan bij. Er zijn mogelijkheden voor het ontwikkelen van het aanwezige talent. Er komen werkplaatsen waar workshops kunnen worden gegeven, in samenwerking met professionele instellingen en kunstopleidingen.

Provinciale infrastructuur voor amateurkunst

In Drenthe zijn provinciale amateurorkesten actief die een veelzijdig en artistiek interessant repertoire brengen voor een breed publiek. Het Drents Symfonie Orkest, het Jeugd Symfonie Orkest Drenthe, het Drents Fanfare Orkest, het Drents Harmonie Orkest het Drents Jeugd Orkest en het Drents Senioren Orkest zetten hun artistieke toekomstplannen op papier, krijgen een beter inzicht in hun publieksbereik en zetten actief in op verjonging van het ledenbestand. Om de doorstroming van talentvolle jonge orkestleden te bevorderen zetten het Jeugd Symfonie Orkest Drenthe en het Drents Symfonie Orkest een samenwerkingsproject op.

De Stichting Samenwerkende Muziekorganisaties in de Provincie Drenthe (SAMO) vervult de rol van koepelorganisatie voor deze sector. Voor de koormuziek heeft de Stichting Samenwerkende Korenorganisaties (SAKO) die rol. Over enkele jaren beschikken wij over goede podia voor amateurkunsten, waaronder theaterwerkplaats Het Hek van de Dam. Na een wat moeizaam begin, maakt dit podium in 2005 een doorstart. Er komt samenwerking met andere initiatieven op dit terrein, waaronder Stichting de Lege ruimte.

Uitvoerende amateurkunstorganisaties op lokaal niveau ondersteunen wij niet meer. Dit rekenen wij tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Deze scheiding van verantwoordelijkheden gaan wij consequent hanteren.

Vanaf 2007 zien wij er strenger op toe dat leden en publiek van vorengenoemde orkesten uit de hele provincie Drenthe afkomstig zijn en niet slechts uit een of enkele gemeenten. Ook willen wij de kruisbestuiving tussen amateur- en professionele gezelschappen bevorderen en dragen alle genoemde gezelschappen expliciet bij aan talentontwikkeling.

Impuls professionele instellingen

De professionele podiumkunstgezelschappen geven een impuls aan de artistieke ontwikkeling van amateurs. Er worden workshops en masterclasses gegeven en er komen projecten, gericht op coaching en begeleiding van jonge kunstenaars.

Het NNO en andere professionele orkesten begeleiden Drentse amateurkoren, waardoor de kwaliteit van de uitvoeringen vergroot. De actieve en passieve belangstelling voor koormuziek in Drenthe neemt toe door de activiteiten van de Noordelijke Stichting voor Koorzang en Koorscholing (NSKK).

Talentontwikkeling hoog op de agenda

Een van de manieren om een "top" op de kwaliteit van de amateurkunst te zetten, is inhoud te geven aan talentontwikkeling. In 2005 willen wij starten met een inventariserend onderzoek naar wat door provinciale en gemeentelijke instellingen aan talentontwikkeling wordt gedaan en willen wij wensen en behoeften op dit vlak peilen. Op basis van de uitkomsten willen wij partijen bij elkaar brengen om goede lijnen voor de toekomst uit te zetten.

Drentse talenten verdienen het om beter "gespot" te worden en de mogelijkheden van talentvolle musici, acteurs, zangers en dansers om door te groeien, verdienen alle kansen. Ook de samenwerking tussen amateurkoren en orkesten en professionele koren en orkesten op dit vlak kan worden vergroot.

Steunfuncties goed georganiseerd

K&C is de steuninstelling voor de amateurkunstsector. In 2005 inventariseren wij de taken en de rol van K&C als steuninstelling. Ook inventariseren wij de wensen en behoeften van de sector zelf (bijvoorbeeld op het gebied van coaching en begeleiding, cursussen, organisatorische ondersteuning en podiumfaciliteiten). Op basis van deze inventarisatie maken wij met K&C prestatieafspraken, waardoor ondersteuning van de sector wordt verbeterd en versterkt. De samenwerking met andere steuninstellingen in de provincie en in het Noorden, onder meer op het gebied van de popmuziek, kan intensiever. Dit leidt tot een beter aanbod aan steunfunctieactiviteiten, tot goede informatievoorziening en tot een betere programmering en promotie van activiteiten. Maar ook tot meer aandacht voor en een groter bereik van amateurkunst.

De activiteiten van het Drents Centrum voor Amateurtheater (DCA) worden door K&C, met bijbehorend budget, overgenomen.

Versterking gemeentelijke culturele infrastructuur

In het kader van Actieplan cultuurbereik zetten wij middelen in voor versterking van de culturele infrastructuur van gemeenten. Op basis van een onderzoek naar de wensen en mogelijkheden van gemeenten wordt een aantal acties op touw gezet, waarmee aan amateurkunst een impuls wordt gegeven.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. Wij geven een prestatiesubsidie met zo weinig mogelijk administratieve lasten voor de instellingen, aan de volgende amateurkunstinstanties: Drents Symfonie Orkest, Jeugd Symfonie Orkest Drenthe, Drents Fanfare Orkest, Drents Harmonie Orkest, Drents Jeugd Orkest, Drents Senioren Orkest, Theater Het Hek, SAMO en SAKO.
2. Wij stoppen met het structureel ondersteunen van de drie oratoriumverenigingen, de Christelijke Oratoriumvereniging Assen, Toonkunstkoor Emmen en Toonkunstkoor Hoogeveen en verder met Vrouwentoneel Erica en het Drents Kamerkoor. Wij vinden dat hun activiteiten te lokaal van karakter zijn om voor provinciale ondersteuning in aanmerking te komen.
3. Wij gaan vanaf 2007, als het gaat om de door de provincie gesubsidieerde amateurkunstinstanties, strenger toezien op herkomst van publiek en leden uit de hele provincie Drenthe, op de bijdrage aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling en op kruisbestuiving tussen amateur- en professionele instellingen. In 2007 zullen wij de effectiviteit van onze subsidies in deze sector evalueren.
4. Wij maken prestatieafspraken met professionele podiumkunstorganisaties over hun samenwerking met amateurkunstinstanties in Drenthe.
5. Wij doen in 2005 een inventariserend onderzoek naar provinciale en gemeentelijke activiteiten op het gebied van talentontwikkeling. De mogelijkheden voor verdere ontwikkeling worden in beeld gebracht en waar mogelijk uitgevoerd.
6. K&C krijgt een subsidie van € 1.275.000,- in 2005, afnemend tot € 1.219.000,- in 2008. De ondersteuning van de amateurkunstsector door K&C wordt door ons geëvalueerd in 2005 en wensen en behoeften van het veld worden gepeild. Op basis hiervan worden in 2006 prestatieafspraken gemaakt met K&C. Beoogd wordt dat K&C in 2008 is ontwikkeld tot de gewenste steuninstelling op gebied van amateurkunst. De activiteiten van het DCA worden door K&C, met bijbehorend budget van € 1.900,-, uiterlijk 2007 overgenomen.
7. Er zijn gelden cultuurbereik voor talentontwikkeling (zie beleidsvoornemen 4, Cultuurbereik). Gemeenten kunnen plannen (met actieplangeld) ontwikkelen met amateurkunstinstanties en vice versa, om werkplaatsen en nieuwe aansprekende Drentse activiteiten op gebied van amateurkunst te realiseren.
8. Theaterwerkplaats Het Hek van de Dam krijgt structureel subsidie voor de productie en programmering van theaterproducties in de theaterwerkplaats in Ekehaar.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Amateurkunst	2004	2005	2006	2007	2008
Kunst&Cultuur Drenthe	1.293.000	1.275.000	1.236.000	1.219.900	1.219.900
Drents centrum voor amateurkunst	1.900	1.900	1.900	0	0
Theaterwerkplaats het Hek van de Dam	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
SAMO Drenthe	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Drents Seniorenorkest	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Drents Harmonie orkest	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Stichting Volksdans Drenthe	3.700	0	0	0	0
Vrouwentoneel Erica	1.500	1.500	800	0	0
Drents Jeugd Orkest	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Drentse oratoriumverenigingen (Toonkunstkoor Hoogeveen, Emmen en Christelijke Oratoriumvereni- ging Assen)	5.100	5.100	2.500	1.500	0
Stichting samenwerking korenorganisaties Drenthe	11.400	11.400	11.400	11.400	11.400
Drents Symfonieorkest	9.200	9.200	9.200	9.200	9.200
Drents Kamerkoor	2.800	2.800	1.400	0	0
Drents Fanfare Orkest	3.100	3.100	3.100	3.100	3.100
Jeugdsymfonie Orkest Drenthe	3.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal amateurkunst	1.380.700	1.360.000	1.316.300	1.295.100	1.293.600

Podiumkunsten

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van de podiumkunsten?

Het productieklimaat voor professionele podiumkunsten in het Noorden kan nog levendiger. Een groter aanbod van instellingen met landelijke betekenis in Noord-Nederland, betekent voor de inwoners meer keuzemogelijkheden en meer diversiteit. Kruisbestuiving tussen professionele en amateurkunst geeft het amateurkunstklimaat een noodzakelijke impuls. Drents talent krijgt de mogelijkheid dit voor het voetlicht te brengen.

De ontwikkeling van kunstenaarsinitiatieven en werkplaatsen in het Noorden biedt ruimte voor experiment en dit geeft noordelijke talenten de mogelijkheid zich te ontwikkelen. De aanwezigheid van interessante partners maakt samenwerking vanzelfsprekender. Interdisciplinaire samenwerkingsverbanden kunnen leiden tot boeiende projecten, producties, etc. Nieuwe Drentse podiumkunstinstanties die van zich hebben laten horen, maken een aantal interessante podiumkunst en cultuureducatieve producties.

Noordelijke ambities waarmaken

De noordelijke gezelschappen NNO, NNT, Tryater, Galili Dance, Theater te Water, Peergroup en de Citadel maken een groot aantal producties. De producties zijn te zien op noordelijke podia, maar ook op andere verrassende plekken.

Noordelijke instellingen doen - als het aan ons ligt - vaker een beroep op de landelijke fondsen voor de ondersteuning van projecten.

Drentse initiatieven

Er zijn veel nieuwe Drentse initiatieven die het in zich hebben zich positief te ontwikkelen. Dit om de programmering van de Drentse podia te verbeteren en educatieve projecten een kans te geven. Het Drentse aanbod van artistiek inhoudelijke producties is groter. De jeugdproductie van Stichting Daarom is een blijvend succes.

Een aantal instellingen krijgt subsidie voor het maken van producties. Steeds wordt na twee jaar geëvalueerd en kijken wij of de productie aan de verwachtingen voldoet, waarbij bijsturing en in het uiterste geval ook beëindiging van de subsidierelatie tot de mogelijkheden behoort.

De Peergroup versterkt het locatietheater in Drenthe. Met haar mobiel productiehuis hebben jonge makers de gelegenheid gekregen zich te ontwikkelen en te experimenteren. De producties zijn altijd in de sociale context geplaatst van de locaties in Drenthe waar Peergroup met haar productiehuis is neergestreken. Met name het Drentse landschap en de geschiedenis spelen een grote rol bij de totstandkoming van deze producties. Galili Dance voert dansprojecten uit in de Drentse scholen, maakt Drentse talenten warm voor de dans en interesseert steeds meer jongeren voor de dans als kunstvorm. Stichting de Lege Ruimte maakt een locatieproject dat op boerenerven is gesitueerd. Ook is er een avontuurlijke productie in het eigen theater. Hiermee is een nieuw en met name jong publiek aangeboord. De NSKK geeft kwaliteitsconcerten in Drenthe en stelt diensten beschikbaar aan de amateurkunstinstellingen op dat gebied. Winterproducties van de Stichting Dat D'Art zijn boeiend en worden goed bezocht.

Theaterwerkplaats in Veenhuizen

In Noord-Nederland is geen theateropleiding. Wel zijn er diverse producerende instellingen, is er een productiehuis (Grand Theatre met productiefunctie en podiumfunctie) en zijn er verschillende productiekernen van jeugd- en jongerentheatergroepen.

In Drenthe is de amateurkunst goed tot zeer goed vertegenwoordigd. Daarom vinden wij talentontwikkeling belangrijk en willen wij bevorderen dat er een aansluiting komt voor amateurs om het professionele podium te betreden. In dat verband gaan wij in 2005 onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een experimentele theateropleiding in Veenhuizen. De opleiding moet een duidelijke aanvulling zijn op de bestaande opleidingen en voorzien in een noordelijke behoefte.

Het moet ook een plek zijn die ruimte biedt voor experimenten, kunstenaarsinitiatieven, experimentele producties en samenwerkingsprojecten.

Kruisbestuiving amateurs en professionals

Noordelijk gezelschappen besteden aandacht aan talentontwikkeling en artistieke ontmoetingen, waardoor er een uitstraling plaatsvindt van professionele kunsten naar amateurs.

Afstemming programmering

Wij zien een goed en gespreid aanbod van podiumkunsten in de Drenthe. Gemeenten en Drentse theaters werken in programmering en promotie met elkaar samen en er is een interessant aanbod op de alternatieve podia.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. Om het aanbod in Drenthe te versterken en nieuwe ontwikkelingen te stimuleren, ondersteunen wij voor de periode van twee jaar de volgende initiatieven: Galili Dance (€ 15.000,-), Peergroup (€ 44.000,-), Stichting Dat D'Art (€ 10.000,-), Stichting de Lege Ruimte (€ 20.000,-), Stichting Daarom (€ 25.000,-) en NSKK (€ 10.000,-). Na twee jaar krijgen bestaande, maar ook nieuwe initiatieven de mogelijkheid mee te dingen naar de beschikbare middelen voor podiumkunstproducties.

2. De Peergroup krijgt voor 2006 en 2007 een totale provinciale bijdrage van € 150.000,--. € 75.000,-- per jaar is bedoeld voor de organisatie en de activiteiten. Een bedrag van € 75.000,-- is bedoeld voor het creëren van een mobiel productiehuis.
3. Er zijn convenantafspraken 2005-2008 tussen het Ministerie van OCW en de noordelijke partners (zie bijlage 4) gemaakt. De noordelijke partners stellen een bedrag van € 380.000,-- (€ 76.000,-- per partner) per jaar beschikbaar aan Grand Theatre, Stichting KIK, Pavlov, Tryater, NNO en het Noordelijk filmfestival. Met deze instelling zullen prestatieafspraken worden gemaakt. Met als doel de noordelijke ambities te verwezenlijken: kunstenaarsinitiatieven, experimenten, cross-overs, interdisciplinaire samenwerkingsprojecten en talentontwikkeling.
4. Op basis van noordelijke afspraken gaan wij door met de ondersteuning van de volgende noordelijke podiumkunstinstanties: Tryater, (jeugdtheatergezelschap) de Citadel en Theater te Water. Wij maken afspraken met deze instanties en de rijksgesubsidieerde instanties NNO en Galili Dance over de activiteiten in Drenthe en de samenwerking met de afnemers (scholen en theaters) en met amateurs.
5. In de prestatieafspraken met professionele podiumkunstgezelschappen wordt opgenomen dat zij een adviserende en ontwikkelingsgerichte rol vervullen ten aanzien van amateurkunstinstanties in Drenthe.
6. De subsidie aan Theater Benjamin wordt met ingang van 2005 stopgezet (het gezelschap bestaat niet meer).
7. In 2005 onderzoeken wij de mogelijkheden en juichen wij initiatieven toe voor een experimentele theateropleiding in Veenhuizen. Hiervoor is een bedrag van € 45.900,-- gereserveerd.
8. Samen met de podiumkunstgezelschappen en in overleg met de schouwburg en gemeenten bevorderen wij een goede spreiding en programmering van podiumkunsten in Drenthe.
9. In 2006 worden beleidsregels opgesteld voor de verdeling van vrije ruimte in de gelden podiumkunsten.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Podiumkunsten	2004	2005	2006	2007	2008
Noordelijk convenant (zie bijlage 4)	0	76.000	76.000	76.000	76.000
Drentse producties:					
- Galili Dance	0	15.000	15.000	p.m.	p.m.
- Dat D'Art	0	10.000	10.000	p.m.	p.m.
- Stichting de Lege Ruimte	0	20.000	20.000	p.m.	p.m.
- Stichting Daarom	0	25.000	25.000	p.m.	p.m.
- NSKK	0	10.000	10.000	p.m.	p.m.
- Peergroup	0	44.000	44.000	p.m.	p.m.
- Nog nader af te wegen	0	0	0	124.000	124.000
Totaal "Noordelijk Productiefonds"	0	200.000	200.000	200.000	200.000
Subsidieregeling theater, muziek en voordrachtskunst	18.200	18.200	0*	0	0
Jeugdtheatergroep De Citadel	81.600	81.600	81.600	81.600	81.600
Tryater	30.700	30.700	30.700	30.700	30.700
Theater te water	15.300	15.300	15.300	15.300	15.300
Theater Benjamin	46.300	0	0	0	0
Peergroup	0	76.000	61.000	0	0
Theateropleiding Veenhuizen	0	0	45.900	0	0
Totaal Podiumkunsten	192.100	421.800	434.500	327.600	327.600

* Herschikking in het kader van de nota Mensen in het Middelpunt

Festivals

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van de festivals?

Vanaf 2005 richten wij ons op kwaliteitsverbetering, op verdere professionalisering en op nieuwe initiatieven voor grootschalige festivals. Daarmee zet Drenthe zich op de kaart, niet alleen in de rest van Nederland, maar ook in Noord-Duitsland. Met name door samenwerking met sectoren als economie en toerisme zijn er nieuwe budgetten gecombineerd die verbeterde festivals mogelijk maken.

Meerjarensubsidie voor goede festivals

Festivals die zich in kwalitatief opzicht hebben bewezen, ontvangen van ons (minimaal) twee jaar een subsidie. Dit zijn de volgende festivals: Festival Vrouwenfilms, Take Root, Internationaal Poppenfestival, Full Colour, Bevrijdingsfestival en de Bluesstichting Assen. Na twee jaar bezien wij in hoeverre de festivals hebben voldaan aan de prestatieafspraken. De Stichting Dat D'Art krijgt de mogelijkheid om een nieuwe opzet te maken voor het festival De Zomertrek. Dit festival is kleinschaliger van opzet en heeft als kernthema Locatietheater.

De kracht van Drenthe in nieuwe festivals

We streven naar een aantal nieuwe festivals waarin de "krachten van Drenthe" de spil vormen. Bijvoorbeeld: een Hafabra-festival, een erfgoedfestival, een multidisciplinair Jongeren cultuurfestival en een literair festival. Zo werken wij toe naar (uiteindelijk) drie nieuwe festivals. Deze kunnen deels zijn voortgekomen uit bestaande festivals of uit nieuwe combinaties.

Festivalbureau Drenthe faciliteert

Wij organiseren zelf geen festivals, maar bieden in facilitaire en financiële zin ondersteuning. Uit een onderzoek in 2004 naar het functioneren van het festivalbureau is gebleken dat het veld positief is over haar rol en functie. Er zijn nog wel verschillende geluiden over de positionering van het festivalbureau. Het festivalbureau blijft het veld ondersteunen, adviseren, festivals initiëren en faciliteren. Bij de evaluatie van K&C in 2005 gaan wij na of deze taak bij K&C ondergebracht kan worden.

Festivallocatie met internationale uitstraling in Assen

Het TT-circuit is een van de vijf kansrijke locaties met internationale marktpotenties voor evenementen in Nederland. Dat blijkt uit een onderzoeksrapport van het Nationaal Bureau voor Toerisme en Congressen (Nationaal Evenementen Terrein: het creëren van condities voor een gezonde innovatieve groeisector, februari 2004). Wij ondersteunen de mogelijkheden van het TT-circuit in Assen in dezen en juichen de (mogelijke) ontwikkeling van harte toe.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. In 2005 en 2006 zullen wij de volgende festivals subsidiëren: het Festival Vrouwenfilms, Take Root, het Internationaal Poppenspeelfestival, Full Colour, Bevrijdingsfestival, Bluesstichting Assen.
  - Festival Vrouwenfilms ontvangt jaarlijks een bedrag van € 19.300,- voor het goed ge-programmeerde (en goed bezochte) festival in Assen. Na twee jaar zal bekeken worden of dit festival nog steeds voldoet en kan de subsidie nog twee jaar wordt voortgezet.
  - Take Root groeit toe naar een festival met landelijke en internationale uitstraling. Zij krijgt een bijdrage van € 9.200,- per jaar. Na twee jaar zal bekeken worden of dit festival nog steeds voldoet en wordt bezien of de subsidie nog twee jaar wordt voortgezet.

- Het Internationaal Poppenfestival, krijgt voor het tweejaarlijkse festival een bedrag van € 18.200,--. Na twee jaar zal bekeken worden of dit festival nog steeds voldoet en kan de subsidie nog twee jaar wordt voortgezet.
  - De Bluesstichting Assen biedt eens per jaar een podium aan de bluesmuziek in Drenthe met uitstraling naar buiten. Zij krijgt een jaarlijkse bijdrage van € 2.000,--. Na twee jaar zal bekeken worden of dit festival nog steeds voldoet en kan de subsidie nog twee jaar worden voortgezet.
  - Full Colour ontvangt voor het goed bezochte multiculturele festival een bijdrage van € 5.700,--. Wij adviseren de organisatie aanvullende middelen te zoeken uit gelden bestemd voor het multiculturele element. Hiervoor kan een beroep worden gedaan op het Fonds culturele en sociale ontwikkeling van de Contourennota; programma Participatie. Hiertoe zullen binnen het Fonds afwegingen dienen te worden gemaakt.
  - Stichting Dat D'Art krijgt voor de Zomertrek de mogelijkheid een nieuw plan te maken voor een kleinschaliger festival dat slechts twee à drie dagen duurt en als kernthema Locatietheater heeft. Aan de hand van dit plan wordt bekeken of men een subsidie van twee jaar krijgt. Wij hebben voor de Zomertrek een bedrag van € 11.350,-- gereserveerd. Indien wij overgaan tot tweejarige subsidieverlening, zal na twee jaar zal bekeken worden of dit festival nog steeds voldoet en kan de subsidie nog twee jaar wordt voortgezet.
2. Het Bevrijdingsfestival krijgt een bedrag van € 12.500,--. Aan de subsidieverlening zal de voorwaarde worden verbonden dat het uitgroeit tot een festival dat door het publiek uit heel Drenthe wordt bezocht.
  3. Omdat het enige provinciale literaire festival, de Taaltheaternacht betrekkelijk weinig uitstraling buiten Zuidoost-Drenthe heeft, zetten wij de subsidie niet voort na 2005. In dit jaar krijgt men een subsidie van € 8.000,--. In 2005 organiseren wij een literatuurdebat met de Stichting Taaltheaternacht en alle relevante organisaties en personen die in Drenthe literaire activiteiten organiseren, aangevuld met een vertegenwoordiging uit andere disciplines, zoals kunst en ruimtelijke planvorming. Doel van dit debat is een nieuwe Drents literatuurfestival in het leven te roepen.
  4. Wij geven geen subsidies aan festivals die sterk lokaal van karakter zijn.
  5. Het festivalbureau wordt gefinancierd door de provincie Drenthe en blijft daar voorlopig gepositioneerd. De definitieve positionering van het festivalbureau zal worden meegenomen in het onderzoek naar de steuninstellingstaken van K&C in 2005.
  6. Wij bevorderen de ontwikkeling om het TT-circuit in Assen geschikt te maken als festivallocatie met internationale uitstraling.
  7. Het Bloemencorso in Eelde zullen wij in 2005 en 2006 met € 7.500,-- per jaar ondersteunen onder de voorwaarde dat dit festival initiatieven ontplooit die de artistieke kwaliteit van het Corso verhogen en het cultuurbereik verbreden naar nieuwe doelgroepen.
  8. In 2005 worden beleidsregels opgesteld voor de verdeling van vrije ruimte in de gelden festivals.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Festivals	2004	2005	2006	2007	2008
Bevrijdingsfestival	9.100	12.500	12.500	p.m.	p.m.
Asser Bluesdagen	1.750	2.000	2.000	p.m.	p.m.
Festival Vrouwenfilms	19.300	19.300	19.300	p.m.	p.m.
Full Colour Festival	11.400	5.700	5.700	p.m.	p.m.
Internationaal Poppenfestival	9.100	18.200	0	p.m.	p.m.
Taaltheaternacht	8.000	8.000	0	0	0
Take Root	7.500	9.200	9.200	p.m.	p.m.
De Zomertrek	22.700	11.350	11.350	p.m.	p.m.
Bloemencorso Eelde	10.000	7.500	7.500	p.m.	p.m.
Nog nader af te wegen	n.v.t.	0	0	62.000	62.000
Nieuwe festivals	n.v.t.	1.250	27.450	33.000	33.000
Festivalbureau en overige projectkosten	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal Festivals	88.300*	125.000	125.000	125.000	125.000

* Dit is de provinciale bijdrage aan het Festivalfonds 2002-2004. Uit het Noordelijk Programma Artistieke Dynamiek is ook een bedrag beschikbaar gesteld voor het Festivalfonds. Reden waarom de totaalstelling Festivals 2004 niet klopt.

7. INFORMATIEKANALEN

Deze cultuurdrager handelt over de verschillende manieren waarop musea, archieven, RTV Drenthe en openbare bibliotheken met (culturele) informatie omgaan. Zij hebben een sleutelrol als informatie- en cultuurdrager. Zij zijn essentieel in een democratisch bestel. Zo bieden archieven garanties voor openbaarheid van informatie en voor rechtszekerheid en zijn ze de schatkamer van het verleden omdat ze historisch bronnenmateriaal bewaren. Bibliotheken geven, dicht bij huis, invulling aan het recht op informatie van iedere burger en dragen bij aan participatie, emancipatie en maatschappelijke bewustwording.

RTV Drenthe heeft de rol van onafhankelijke brenger van regionaal nieuws en informatie.

Voor musea geldt dat ze naast andere activiteiten de "rijkdommen" van Drenthe presenteren en uitdragen.

De basisstructuur op het terrein van informatiekanaalen in Drenthe is goed. De uitdaging is zoveel mogelijk mensen te laten zien waar Drenthe rijk aan is, waarbij men zo goed mogelijk de vraag naar informatie van het publiek kent (marketing) en hier op inspeelt met een aanbod van informatie en van activiteiten.

De cultuurdrager Informatiekanaalen wordt verder uitgewerkt in de beleidsterreinen bibliotheken, archieven, musea en RTV Drenthe.

Ze hebben allemaal betrekking op het overbrengen van (culturele) informatie op een groot publiek. Het zijn grotendeels terreinen waarvoor een specifieke wet of tamelijk bindende afspraken tussen overheden bestaan, die de provincie moet naleven of uitvoeren.

Spelers

Er zijn opvallend veel voor de provincie belangrijke spelers in dit veld. Bij de bibliotheken zijn dit de Provinciale Bibliotheekcentrale (PBc), het Drents netwerk bibliotheken, de Openbare Bibliotheek Groningen Wetenschappelijke Steunfunctie (WSF), de Vereniging van Openbare Bibliotheken, de gemeenten, andere provincies, de provinciale en landelijke stuurgroepen Bibliotheekvernieuwing, het Procesbureau Bibliotheekvernieuwing en het Ministerie van OCW.

Voor archieven zijn het met name het Drents Archief, de Drentse archiefkring, de gemeenten en de provinciale archiefinspectie. Spelers op het terrein van musea zijn de het Drents Museum, Herinneringscentrum Kamp Westerbork, het Hunebedcentrum, een veelheid aan musea met een overwegend lokaal draagvlak en daarnaast de Federatie van Drentse Musea en Oudheidkamers, de museumconsulent en de Drentse gemeenten.

De provincie richt zich bij informatiekanaalen om te beginnen op haar wettelijke taken (Mediawet en Archiefwet). Verder voert ze de regie in het proces van bibliotheekvernieuwing: met vele partners worden zowel inhoudelijke als organisatorische vernieuwingen ontwikkeld en uitgevoerd. Daarnaast bevordert de provincie de kwaliteit van informatie en een zo groot mogelijk publiek bereik. Dit onder andere door beschikbaarheid en inzet van informatieprofessionals.

Digitalisering is van grote invloed op informatiekanaalen. In het kader van de provinciale ICT-tender zullen dan ook projectvoorstellen worden opgesteld voor optimalisering van de bibliotheekfunctie, digitale ontsluiting van cultuur en/of de beleving van Drenthe in beeld en geluid.

Voor alle genoemde beleidsterreinen geldt dat vraaggericht werken, vergroten van het publieksbereik en brancheoverstijgende samenwerking centraal staan.

Ook ten aanzien van informatiekanaal is de missie van De Kunst van het combineren van toepassing. Met het oog op vergroting van het publieksbereik, stimuleren wij de onderlinge samenwerking tussen culturele sectoren, maar ook die van informatiekanaal met andere maatschappelijke sectoren, zoals onderwijs, zorg en welzijn.

Verbindingen met de Contourennota Mensen in het middelpunt liggen er - naast de programmaliijn Parels van Drenthe - primair met de lijn Opgroeien (cultuureducatie, bibliotheek) en Wonen en leefomgeving (lokale en bovenlokale voorzieningen).

Bibliotheken

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van de bibliotheken?

De openbare bibliotheken in Drenthe zijn een geziene en zeer toegankelijke bron van betrouwbare informatie, educatie en cultuur. Digitaal, mondeling en op papier. Ze werken efficiënt, met een goede spreiding van voorzieningen en ze werken intensief samen met andere disciplines. Er zijn verschillende nieuwe formules denkbaar die goed aansluiten op de behoeften van Drenten aan culturele en maatschappelijke informatie, op de behoeften van gemeenten en van maatschappelijke en culturele organisaties in Drenthe.

De provincie heeft een sturende rol in het proces van vernieuwing dat op gang zal komen om bovenstaande te bereiken. Wij concentreren ons daarbij op het totstandkomen van een nieuw netwerk van basisbibliotheken in de vorm van het Drents netwerk bibliotheken, een vernieuwd facilitair bedrijf en op voortdurende innovatie van de bibliotheeksector. De verantwoordelijkheid voor het basisniveau van bibliotheekvoorzieningen ligt bij de gemeenten.

Netwerk verhoogt vraaggerichtheid

Het in 2004 opgerichte Drents netwerk bibliotheken en de PBc zijn onze belangrijkste partners. In het Drents netwerk bibliotheken komen vraag en aanbod van bibliotheekproducten bij elkaar. Alle bibliotheekorganisaties in Drenthe maken er deel van uit. Het netwerk staat garant voor vraaggericht werken, efficiency, kwaliteit en spreiding van voorzieningen. De PBc is dienstbaar aan het netwerk. Zij vormt zich om tot een zeer flexibele service- en ontwikkelingsorganisatie. Om deze functie te faciliteren, wordt een deel van de werkzaamheden jaarlijks flexibel ingevuld op basis van de vraag uit het netwerk. Dit is nodig om goed te kunnen inspelen op de veranderende vraag naar ondersteuning en backoffice van de onafhankelijke basisbibliotheken en om een cultuuromslag te kunnen maken. Daarnaast concentreert de PBc zich in opdracht van de provincie in de komende jaren op het functioneren als facilitair bedrijf voor alle Drentse bibliotheken, ICT, bibliotheekinnovatie, backoffice van kleine bibliotheken, leesbevordering en collecties.

Tot en met 2005 functioneren het bestaande PBc-netwerk (met het principe van aangesloten bibliotheken) en het Drents netwerk bibliotheken (met daarin PBc, zelfstandige en aangesloten bibliotheken) naast elkaar. In 2006 gaan het Drents netwerk bibliotheken en het PBc-netwerk op in één nieuw netwerk, alle openbare bibliotheken werken samen, hebben één kenniscentrum en maken gebruik van één facilitair bedrijf namelijk de PBc.

Met de PBc maakt de provincie jaarlijks prestatieafspraken over haar veranderende rol en taken.

Samenwerkingsbibliotheek

Door intensieve samenwerking van bibliotheken met andere disciplines, zoals onderwijs, erfgoed, kunsten, educatie, toerisme, zorg en welzijn komt de informatie- en educatietaak van de bibliotheek meer en meer tot haar recht. De samenwerking zorgt op gemeentelijk niveau voor vermindering van huisvestingskosten, handhaving van een goed voorzieningenniveau en zorgt voor interessante nieuwe verschijningsvormen van de bibliotheek. De provincie investeert in het proces van totstandkomen van samenwerkingsverbanden en de ontwikkeling van daarvoor geschikte bibliotheekformules.

In 2008 werken in ieder geval vier bibliotheekvestigingen met een nieuwe formule, als onderdeel van een structureel samenwerkingsverband, zoals bijvoorbeeld een multifunctioneel centrum, een wijkvoorzieningscentrum of een brede school.

Toegangspoorten tot Nederlandse bibliotheekcollecties

Inwoners van Drenthe krijgen via openbare bibliotheken toegang tot bijzondere en topcollecties van bibliotheken in heel Nederland. Tot 2005 wordt in deze toegang formeel voorzien door de WSF, uitgevoerd door de Openbare Bibliotheek Groningen. Deze voorziening wordt echter nauwelijks gebruikt door inwoners van Drenthe. Vanaf 2005 gaan wij daarom stoppen met het subsidiëren van de WSF. De nieuwe werkwijze houdt in dat de PBc, samen met de Drentse basisbibliotheken, toegang tot bijzondere collecties mogelijk maakt door interbibliothecair leenverkeer en collectiebeleid en deelname aan AI@din.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. De PBc krijgt in 2005 een bedrag van € 2.655.000,-- aflopend in 2008 tot € 2.617.000,--. De PBc concentreert zich in opdracht van de provincie op het functioneren als facilitair bedrijf voor alle Drentse bibliotheken, ICT, bibliotheekinnovatie, backoffice van kleine bibliotheken, leesbevordering en collecties. Wij maken afspraken over de nieuwe rol die de PBc moet gaan vervullen. In deze nieuwe rol wordt het productaanbod primair bepaald door de vraag van de bibliotheken uit het Drentse netwerk. De PBc vult daarnaast een deel van de werkzaamheden in opdracht van de provincie flexibel in.
2. In de prestatieafspraken met de PBc formaliseren wij de in de loop der jaren ontstane wijze waarop de PBc de wetenschappelijke steunfunctie voor de Drentse basisbibliotheken heeft vervuld. Met ingang van 2007 maken wij geen gebruik meer van de WSF van de bibliotheek in Groningen omdat deze voorziening nauwelijks tot geen meerwaarde heeft voor Drenthe. Wij gaan ons er hard voor maken het bedrag voor WSF van het Ministerie van OCW rechtstreeks in het Provinciefonds te krijgen.
3. Wij vragen de PBc geschikte bibliotheekformules te ontwikkelen voor de samenwerkingsbibliotheek en te zorgen dat deze daadwerkelijk totstandkomen.
4. Het Drents netwerk bibliotheken en de PBc gaan in 2006 samen op in één bibliotheeknetwerk met een nieuwe organisatievorm.
5. We bevorderen dat in 2008 in ieder geval vier basisbibliotheken met een nieuwe formule werken, waarin de doelstellingen voor bibliotheekvernieuwing tot hun recht komen. Een en ander wordt gefinancierd uit de rijksimpuls Bibliotheekvernieuwing (2005: € 94.700,--, 2006: € 187.900,-- en 2007: € 646.600,--).
6. De rijks gelden voor bibliotheekvernieuwing (vernieuwingsimpuls en 5,5-miljoenregeling: € 152.800,-- in 2005 en € 157.900,-- in 2006) verdelen wij in de periode 2005-2008 op basis van het nog op te stellen Marsrouteplan dat moet leiden tot een nieuw opgezette bibliotheekstructuur.
7. Wij zullen bibliotheken actief betrekken bij de uitvoering van ons beleid voor multifunctionele accommodaties.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Bibliotheken	2004	2005	2006	2007	2008
Provinciale Bibliotheekcentrale	2.667.000	2.655.000	2.630.000	2.617.000	2.617.000
Wetenschappelijke Steunfunctie	89.000	89.000	30.000	0	0
Rijks 5,5-miljoenregeling	152.800	157.900	p.m. (*)	p.m. (*)	p.m. (*)
Rijksimpuls Bibliotheekvernieuwing	0	94.700	187.900	646.600	p.m. (*1)
Totaal bibliotheken	2.908.800	2.996.600	2.847.900	3.263.600	2.617.000
<i>ad *; Nog niet bekend; zijn Rijksgeleden</i>					

Archieven

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van de archieven?

Het gebruik van archieven en het onderzoek in archieven is sterk toegenomen. Dit is het gevolg van een betere ontsluiting, van digitalisering en van versterking van de publieksfunctie.

Erfgoedinformatie toegankelijk en klantgericht

Het Drents Archief ontwikkelt zich tot beheerder en ontwikkelaar van digitale erfgoedinformatie in Drenthe. Het Digitaal Erfgoedplein wordt op basis van heldere afspraken met de relevante Drentse partners (Drents Plateau, Drents Museum, Stichting "Het Drentse Landschap", Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hunebedcentrum en PBC) uitgebouwd tot een toegankelijk systeem. Geïnteresseerden en professionals kunnen hier terecht voor alle mogelijke erfgoedinformatie, met mogelijkheden tot doorverwijzing naar landelijke informatiebestanden.

Toegankelijker archieven van gemeenten en waterschappen

Archieven van gemeenten en waterschappen kunnen zich actiever opstellen richting publiek en zijn dus toegankelijker geworden. Dit is te bereiken met een tweesporenbeleid.

De provinciale archiefinspectie ondersteunt aan de ene kant gemeenten en waterschappen - als onderdeel van de wettelijke inspectietaak - in het toegankelijk maken van hun archief voor het publiek en in kwaliteitsverbetering van het beheer.

Het Drents Archief ontwikkelt aan de andere kant, mede op wens van de provincie, een aanbod om kleinere archieven te faciliteren op het gebied van marketing en promotie. Daarnaast komt er een aanbod voor het verder toegankelijk maken van collecties, voor acquisitie van particuliere archieven en voor projectontwikkeling gericht op digitalisering en erfgoededucatie. Omdat het Drents Archief veel gemeenten tegelijk kan faciliteren, is de prijs van het aanbod laag, terwijl het plaatselijke effect enorm is.

Drents Audiovisueel Archief als informatiebron

De komende jaren wordt zoveel mogelijk relevant historisch audiovisueel materiaal verzameld, geconserveerd en voor een groot publiek ontsloten. Historische films en geluidsopnamen lenen zich bijzonder goed voor activiteiten met een groot publieksbereik, voor toepassingen op ICT-gebied en voor samenwerking met organisaties op het gebied van bijvoorbeeld toerisme, zorg en bibliotheekwerk. Er worden projecten in deze richting ontwikkeld.

Het Drents Audiovisueel Archief vormt een belangrijke aanvulling op de bestaande erfgoedvoorziening en is structureel onderdeel van het Drents Archief. Waar het gaat om de relatief dure opslag van kwetsbaar materiaal, kan intensieve samenwerking worden gezocht met het Gronings Audiovisueel Archief. De provincie ziet het verzamelen, bewaren en ontsluiten van audiovisueel materiaal uit en over Drenthe, als een provinciale taak. Daarom gaan wij dit project in de periode 2005-2008 ondersteunen.

Regionaal Historisch Centrum inspireert gemeenten

Met ingang van 2005 kan zich een Regionaal Historisch Centrum ontwikkelen via een fusie tussen het stadsarchief Assen en Drents Archief. Dit leidt tot een professioneel en toegankelijk archief met een bovenlokale uitstraling. Het kan andere gemeenten inspireren tot het toegankelijker maken van hun archief voor het publiek. Het Drents Archief krijgt hiertoe een nieuwe rechtsvorm (Gemeenschappelijke regeling) en wordt verzelfstandigd.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. De provincie zal het leveren van informatie door erfgoedorganisaties aan het Digitaal Erfgoedplein blijven bevorderen. Waar het om door de provincie gesubsidieerde instellingen gaat, worden afspraken vastgelegd in de jaarlijkse budgetcontracten.
2. De Provinciale Archiefinspectie inspecteert of beheer en opslag van archieven voldoen aan de vereisten van de Archiefwet en waar dit niet zo is, adviseert ze hoe hieraan kan worden voldaan. De inspectie bevordert een zo professioneel mogelijk beheer van archieven. Het werkplan van de Noordelijke archiefinspectie (de intensieve samenwerking van de provinciale archiefinspecteurs van Drenthe, Friesland en Groningen) wordt vastgesteld in het Noordelijk Overleg Cultuur.
3. De provincie verstrekt het Drents Archief subsidie voor het project Drents audiovisueel archief voor de periode 2005-2008. Dit betekent een prestatiesubsidie in 2005 van € 50.000,--, in 2006 van € 59.000,-- en in 2007 en 2008 van € 89.000,--.
4. Wij ondersteunen speciale projecten die worden ontwikkeld met historisch materiaal. Er kan hiervoor een beroep worden gedaan op het Fonds culturele en sociale ontwikkeling (Mensen in het middelpunt). Er worden nadere beleidsregels opgesteld voor het Fonds culturele en sociale ontwikkeling.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Archieven	2004	2005	2006	2007	2008
Audiovisueel Archief	0	50.000	59.000	89.000	89.000
Samenwerking Noordelijke archiefinspecties	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal archieven	7.000	57.000	66.000	96.000	96.000

Musea

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van de musea?

Wij voelen ons verantwoordelijk voor een aantal voor Drenthe unieke collecties. De archeologische en historische collectie van het Drents Museum, de collectie van Kunst rond 1900 en de collectie van de Noordelijke Figuratieven zijn het waard om zorgvuldig beheerd en verder uitgebreid te worden. Dit om deze belangwekkende collecties te kunnen tonen aan het publiek van nu, maar evenzeer "veilig te stellen" voor de generaties na ons en voor de wetenschap.

Onderlinge samenwerking tussen musea, uitwisseling van collecties en nieuwe thema's kunnen leiden tot verrassende tentoonstellingen, publicaties, educatieve activiteiten en conferenties. Ook samenwerking met musea buiten Drenthe en organisaties uit andere disciplines zijn de moeite waard. In de komende jaren ligt voor de musea het accent op verdere professionalisering. De museale collecties worden grotendeels gedigitaliseerd. Hiermee is een groter publieksbereik mogelijk. Dit is bovendien een stimulans voor het bevorderen van collectiemobiliteit, zoals bijvoorbeeld bruikleen voor tentoonstellingen.

Het Hunebedcentrum groeit door tot een museum met rijks erkenning. Het museum ontsluit de kennis en verhalen over hunebedden voor publiek. Aan de hand van het verschijnsel hunebed, krijgt de bezoeker een totaalindruk van het leven van de mens in het Neolithicum. De collectie van gebruiksvoorwerpen uit de trechterbekercultuur die het Hunebedcentrum bewaart en beheert, zijn hier een essentieel onderdeel van. Hierbij wordt steeds ook intensief samengewerkt met musea die zich concentreren op de prehistorie. Er worden regelmatig educatieve activiteiten en bijzondere tentoonstellingen georganiseerd voor een groot publiek.

Daarnaast kan specifieke steun voor het Hunebedcentrum ertoe leiden dat deze organisatie uitgroeit tot een kennis- en expertisecentrum. Het museum wordt ingericht en toegerust voor deze taak, waarbij inhoudelijke professionalisering onder andere plaatsvindt door het aanstellen van een deskundige (archeoloog/conservator) met een activiteitenbudget.

Oud en nieuw materiaal uit opgravingen in Drenthe, Friesland en Groningen wordt in het Archeologisch Depot in Nuis gedocumenteerd en opgeslagen. De noordelijke musea stellen onderdelen van de in Nuis aanwezige collectie tentoon.

Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork beheert het voormalige kampterrein en oorlogsmateriaal. Het is een landelijk centrum en mag zich als zodanig in de komende jaren verzekerd weten van een groot aantal nationale en internationale bezoekers. De provinciale bijdrage wordt ingezet om te waarborgen dat er activiteiten ontwikkeld worden die de verbinding van Kamp Westerbork met Drenthe laten zien.

Kwalitatieve impuls voor musea

Als provincie willen wij de komende jaren investeren in de museale infrastructuur. Wij doen dit door een kwalitatieve impuls te geven aan de bestaande musea. De professionaliteit van de musea wordt hiermee bevorderd. Musea zoeken gezamenlijke publiciteit. Ook op andere terreinen is meer samenwerking mogelijk. Dit kan leiden tot een aantal boeiende tentoonstellingen en andere publieksactiviteiten.

Museum De Buitenplaats heeft een plaats verworven in de noordelijke museale infrastructuur voor figuratieve kunst. Het museum heeft exploitatieproblemen. Wij nemen het initiatief tot een onderzoek om mogelijke oplossingsrichtingen in beeld te brengen.

Het Drents Museum bloeit en bruist nu, in het jubileumjaar en blijft dat de komende jaren doen. Om de toenemende stroom publiek een kwalitatief product te kunnen blijven aanbieden, is uitbreiding van de tentoonstellingsruimte noodzakelijk. Een nieuw en adequaat ingericht depot voor het Drents Museum kan ook worden gebruikt als opslagruimte voor (delen van) de collecties van andere Drentse musea. Het restauratieproject van de collectie Kunst rond 1900 wordt in de komende tijd afgerond. Met ingang van 2008 kan het contract met de Stichting Schone Kunsten rond 1900 (SSK) door het Drents Museum worden overgenomen.

Het Drents Museum en het Hunebedcentrum maken meer en meer gebruik van elkaars kennis en kunde op gebied van bijvoorbeeld personeel, collectie enz. Op deze wijze kan een onderlinge samenhang ontstaan die de museale infrastructuur van Drenthe verder versterkt.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. De bij het Drents Plateau ondergebrachte museumconsulent biedt ondersteuning aan Drentse musea en zorgt voor verdere professionalisering van de musea.
2. Voor de verdere professionalisering en het uitvoeren van museale activiteiten is vanaf 2006 een bedrag van € 50.000,- beschikbaar uit de impuls gelden musea.
3. In 2005 zal een bijdrage van € 45.000,- verleend worden voor de restauratie van de collectie van de SSK, onder de conditie dat de collectie SSK uiterlijk in 2008 zal worden overgedragen. Voor het beheer van deze collectie krijgt het Drents Museum een bedrag van € 6.000,- per jaar.
4. In 2005 zal een bijdrage van € 25.000,- verleend worden voor de uitvoering van het MUSIP-project. Het gaat hierbij om digitalisering van collecties van de Drentse musea, zodat ze kunnen worden opgenomen in de Nationale Databank. Het gaat hier om matching van de rijksbijdrage.
5. In 2005 stellen wij een onderzoek voor naar toekomstige opties en alternatieven voor Museum De Buitenplaats. Hierin worden de noordelijke overheden, de noordelijke musea, de gemeente Tynaarlo en het Stichting "Het Drentse Landschap" betrokken. Wij reserveren hiervoor een bedrag van € 20.000,-.
6. Via de totstandkoming van een website willen wij de activiteiten van de Drentse musea op aansprekende wijze onder de aandacht van het publiek brengen. Wij hopen dit project vanuit de ICT-tender te kunnen ondersteunen en zullen een relatie zoeken met de digitale informatievoorziening op toeristisch gebied.
7. Het Drents Museum subsidiëren wij met € 2.559.000,- voor het beheren, bewaren, behouden en ontsluiten van haar collecties. Over de exact hiervoor te leveren producten zullen wij nadere prestatie-afspraken met het Drents Museum maken. De subsidie per boekjaar aan het Drents Museum wordt met ingang van 2005 met € 100.000,- per jaar verhoogd, als provinciale bijdrage voor een nieuw depot. Uiterlijk 1 april 2005 verwachten wij van het Drents Museum een concreet plan voor de oplossing van de huidige knelpunten op depotgebied.
8. Het Drents Museum kan op basis van projectplannen voor de ontwikkeling van nieuwe, aansprekende tentoonstellingen een beroep doen op de impuls gelden voor musea.
9. Het Hunebedcentrum krijgt subsidie (2005: € 80.000,-, 2006: € 100.000,- en 2007/2008: € 75.000,-) voor het behoud van de collectie en de invulling van de noodzakelijke deskundigheid, het aanstellen van een (deeltijd) archeoloog/conservator en goed geschoold personeel dat nieuwe tentoonstellingen, presentaties en museale activiteiten kan ontwikkelen die passen bij de ambitie van het centrum.
10. Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork krijgt een subsidie van € 11.800,- voor het ontwikkelen van aansprekende projecten die het Kamp Westerbork onder de aandacht brengen.

11. Samen met de provincies Groningen en Fryslân financieren wij het Noordelijk Archeologisch Depot in Nuis. Wij zetten hiervoor, net als de andere twee provincies, jaarlijks een bedrag van €38.000,- in. De helft van dit bedrag is afkomstig van het Drents Museum. Wij zullen het archeologisch depot evalueren met de provinciale partners. Wij zetten hierbij in op continuering op het huidige niveau en een eigen rechtspersoonlijkheid van het depot. Ook willen wij de verbreding van de publieksfunctie bespreken met de provinciale partners. In de nabije toekomst zijn extra kosten te voorzien voor onderhoud van het depot. Ook moeten er maatregelen getroffen worden in het kader van de Wet Arbo. Een bedrag van €25.000,- willen wij reserveren voor Arbo-maatregelen en ter versterking van de publieksfunctie.
12. In 2005 worden beleidsregels opgesteld voor de verdeling van vrije ruimte in de museagelden.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Musea	2005	2006	2007	2008	2009
Hunebedcentrum		80.000	100.000	75.000	75.000
De Buitenplaats (onderzoek)		20.000	p.m.	p.m.	p.m.
Professionalisering Drentse Musea		0	50.000	50.000	50.000
Depot Drents Museum		100.000	100.000	100.000	100.000
Nog nader af te wegen		0	100.000	125.000	125.000
Totaal impuls gelden Voorjaarsnota	0	200.000	350.000	350.000	350.000
Drents Museum	2.559.000	2.559.000	2.559.000	2.565.000	2.565.000
SKK	10.400	10.400	10.400	0	0
SSK restauratie collectie	45.000	0	0	0	0
Herinneringscentrum Kamp Westerbork	11.800	11.800	11.800	11.800	11.800
Stichting Federatie Drents Museum en Oudheidskamer	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
MUSIP	0	25.000	0	0	0
Activiteiten Drentse musea	20.000	20.000	0	0	0
Noordelijk Archeologisch depot Nuis	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
Eenmalige investeringen Noordelijk Archeologisch Depot Nuis	0	25.000	0	0	0
Totaal Musea	2.667.700	2.872.700	2.952.700	2.948.300	2.948.300

Regionale Omroep

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het terrein van RTV Drenthe?

RTV Drenthe heeft tot taak de inwoners van Drenthe, zowel via radio als televisie, snel en compleet te voorzien van relevant regionaal en lokaal nieuws met achtergrondinformatie. De regionale omroep kan op deze manier een positieve en opbouwende rol in de Drentse samenleving vervullen.

In de komende jaren is van het Rijk meer duidelijkheid te verwachten over de voorgestelde Mediawetwijziging, die gericht is op de overheveling van middelen voor de regionale omroepen naar het Provinciefonds. Wijzigingen die ook duidelijkheid geven over de provinciale rol ten aanzien van de regionale omroep. Op basis hiervan wordt de Omroepnota Drenthe ontwikkeld. Deze omroepnota gaat RTV Drenthe een richtinggevend kader bieden voor de ontwikkeling van haar eigen beleid en geeft vorm aan de relatie tussen de provincie en RTV Drenthe.

RTV Drenthe, een Drents Podium voor cultuuruitingen

Het omroepbeleid is onderdeel van het provinciale cultuurbeleid. Dit wil niet zeggen dat RTV Drenthe een puur culturele instelling is. RTV Drenthe is een nieuws- en actualiteitenzender en maakt daarmee onder andere deel uit van het culturele veld. De regionale omroep heeft de mogelijkheid het belang van cultuur uit te dragen naar de inwoners van Drenthe. RTV Drenthe kan bijvoorbeeld een bijdrage aan cultuurparticipatie leveren door een "podium" te bieden aan allerlei cultuuruitingen. RTV Drenthe is ook deel van andere structuren in de provincie en heeft als publieke omroep een maatschappelijke taak. Hierdoor heeft de omroep, direct of indirect, te maken met verschillende beleidsterreinen van de provincie Drenthe en kan zij bijdragen aan de verwezenlijking van onze beleidsdoelstellingen. Ook draagt de omroep bij aan de versterking en bewustwording van de regionale identiteit.

Het provinciale omroepbeleid staat niet los van het beleid dat de provincie Drenthe voert op andere terreinen, maar is een aanvulling en wellicht ook een bindmiddel.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. Indien decentralisatie plaatsvindt van het Rijk naar de provincie zullen wij het in 2003 gestarte traject om te komen tot een omroepnota hervatten.
2. Voor 2006 staat een onderzoek op de agenda naar de mogelijkheden tot samenwerking van RTV Drenthe met de lokale omroepen en met andere organisaties en instellingen.
3. In 2004 zal een beleidsreactie op het meerjarenbeleidsplan van RTV Drenthe worden gegeven. De bedragen in deze Cultuurnota zijn gebaseerd op het ongewijzigd voortzetten van het huidige beleid.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Regionale omroep	2004	2005	2006	2007	2008
RTV Drenthe	6.940.000	6.940.000	6.940.000	6.940.000	6.940.000

8. ONVOLTOOID VERLEDEN TIJD

In dit hoofdstuk behandelen wij ons voorgenomen beleid ten aanzien van de zichtbare en overdrachtelijke overblijfselen uit het verleden (archeologische en gebouwde monumenten, karakteristieke landschappen, geschiedenis, verhalen, legendes, mythen etc). Deze objecten en verhalen bepalen het gezicht en de identiteit van Drenthe. De grote rijkdom van landschap en cultuurhistorische schatten in Drenthe willen wij behouden en versterken. Authenticiteit en kwaliteit zijn hierbij voor de provincie belangrijke uitgangspunten.

De cultuurdrager Onvoltooid verleden tijd wordt uitgewerkt via het beleidsterrein Cultureel erfgoed, waaronder archeologie, monumenten en geschiedenis vallen.

De reden dat wij deze combinatie gemaakt hebben is de volgende.

Lange tijd was een objectgerichte, sectorale benadering leidend in het beleid op terrein van cultureel erfgoed. Deze lijn wordt steeds meer verlaten en is ingeruild voor een gebiedsgerichte, integrale aanpak. Recente beleidskaders van het Rijk, zoals de Nota Belvédère, Nota ruimte en stedelijke vernieuwing, zijn hiervan voorbeelden. Instrumenten als de CHW waarderen cultuurhistorische elementen niet langer sectoraal maar in hun samenhang. Kennis en expertise worden gebundeld en worden op een verantwoorde wijze ingezet voor advisering en begeleiding. Cultureel erfgoed krijgt in de ruimtelijke planvorming de plek die het verdient.

Cultuurhistorie is een goede inspiratiebron voor educatieve en cultuurtoeristische projecten.

Spelers

Drents Plateau vormt het gezicht naar buiten van het provinciaal beleid.

Andere belangrijke partners zijn Monumentenwacht Drenthe, Noordelijk Archeologisch Depot Nuis, Drents Archief en Stichting "Het Drentse Landschap". Natuurlijk zijn ook gemeenten belangrijke samenwerkingspartners op dit terrein.

De provincie is formeel aanspreekpunt voor ruimtelijke plannen; waar het gaat om cultuurhistorische aspecten wordt advies gevraagd aan Drents Plateau.

Verbindingen

Combinatiemogelijkheden in het kader van onze missie De Kunst van het combineren zijn er vele. Het cultureel erfgoed is van grote betekenis in de beeldkwaliteit van Drenthe en zal steeds meer een richtinggevende rol gaan spelen in de ruimtelijke planvorming. Om de beeldkwaliteit in een bepaald gebied te versterken, kan gedacht worden aan projecten waarbij architecten, landschappers en stedenbouwkundigen, historici, archeologen of verhalenvertellers worden ingezet bij de ontwikkeling of revitalisering van woonwijken of van bedrijventerreinen.

Het cultureel erfgoed kan worden ingezet voor educatieve projecten om de kennis en waardering onder jongeren te vergroten. Via digitalisering, publicaties en erfgoedtoerisme kan onze onvoltooid verleden tijd bekend worden gemaakt aan een groter publiek.

De verbindingen met de Contourennota Mensen in het middelpunt lopen vooral via de programmaliijn Wonen en leefomgeving en Parels van Drenthe (met name het deelprogramma Behoud en ontsluiting).

Onvoltooid verleden tijd

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van de Onvoltooid verleden tijd?

Behoud en ontwikkeling van het cultureel erfgoed staan centraal in ons beleid. Het cultureel erfgoed is goed te behouden door de inspanning te richten op bescherming en instandhouding van archeologische en gebouwde monumenten en historisch geografische elementen (essen, wallen, etc). Waardevol erfgoed dat zich buiten de collecties van musea bevindt, kan meer in beeld worden gebracht.

Aan provincie en gemeenten de taak om cultuurhistorie bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen een belangrijke plek te geven. Via publicaties en projecten op het gebied van cultuurhistorie kan de belangstelling voor erfgoed toenemen. Samenwerking en samenhang tussen instellingen op het gebied van cultureel erfgoed en landschap is gewenst.

Instandhouding monumenten met gezamenlijk inzet

Onze provinciale monumenten verdienen onze warme belangstelling. Om dure restauraties te voorkomen, moet worden geïnvesteerd in planmatig onderhoud. De inzet van de Monumentenwacht Drenthe (monumenteninspecties) en Drents Plateau (historische en bouwkundige adviezen) is hierbij van groot belang.

In navolging van het Rijk willen wij een Revolving Fund realiseren van €2 à 3 miljoen voor monumenten. Hieruit kunnen laagrentende leningen worden verstrekt voor onderhoud en restauratie van provinciale monumenten. Een uitvoeringsnotitie zal worden opgesteld in 2005.

Gemeenten worden gestimuleerd een eigen monumentenlijst op te stellen en panden met rieten daken op deze lijst te ondersteunen.

Het is van belang dat er in de komende jaren voldoende gespecialiseerde arbeidskrachten in de restauratiesector voorhanden zijn. Dit is te realiseren door voortzetting van het Restauratie Opleidingsproject in Drenthe in samenwerking met de provincie Overijssel. Coördinatie in Drenthe ligt bij Drents Plateau.

Drents Plateau: van subsidieverlener naar kenniscentrum

Drents Plateau is het kenniscentrum en de steuninstelling op het gebied van cultuurhistorie. Hier wordt uitvoering gegeven aan wettelijke adviestaken van de provincie op het gebied van archeologische en gebouwde monumenten en de organisatie functioneert als loket voor gemeenten en particulieren in Drenthe voor vragen op het gebied van cultureel erfgoed.

De provinciale monumentenlijst wordt in 2005 opnieuw vastgesteld en de opgenomen monumenten krijgen een beschermde status. Overwogen wordt of ook archeologische en historisch geografische monumenten van provinciale waarde op deze lijst moeten worden gezet. Criterium voor opname is de bovenlokale en omgevingswaarde van de monumenten en structuren. De provinciale rietdakenlijst wordt afgeschaft; monumenten met een rieten dak worden voortaan alleen via de rijks- en provinciale monumentenlijst beschermd. De Subsidieregelingen monumentenzorg worden met ingang van 2006 afgeschaft omdat deze verouderd én te omslachtig zijn; ze gaan gepaard met te grote uitvoeringslasten. Hiervoor in de plaats krijgen eigenaren van monumenten historische en bouwkundige adviezen. De rol van Drents Plateau verandert hiermee van subsidieverlenend naar adviserend over behoud en beheer van monumenten in hun omgeving (erf en landschap).

Waardevol erfgoed dat zich buiten de collecties van musea bevindt, wordt in 2005 in beeld gebracht. Om een volledig inzicht te krijgen in het cultureel erfgoed in Drenthe stelt Drents Plateau een lijst op van waardevolle objecten in kerken of havezaten en andere niet-museale plekken. Deze lijst levert waardevolle informatie op voor een goede bescherming van deze voor Drenthe waardevolle bezittingen en kan bij restauraties een rol spelen.

Platform cultureel erfgoed

Er komt één provinciaal erfgoedplatform voor vrijwilligersorganisaties op erfgoedgebied. Drents Plateau geeft hieraan invulling door deskundigheidsbevordering, het uitwisselen van kennis alsmede het facilitair ondersteunen van particuliere organisaties, waaronder de Drents Historische Vereniging, de Drents Prehistorische Vereniging, Drents Monument, Bond Heemschut en de Drentse Molenstichting. Drents Plateau ontvangt voor deze taak een provinciale bijdrage. De subsidies voor de Bond Heemschut Drenthe en de Molenstichting Drenthe kunnen per 2006 komen te vervallen.

Cultuurhistorie leidend in ruimtelijk beleid

Door een wettelijke verankering (Verdrag van Malta) is het mogelijk het archeologisch erfgoed vroegtijdig in het ruimtelijke planvormingsproces te betrekken. De provincie en gemeenten krijgen een expliciete rol in de beoordeling op archeologische waarden.

In de komende jaren zien wij dat provincie en gemeenten actief gebruikmaken van de CHW en de achterliggende gedetailleerde archeologische kaarten (AMK en IKAW) bij de toetsing en ontwikkeling van ruimtelijke plannen. Cultuurhistorische waarden (archeologie, bebouwde omgeving en historische geografie) horen een bepalende factor te worden in de inrichting van de openbare ruimte.

Interessante Belvédèreprojecten in heel Drenthe kunnen de positie van cultuurhistorie in ruimtelijk beleid verder versterken. (Zie ook het beleidsterrein Culturele planologie in hoofdstuk 5).

Archeologisch Depot Nuis

De Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Verdrag van Malta) eist een verantwoord beheer van de archeologische collectie en een betere ontsluiting voor het publiek. Het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis kan in dit verband uitgroeien tot een wetenschappelijk verantwoord, informatie- en uitleencentrum voor Noord-Nederlandse archeologische bodemvondsten.

Vergroten publieksbereik

Deskundige organisaties op het gebied van cultureel erfgoed en landschap kunnen hun informatie gebundeld aanbieden en zo een betere informatievoorziening voor de inwoners bewerkstelligen. Een provinciaal boerderijenloket voor advisering over huis en erf kan hierin ook een rol vervullen.

Kennis over en belangstelling voor het Drentse erfgoed (archeologie, monumentenzorg en geschiedenis) is te vergroten door middel van erfgoededucatie, publicaties en culturele activiteiten. Het digitaal erfgoedplein wordt een centrale en toegankelijke bron voor alle mogelijke erfgoedinformatie. Er komen projecten op het gebied van regionale geschiedenis en erfgoedtoerisme. De thema's archeologie, Drentse dorpen, veen en Maatschappij van weldadigheid (Veenhuizen en Frederiksoord) krijgen hierin een centrale plek.

Waardeel is het belangrijkste podium voor artikelen over geschiedenis in Drenthe. Het blad heeft een functie in de informatievoorziening van een (nog) brede(re) doelgroep.

In de Drentse Volksalmanak (DVA) verschijnen wetenschappelijke publicaties op het gebied van geschiedenis en archeologie in Drenthe. Drents Plateau krijgt opdracht in samenspraak met de Stichting DVA een plan voor vernieuwing te ontwikkelen om de zichtbaarheid en het publieksbereik van de DVA te vergroten.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. Wij geven subsidie aan Drents Plateau voor uitvoering van provinciale taken op het gebied van archeologische en gebouwde monumentenzorg, geschiedenis, musea, architectuur, en erfgoededucatie. Over de invulling van die provinciale rol worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt.
2. Provincie en gemeenten hebben een gezamenlijke rol als het gaat om archeologie in ruimtelijke planvorming (Verdrag van Malta). De implementatie van dit verdrag wordt in 2005 een feit. Implementatie betekent extra werkzaamheden voor provincie en gemeenten. Wij verwachten een compensatie van het Rijk voor deze taakverzwaring. Het Rijk, het Interprovinciaal Overleg en de VDG maken in 2005 definitieve afspraken over vergoeding van excessieve kosten bij opgravingen.
3. De CHW wordt gewaardeerd, gedigitaliseerd en jaarlijks geactualiseerd in het kader van het integraal projectplan Cultuurhistorie (zie cultuurdrager Beeldkwaliteit). Hiervoor is in 2006 een bedrag gereserveerd van € 100.000,--.

4. Aan de hand van de CHW, die een nadere uitwerking van een POP-doelstelling is, toetst de provincie binnen de Commissie Advisering Ruimtelijke Plannen gemeentelijke bestemmingsplannen op cultuurhistorische aspecten; de provincie vraagt hiervoor inhoudelijk advies aan het Drents Plateau op het gebied van archeologie, monumentenzorg en beeldkwaliteit.
5. Wij stellen de provinciale monumentenlijst vast in 2005. De panden en structuren op deze lijst hebben een bovenlokale en omgevingswaarde en krijgen een beschermde status. De provinciale rietdakenlijst wordt afgeschaft.
6. Wij beëindigen de provinciale Subsidieregelingen monumentenzorg met ingang van 2006. Wij stellen een Revolving Fund in waaruit laagrentende leningen kunnen worden verstrekt voor de instandhouding van provinciale monumenten. Hiervoor stellen wij in 2005 een uitvoeringsnotitie op met aandacht voor risicomanagement, voorwaarden, aantal leningen, uitvoering, en financiële voeding.
7. Wij stimuleren via Drents Plateau de gemeenten om monumentenlijsten vast te stellen.
8. Wij ondersteunen monumenteneigenaren met historische en bouwkundige adviezen via Drents Plateau en monumenteninspecties door de Monumentenwacht Drenthe.
9. Het budget Draaipremieregeling molens wordt overgedragen aan Drents Plateau. Drents Plateau zal de gelden inzetten, in overleg met de Molenstichting Drenthe en de moleneigenaren, waarbij vermindering van de administratieve handelingen uitgangspunt is en de wieken van de molens blijven draaien.
10. Wij zetten het Restauratie Opleidingsproject voort in samenwerking met de provincie Overijssel. Het Rijk zet de financiering niet voort. Over de financiering worden in 2005 nadere afspraken gemaakt met de bouwsector en de provincies. De financiering is in 2005 rond. In dat jaar wordt afgewogen of het noodzakelijk is een bijdrage te verlenen uit het Fonds culturele en sociale ontwikkeling van de Contourennota: programma Parels van Drenthe en Werken en leren.
11. Wij vragen Drents Plateau een plan op te stellen voor een verantwoorde en toegankelijke publicatiereeks over cultureel erfgoed in Drenthe. Over de financiering van het plan zal een afweging worden gemaakt binnen de programma's van het Fonds culturele en sociale ontwikkeling van de Contourennota: programmalijnen Parels van Drenthe en Participatie.
12. Drents Plateau ontvangt van de provincie een bijdrage voor de ondersteuning van particuliere organisaties op het gebied van erfgoed met als doel één provinciaal erfgoedplatform. Dit betekent dat de Bond Heemschut Drenthe en Molenstichting Drenthe met ingang van 2006 geen subsidie meer ontvangen van de provincie. De budgetten worden overgeheveld.
13. De bijdrage voor de DVA zal voortaan lopen via het Drents Plateau met als opdracht in samspraak met de Stichting DVA een plan voor vernieuwing op te zetten, met als doel de zichtbaarheid en het publieksbereik van deze almanak te vergroten.
14. Wij zetten de subsidie aan de Drents Historische Vereniging voort voor de uitgave van het historisch tijdschrift Waardeel.
15. Drents Plateau stelt in 2005 een lijst op van waardevol cultureel erfgoed in Drenthe dat zich buiten de collecties van musea bevindt.
16. De Drentse Encyclopedie zal worden gedigitaliseerd. Drents Plateau heeft hiervoor een plan opgesteld. (Gedeeltelijke) financiering zal worden afgewogen in de ICT-tender of binnen het Fonds culturele en sociale ontwikkeling van de Contourennota: programma Parels van Drenthe. Voorwaarde hierbij is dat ontsluiting mogelijk is via het Digitaal erfgoedplein Drenthe.
17. Wij ondersteunen de Monumentenwacht met een bedrag van € 207.000,-- per jaar. Over de invulling van de activiteiten worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt.
18. Het Noordelijk Archeologisch Depot in Nuis financieren wij samen met de provincies Groningen en Fryslân. Zie ook beleidsvoornemen 13, Musea.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Onvoltooid verleden tijd	2004	2005	2006	2007	2008
Cultureel erfgoed					
Provinciale monumenten	23.000	23.000	0	0	0
Onderhoud monumenten	23.000	23.000			
Restauratie monumenten	43.000	43.000			
Rieten daken	135.000	135.000			
Telling regelingen	224.000	224.000			
Revolving Fund	0	0	224.000	224.000	224.000
Het Drents Plateau	756.000	744.000	719.000	706.000	706.000
Het Drents Plateau; Platform Cultureel erfgoed	0	0	20.300	20.300	20.300
Cultuurhistorische Waardekaart	0	0	100.000	p.m.	p.m.
Molenstichting Drenthe	2.500	2.500	0	0	0
Bond Heemschut	2.500	2.500	0	0	0
Draaipremie Molens	9.000	9.000	0	0	0
Drentse Volksalmanak	6.300	6.300	0	0	0
Monumentenwacht	207.000	207.000	207.000	207.000	207.000
Drents historische vereniging	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Stichting "Het Drentse Landschap", onderhoud Hunebedden	17.300	17.300	17.300	17.300	17.300
Presentiegelden e.d. commissies	400	0	0	0	0
Erfgoed Bereikbaar	60.000	0	0	0	0
Totaal Onvoltooid verleden tijd	1.287.000	1.214.600	1.289.600	1.176.600	1.176.600

9. TALIGHEDEN

In dit hoofdstuk met de literair verantwoorde titel Taligheden gaat het om de stimulansen die de provincie geeft aan de Drentse streektaal, aan de Nederlandse taal, aan leesbevordering en literaire activiteiten.

De cultuurdrager wordt uitgewerkt via de beleidsterreinen Drentse taal en Letteren en leesbevordering. Deze drie onderwerpen gaan over taal. De provincie vindt taal en een goed gebruik daarvan belangrijk, zowel het Drents als het Nederlands. En zowel waar het kunstzinnig (literair) als praktisch gebruik (leesbevordering) betreft.

Spelers en inzet provincie

De belangrijkste spelers op dit gebied zijn: Drentse Boek, Drentse Taol, Oeze Volk, Stichting Roet, de PBC, de Stichting Lezen, de Taaltheaternacht, schrijvers en dichters, RTV Drenthe en overheden die zich bezighouden met Nedersaksisch (van gemeenten en provincies tot Ministerie van Binnenlandse Zaken en Raad van Europa). Voor leesbevordering zijn de Drentse gemeenten belangrijke partners. De provincie richt zich op dit beleidsterrein vooral op het actief bevorderen van afstemming en samenwerking. Zo zullen wij de niet vrijblijvende samenwerking en verdere professionalisering van de streektaalorganisaties met raad en daad steunen. Ook stimuleren wij dat leesbevordering en educatieve streektaalactiviteiten als de leerlijn deel gaan uitmaken van de cultuureducatieve infrastructuur (kunstmenu's en cultuurtrajecten), onder meer door duidelijke prestatieafspraken te maken met de door ons gesubsidieerde instellingen.

Met streektaalbeleid beogen wij het gebruik en de acceptatie van het Drents te bevorderen. De Drentse taal is een onderdeel van het Nedersaksisch en is ouder dan de Nederlandse taal. De provincie vindt het van belang dat Drenten trots zijn op hun taal als onderdeel van de eigen identiteit en wil hen hiervan bewustmaken. Een groot deel van de Drentse inwoners spreekt (nog) Drents en vindt het behoud van de Drentse taal belangrijk.

Provinciaal beleid op het gebied van letteren richt zich op het bevorderen van een literair klimaat, waarin kwalitatief goede literaire activiteiten kunnen ontstaan.

Leesvaardigheid is in de huidige informatiemaatschappij belangrijker dan ooit. Daarom stimuleren wij activiteiten op het gebied van leesbevordering. Deze zijn er op gericht de leesvaardigheid bij jeugd en volwassenen zo goed mogelijk te ontwikkelen, waardoor actieve deelname van Drenten aan de maatschappij wordt vergemakkelijkt.

Verbindingen

Taligheden heeft een direct verband met de cultuurdrager informatiekanaal omdat bibliotheken uitvoerder zijn van activiteiten op het gebied van leesbevordering. Ook is er een verband met Het grote publiek, vanwege het feit dat taal opgenomen wordt in de cultuureducatieve structuur en literatuur een onderdeel van kunstprojecten en festivals kan zijn. Met Onvoltooid verleden tijd bestaat een relatie op die momenten dat streektaal als erfgoed wordt beschouwd. In de Contourennota zijn taligheden in het deelprogramma Behoud en ontsluiting van Parels van Drenthe beschreven.

Drentse taal

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van de Drentse taal?

Drents is een levende taal waarvoor veel belangstelling bestaat bij een breed publiek. Deze belangstelling sluit aan bij de toegenomen interesse in de eigen geschiedenis, de eigen taal en de eigen regio. Drents is een taal waar mensen trots op zijn. De kleinschalige en daardoor kwetsbare streektaalorganisaties worden over enkele jaren samengevoegd tot een sterke organisatie.

De wederzijdse beïnvloeding van verschillende organisaties kan naar onze mening vernieuwende, geprofessionaliseerde en eigentijdse initiatieven opleveren.

Huis van de Drentse taal

We zetten in op één Huis van de Drentse taal, waarin Drentse Taol, Drentse Boek, Oeze Volk en de Stichting Roet zich verenigen. Met de oprichting van een centraal aanspreekpunt voor advies, informatie en ondersteuning wordt de kwaliteit en de structuur van het aanbod op het gebied van de streektaal verbeterd.

De komst van een Huis van de Drentse taal leidt tot impulsen voor de Drentse taal en cultuur. Er worden nieuwe producten op het gebied van theater, muziek en literatuur ontwikkeld. Deze bundeling van deskundigheid kan ook leiden naar één literair tijdschrift in Drenthe. Dit tijdschrift is dan het podium voor Drentse schrijvers, Drents en Nederlandstalig. Met speciale thema-edities is een breder publiek te bereiken, waaronder ouderen en scholieren.

Het Huis van de Drentse taal geeft toegankelijke literaire publicaties van provinciaal belang in de streektaal uit. Belangrijke uitgaven over Drenthe willen wij als provinciale overheid stimuleren en ondersteunen.

Basisscholen en streektaal

De samenvoeging van streektaalinstellingen en -functies draagt er toe bij dat er meer streektaalprojecten in het (basis)onderwijs ontwikkeld worden. Beleidsplannen en werkplannen van streektaalinstellingen en organisaties als de PBC en K&C Drenthe worden op elkaar afgestemd. K&C vervult ook voor deze projecten de centrale makelaarsfunctie richting de scholen.

Scholen die dat wensen krijgen onderwijsactiviteiten aangeboden die het gebruik van het Drents bevorderen. Er komen cultuureducatieve activiteiten op basis van taalwetenschappelijk onderzoek naar de behoefte aan streektaalactiviteiten in het onderwijs.

Scholen formuleren zelf hun vraag. Instellingen richten zich op die vraag. Verkenning van de vraag naar educatieve streektaalproducten en het tijdig beschikbaar hebben van een geschikt aanbod heeft prioriteit. Wij stimuleren hierin samenwerking met het streektaalonderwijs aan de Pabo.

Erkenning en wetenschappelijke basis

Structureel wetenschappelijk onderzoek naar de Drentse taal en literatuur kan het Drents een stevige basis geven. Dit is te bereiken via de aanstelling van een bijzonder hoogleraarschap, die een kenniskring om zich heen organiseert en die onderzoek naar de Drentse taal en literatuur stimuleert en enthousiasmeert. Het taalwetenschappelijk onderzoek is de basis voor ons streektaalbeleid en voor de praktische invulling daarvan. De Drentse taal krijgt zo meer en meer de status die het verdient.

Wij blijven ons er voor inzetten dat het Drents, als onderdeel van het Nedersaksisch, door de Nederlandse regering wordt erkend onder hoofdstuk III van het Europees Handvest voor Regionale en Minderheidstalen. Het rapport Koesteren van een cultureel erfgoed² toonde aan dat dit mogelijk is. Erkenning van het Nedersaksisch onder deel III draagt bij aan het behoud en de verdere ontwikkeling van de eigen streektaal. Wij verwachten dat ook de rijksoverheid al het mogelijke zal doen om deze erkenning te bevorderen. Wij stimuleren streektaalinstellingen gebruik te maken van de financiële mogelijkheden die Europese erkenning op rijks- en Europees niveau biedt.

---

² Drs. D.G.C. Vliegenthart, *Koesteren van een cultureel erfgoed* (2003).

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. We gaan met streektaalinstellingen en -functies (Drentse Taol, Drentse Boek, Oeze Volk en Stichting Roet) gesprekken voeren en afspraken maken die er toe leiden dat deze organisaties en instellingen met ingang van 2007 worden samengevoegd in een Huis van de Drentse taal. Gezamenlijk worden cultuureducatieve streektaalactiviteiten ontwikkeld. Taalwetenschappelijk onderzoek ligt hieraan ten grondslag. In 2005 is het onderzoek van de Fryske Academie naar het gebruik van het Drents binnen het onderwijs, gereed. Over de verdere invulling van het beleid maken wij prestatieafspraken. De efficiencykorting bedraagt € 20.000,--.
2. Wij stimuleren instellingen vraaggericht te werken aan streektaalprojecten, vooral aan projecten voor het onderwijs. Afspraken over de uitvoering van streektaalprojecten in het onderwijs en de afstemming met cultuureducatie, worden vastgelegd in budgetafspraken met Drentse Taol.
3. Wij beëindigen de provinciale Subsidieregeling Drentse publicaties met ingang van 2006 en geven een budget van € 5.000,-- mee aan toekomstige Huis van de Drentse Taal, voor uitgave van toegankelijke literaire publicaties van provinciaal belang in en over de streektaal.
4. De Raad van Europa neemt eind 2004 een standpunt in over de laatste rapportage, gedateerd 2003, over de wijze waarop de Handvestverplichtingen betreffende het Europees Handvest voor regionale minderheidstalen, worden geïmplementeerd. Naar aanleiding daarvan vindt overleg met het Rijk en de Nedersaksische overheden plaats over verdere erkenning van het Nedersaksisch en bepalen wij opnieuw onze positie ten aanzien van intensivering van streektaalbeleid in de verschillende maatschappelijke domeinen.
5. Wij zullen onderzoek doen naar de mogelijkheden van structurele wetenschappelijke bestudering van Drentse taal en literatuur en de implementatie daarvan. Idealiter vindt dit plaats via een bijzonder hoogleraarschap Drents (als onderdeel van het Nedesaksisch) aan de Rijksuniversiteit Groningen.
6. Wij stimuleren promotieactiviteiten met een intersectorale opzet. Door mythes, legenden en verhalen in de streektaal kan het Drentse erfgoed levendig blijven.

Hoe ziet dit er in een financieel overzicht uit?

Drentse taal	2004	2005	2006	2007	2008
Drentse Taol	153.000	153.000	153.000	0	0
Subsidieregeling Drentse publicaties	11.300	11.300	0	0	0
Drentse Boek	38.000	38.000	38.000	0	0
Stichting uitgaven Oeze Volk	18.800	18.800	18.800	0	0
Stichting Roet	2.900	2.900	2.900	0	0
Huis van de Taal	0	0	5.000	197.700	197.700
Totaal Drentse Taal	224.000	224.000	217.700	197.700	197.700

Letteren en leesbevordering

Wat staat ons de komende jaren voor ogen op het gebied van de letteren en leesbevordering?

Letteren

Onze hoofddoelstelling is het literaire klimaat in Drenthe te verbeteren.

Een gunstig literair klimaat in Drenthe schept mogelijkheden voor kwalitatief goede literaire activiteiten op provinciale schaal, voor samenwerking met andere disciplines en kan leiden tot nieuwe vormen van presentatie en promotie. Zo zijn cross-overs denkbaar die relaties leggen tussen literatuur en beel-

dende kunst en relaties tussen literatuur en ruimtelijke planvorming. Het verhaal bij een plek geeft die plek kleur en identiteit en wie kan dat beter formuleren dan een schrijver?

Sommige van deze initiatieven kunnen de potentie in zich hebben uit te groeien tot ware festivals. Zie ook onze voornemens voor een literair festival bij het beleidsterrein Festivals.

Leesbevordering

Het belang van lezen is groot. In de informatiemaatschappij is leesvaardigheid belangrijker dan ooit. Met name jongeren en laagopgeleiden gaan in een hoog tempo minder lezen. Ons beleid is erop gericht deze trend op zijn minst te verzwakken. Dat zou bijvoorbeeld over enkele jaren kunnen blijken uit een aantoonbare toename van het aantal leerlingen dat wordt bediend met de doorgaande leeslijn. Met alle positieve gevolgen vandien. De PBc gaat een (eenvoudige en goedkope) methode ontwikkelen om het effect van de leesbevordering te (laten) meten. Scholen en gemeenten nemen leesbevorderingsproducten naar behoefte af van de PBc. Dit aanbod is goed afgestemd met het cultuureducatieaanbod van K&C. Zie ook het beleidsterrein Cultuureducatie.

Welke concrete activiteiten gaan wij uitvoeren?

1. De provincie bevordert het ontstaan van nieuwe literaire activiteiten door verschillende disciplines met elkaar in contact te brengen.
2. De PBc ontwikkelt in opdracht van de provincie een programma leesbevordering dat een antwoord biedt op de vraag vanuit scholen en gemeenten. Afspraken over de uitvoering van dit programma, een mogelijke betere inkadering van het onderwijsachterstandenbeleid en de afstemming met cultuureducatie worden vastgelegd in de budgetafspraken met de PBc.

10. RESUMÉ VAN HET NIEUWE CULTUURBELEID

In de voorgaande hoofdstukken hebben wij per cultuurdrager en op alle beleidsonderdelen aangegeven welk beleid ons voor ogen staat en welke concrete activiteiten wij voorstellen om de gewenste situatie te bereiken. Kijken wij naar de procesmatige veranderingen, dan is er zeker sprake van een trendbreuk met het verleden. De hoofdlijnen van ons nieuwe cultuurbeleid zijn:

Uitvoeringsbureaucratie terugdringen

De Contourennota Mensen in het middelpunt is er volstrekt duidelijk over: des te minder tijd wij kwijt zijn aan de uitvoeringsbureaucratie, des te meer tijd is er over voor een andere werkwijze waarin flexibiliteit, efficiency en effectiviteit centraal staan. Wij zijn er van overtuigd dat wij hiermee beter in staat zijn om de kwaliteit van kunst en cultuur in Drenthe op een hoger plan te brengen.

Meer projectmatig werken

Waar wij spreken over de noodzaak om meer flexibiliteit in ons cultuurbeleid in te bouwen, denken wij aan de volgende zaken: verminderde afhankelijkheid van vaste subsidies aan instellingen, minder gefixeerde subsidieregels, meer flexibele budgetten die aan bepaalde doelstellingen zijn gekoppeld. Bij dit alles past een procesmatiger wijze van werken en het inbouwen (op onderdelen) van marktwerking.

Overzichtspositie benutten

Vanuit onze overzichtspositie hebben wij de mogelijkheid partijen bij elkaar te brengen, initiatieven te ontplooiën daar waar zich lacunes in de infrastructuur voordoen en even zo goed op te treden daar waar zich dubbelingen in het gesubsidieerde culturele aanbod voordoen. Het gaat er om combinaties te bevorderen en ons eigen motto "De kunst van het combineren" toe te passen waar dat kan.

Hulp en ondersteuning bieden

Naast onze rol als regisseur en subsidiegever willen wij een derde instrument inzetten om ons doel te bereiken. Het gaat dan om het instrumenten van ondersteuning, de helpende hand. Wij hebben daar met het festivalbeleid en met het Actieplan cultuurbereik al de nodige ervaring mee opgedaan. Ook ondersteunen wij de musea en gemeenten en bedrijven bij het opstellen van kunst opdrachten. Ook de kunstenaars zelf mogen voortaan op onze helpende hand rekenen, evenals mensen die initiatieven willen ondernemen waar het de amateurkunst betreft. Ook bij restauratie van monumenten wordt onze ondersteuningsrol steeds zichtbaarder. Vanuit deze (nieuwe) rol willen wij de kwaliteit van de producten verhogen, deskundigheid in het veld vergroten en initiatieven meer kansen geven.

Gemeenten als essentiële partner

We zien in gemeenten een belangrijke partner voor beleid: de essentiële overleg- en samenwerkingspartner bij de ontwikkeling en uitvoering van cultuurbeleid.

Gemeenten hebben aangegeven meer te willen samenwerken met de provincie. Ons uitgangspunt is dat provincie en gemeenten samen verantwoordelijk zijn voor de culturele infrastructuur en voor het cultuurbeleid. De rolverdeling is echter niet dezelfde. Op een aantal terreinen zijn rollen wettelijk geformuleerd (Wet Malta en Monumentenwet), op andere terreinen juist niet. In onze ogen zijn de verhoudingen het best getekend als wij uitspreken dat de provincie verantwoordelijk is voor het bovenlokale en gemeenten voor het lokale. In de afgelopen periode hebben wij deze op zich heldere lijn niet altijd even consequent doorgevoerd. Wij hebben ons voorgenomen dit voortaan wel te doen.

Heldere afspraken met instellingen

Ook de in Drenthe aanwezige instellingen zijn belangrijke partners in het kader van de "Kunst van het combineren". Beide partijen zijn ook hier gebaat bij heldere afspraken. Wij nemen ons voor aan duidelijkheid niets te wensen over te laten als het gaat om ons verwachtingspatroon ten aanzien van de instellingen. Naast de voornemens in deze Cultuurnota is de budgetsubsidie een belangrijk instrument. De subsidieverlening is geregeld in de provinciale ASV. Deze verordening gaat uit van een zakelijke verhouding tussen provincie en gesubsidieerde instelling. Een verhouding die tot uitdrukking kan komen in prestatieafspraken en een prestatiesubsidie.

Als opdrachtgever bepalen wij vooraf zo concreet mogelijk welke diensten wij van de opdrachtnemers verwachten. Van de instellingen verwachten wij heldere werk- en activiteitenplannen met een daarbijkomende productbegroting. De opdrachtnemer is primair verantwoordelijk voor de wijze van uitvoering. Wij subsidiëren niet (langer) het in stand houden van instellingen, maar de te leveren prestaties. Monitoring en (tussentijdse) evaluaties van geboekte resultaten horen hierbij.

Gerichte inzet van adviescommissies

Wij nemen ons voor de adviescommissies Beeldende Kunst en Cultuurbereik gericht te gaan inzetten. Gerichter betekent ook minder vaak als mogelijk is.

Voor beeldende kunst zetten wij de commissie in op het moment dat een onafhankelijk, artistiek inhoudelijk oordeel nodig is, zoals bij de beoordeling van opdrachten, manifestaties en projectplannen. Wij vragen de Commissie Cultuurbereik om advies bij de beoordeling van gemeentelijke plannen en meerjarensubsidies.

11. TRAJECTEN

De nieuwe Cultuurnota van Drenthe heeft een zekere voorgeschiedenis en kent uiteraard een vervolgtraject. In dit hoofdstuk gaan wij op beide zaken in.

Het voortraject is gestart met een soort diagnose van de situatie op dat moment. Vragen waarop wij het antwoord zochten waren: welke ontwikkelingen spelen er waarmee rekening moet worden gehouden, wat is er goed en wat is er minder goed aan het tot nu toe gevoerde cultuurbeleid, hoe staat het met de culturele infrastructuur en welke kansen en bedreigingen zijn er? Het antwoord op deze vragen is gevonden via interviews met medewerkers van de provincie en met de gedeputeerde van cultuur. De diagnose is opgenomen in een uitgangspuntennotitie die in mei 2004 is verschenen. Andere kaders die het speelveld van deze Cultuurnota afbakenen zijn de Contourennota 2005-2008 Mensen in het middelpunt en het Collegeprogramma 2003-2007.

De notitie met uitgangspunten is voorgelegd aan het brede cultuurveld van Drenthe, aan de Drentse gemeenten en aan de provinciale adviescommissies Actieprogramma Cultuurbereik en Beeldende Kunst en Vormgeving. Op 14 juni 2004 is een interactieve werkconferentie gehouden waar met het brede veld over de inhoud van de notitie is gesproken. Ook zijn er wensbeelden voor de toekomst opgesteld. De resultaten van de besprekingen zijn verwerkt in de hoofdstukken 5 tot en met 9 van deze Cultuurnota.

Tijdens de werkconferentie ontstond het idee om nader te brainstormen over creatieve ideeën en onverwachte combinatiemogelijkheden voor het cultuurbeleid. Op 24 juni is hierover met een selectie uit het veld gebrainstormd. Een selectie van de hier ontstane ideeën is ook in deze nota verwerkt. Wij hebben met de deelnemers de afspraak gemaakt dat wij dit soort inspirerende bijeenkomsten vaker zullen organiseren. Overigens hebben amateurkunstinstellingen tegelijkertijd de wens te kennen gegeven om in vervolgbijeenkomsten dieper op de mogelijkheden van amateurkunsten in te gaan. Naar aanleiding hiervan is op 5 juli een bijeenkomst voor het amateurveld gehouden. De resultaten hiervan zijn meegenomen in hoofdstuk 6, onder het beleidsterrein Amateurkunst.

Overleg en advies

Op 25 juni en op 1 juli 2004 is de notitie met uitgangspunten onderwerp van overleg geweest met de VDG. Hier is afgesproken dat provincie en gemeenten intensiever met elkaar gaan samenwerken. De gemeenten hebben ons ook aandachtspunten meegegeven. Deze zijn meegewogen in de Cultuurnota.

Vanuit de bestaande adviescommissies (Actieprogramma Cultuurbereik en Beeldende Kunst en Vormgeving) hebben wij een tijdelijke adviescommissie samengesteld, die een oordeel heeft gegeven over de nieuwe subsidieaanvragen. Ook dit advies is meegenomen in de keuzes die zijn gemaakt in de voorliggende Cultuurnota.

De Festivalnota stamt uit 2002 en is met betrekking tot deze nieuwe Cultuurnota geëvalueerd, evenals het Festivalbureau. De conclusie was dat met de versterking van het festivalklimaat inderdaad een begin is gemaakt, maar dat verdere provinciale inzet nodig is om de bestaande festivals verder te professionaliseren en tot nieuwe festivals te komen. Het Festivalbureau wordt in de ondersteuning van festivals en van nieuwe initiatieven doorgaans positief gewaardeerd.

De museumconsulent heeft ons geadviseerd over de museale infrastructuur. Dit advies is verwerkt in de tekst bij het beleidsterrein Musea.

Wij hebben oriënterend gesproken met de Raad van Advies van Drents Plateau over de rol van deze organisatie bij het beheer en behoud van monumenten. Dit naar aanleiding van het opheffen van de Subsidieregelingen monumentenzorg.

De provinciale Productgroepen Landelijk Gebied, Ruimte en Water, Bodem en Economie zijn in een vroeg stadium bij de totstandkoming van deze nota betrokken. De productgroepen hebben ons (evenals Drents Plateau) geadviseerd om cultuurhistorie een integrale plek te geven in ons beleid en daar ook op een actieve wijze inhoud aan te geven.

Op 9 september 2004 hebben wij met gemeenten gesproken over de inzet van gelden uit het Actieplan Cultuurbereik. Datzelfde hebben wij gedaan met het beeldende kunstenveld ten aanzien van de gelden voor Beeldende Kunst en Vormgeving die vanuit het Rijk naar ons toekomen. De gedane suggesties zijn in deze nota verwerkt.

Tot zover het voortraject. Aan ideeën en suggesties geen gebrek! De opkomst en de actieve deelname tijdens de genoemde bijeenkomsten hebben aangetoond dat cultuur in Drenthe leeft.

Vervolgtraject

De concept-Nota De kunst van het combineren zal nu worden toegezonden aan de betrokken instellingen, belanghebbenden en provinciale staten. Het inspraaktraject start op 12 november 2004 en eindigt op 3 januari 2005. Vervolgens verschijnt de aangepaste Cultuurnota, die in zijn definitieve vorm in de Statencommissie Cultuur Welzijn van 23 februari 2005 aan de orde zal komen. De Cultuurnota zal op 23 maart 2005 ter vaststelling aan provinciale staten worden aangeboden.

12. FINANCIËEL KADER

Wij hebben aangegeven dat de Voorjaarsnota 2004 en de Contourennota Mensen in het middelpunt ook in financieel opzicht het randvoorwaardelijk kader voor deze Cultuurnota vormen.

Met het verschijnen van het Rijkscultuurnota 2005-2008 is ook duidelijk wat wij de komende jaren aan rijksbijdragen in Drenthe tegemoet kunnen zien. Daarmee is het financiële beeld compleet. Wij resumeren hier de belangrijkste financiële gegevens uit deze bronnen.

Uit de Voorjaarsnota

- De sectoren Cultuur, Welzijn en Zorg dienen in vier jaar tijd een taakstellende bezuiniging te realiseren oplopend tot € 500.000,-- in 2008.
- Voor continuering van het provinciale festivalbeleid is € 125.000,-- structureel vanaf 2005 beschikbaar.
- Voor continuering van het Actieplan cultuurbereik is in de periode 2005-2008 eveneens een provinciale "matchingsbijdrage" van € 300.000,-- beschikbaar.
- Voor uitbreiding van het Drentse cultuureducatieve aanbod is vanaf 2005 structureel € 250.000,-- extra beschikbaar.
- Het Drentse museumbeleid krijgt een extra impuls; in 2005 is hiervoor € 200.000,-- beschikbaar en vanaf 2006 structureel € 350.000,--.
- Voor continuering van het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis na 2004, is vanaf 2005 een provinciale bijdrage van € 50.000,-- beschikbaar.

Uit de contourennota

- Drents Plateau, K&C Drenthe en de PBc worden op hun jaarlijkse subsidie gekort met een bedrag dat oploopt tot € 175.000,-- in 2007.
- Een afweging voor een eventuele subsidiekorting voor Drentse Toal en het Drents Museum wordt in de Cultuurnota gemaakt.
- De Subsidieregeling culturele infrastructuur, theater, muziek en voordrachtskunst en de Subsidieregeling activiteiten op het gebied van kunst en cultuur (samen goed voor € 169.000,--) worden beëindigd.
- Voor de overige regelingen vindt een nadere afweging in de Cultuurnota plaats. Afschaffing van regelingen is uitgangspunt. De daarmee vrijgespeelde budgetten kunnen opnieuw ingezet worden binnen de cultuursector.
- Voor flexibele programmabudgetten komt de komende jaren in totaliteit rond de € 1,5 miljoen beschikbaar. Een deel daarvan zal ook voor projecten in de cultuursector ingezet kunnen worden. Dat geldt vooral voor de programmaliijn Parels van Drenthe, waarvoor uiteindelijk een structureel budget van € 375.000,-- per jaar beschikbaar zal zijn.

Uit de Rijkscultuurnota

- Voor de versterking van cultuureducatie in het primair onderwijs stelt het Rijk voor de schooljaren 2004/2005, 2005/2006 € 1,-- per leerling (€ 38.000,--) en voor het schooljaar 2006/2007 € 1,5,-- per leerling beschikbaar (€ 57.000,--). De gelden zijn bestemd voor het ontwikkelen van een goede culturele bemiddeling- en netwerkstructuur voor scholen in het primair onderwijs en voor het vormgeven van een geleidelijke aanpak, waarlangs scholen in het primair onderwijs hun visie op cultuureducatie binnen hun school gaan ontwikkelen en verdiepen. Het doel is een doorgaande leerlijn Cultuureducatie in het primair onderwijs te realiseren voor 2007.
- Drenthe krijgt een bedrag van € 255.593,-- voor Beeldende kunst en vormgeving.
- Drenthe krijgt een matchingsbedrag van € 300.000,-- uit het Actieplan cultuurbereikgelden.
- Het Rijk investeert extra in het Noordelijk productieklimaat met een bedrag van € 315.000,--.

- Het Rijk ondersteunt noordelijke podiuminstellingen, waaronder de Drentse podiuminstelling de Peergroup.
- Het Rijk subsidieert het Drents Archief en het Herinneringscentrum Kamp Westerbork.
- De rijksvernieuwingsimpuls voor bibliotheekwerk wordt in de periode 2005-2008 door de provincie op basis van een inhoudelijk plan (Marsrouteplan) samen met gemeenten en bibliotheekorganisaties ingezet voor verdere bibliotheekvernieuwing.
- De rijksregeling voor bibliotheekwerk (5,5 miljoen) blijft bestaan en loopt in 2005 nog via de provincie, daarna waarschijnlijk via gemeenten met minder dan 30.000 inwoners.
- Het Rijk geeft een nog nader vast te stellen bedrag aan provincies en gemeenten als bestuurskostenvergoeding voor de invoering van het Verdrag van Malta.
- Het Rijk stelt € 100.000,- beschikbaar voor het projectbureau Belvédère Noord-Nederland. Dit projectbureau, ondergebracht bij Drents Plateau, ontwikkelt en bevordert projecten met het doel cultuurhistorie aan ruimtelijke kwaliteit te verbinden.

Vorenstaande financiële ingrediënten, plus natuurlijk de reguliere provinciebegroting 2004, vormen het financiële kader voor de in deze nota te maken keuzes.

In dit hoofdstuk vindt u in het vervolg de financiële vertaling van onze beleidsvoornemens.

Financiële vertaling

Meer geld voor cultuur.

Uit het totaaloverzicht (schema 12.1) blijkt dat wij de komende jaren meer gaan investeren in cultuur. Wij geven nieuwe impulsen aan de Drentse culturele infrastructuur. Dit doen wij door extra geld in te zetten voor de Drentse musea, voor cultuureducatie en voor het productieklimaat. Daar bovenop komen extra middelen van het Rijk voor cultuureducatie en bibliotheekvernieuwing.

Ook is er weer rijksgeld beschikbaar voor Beeldende kunst en doen wij mee met het landelijke Actieplan Cultuurbereik. Wij hebben een cultuurbudget beschikbaar dat ons de mogelijkheid biedt op een meer flexibele wijze geld in te zetten om onze ambities en die vanuit het veld te kunnen verwezenlijken.

Schema 12.1					
Samenvatting beleidsvoornemens 2005-2008	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
- Beeldkwaliteit	583.200	506.600	486.600	486.600	486.600
- Het grote publiek	2.460.100	2.993.500	2.827.800	2.702.400	2.660.200
- Informatiekanalen	12.523.500	12.866.300	12.806.600	13.247.900	12.601.300
- Onvoltooid verleden tijd	1.287.000	1.214.600	1.289.600	1.176.600	1.176.600
- Taligheden	224.000	224.000	217.700	197.700	197.700
Totaaltelling beleidsvoornemens	17.077.800	17.805.000	17.628.300	17.811.200	17.122.400

Wij hebben ook ingeleverd. In het kader van de Contourennota Mensen in het middelpunt hebben wij een aantal instellingen stimulerende marktkortingen meegegeven. Ook zijn subsidieregelingen opgeheven, waarvan wij de financiën niet hebben kunnen inzetten in deze nota. Met onder andere deze inzet is flexibiliteit gegenereerd binnen de programmalijnen van de Contourennota (schema 12.2). Met name de programmalijn Parels in Drenthe (maar ook de programmalijnen Opgroeien, Participatie en Wonen en leefomgeving) bieden nieuwe kansen en financiële mogelijkheden voor het culturele veld. Verdere concretisering van de programmalijnen vindt plaats in 2005.

Pas vanaf 2006 zullen er substantiële bedragen beschikbaar komen. Dit omdat subsidierelaties ordentelijk moeten worden afgebouwd en de subsidieregelingen eerst met ingang van 2006 kunnen worden beëindigd.

Schema 12.2					
Herverdeling binnen Contourennota CWZ 2005-2008:					
	Herverdeling	Te realiseren in			
		2005	2006	2007	2008
1. Leren en Werken	202.000	18.000	155.000	170.000	202.000
2. Wonen en leefomgeving	325.000	20.000	280.000	295.000	325.000
3. Opgroeien	355.000	20.000	285.000	316.000	355.000
4. Participatie	275.000	19.000	235.000	255.000	275.000
5. Parels van Drenthe	375.000	20.000	315.000	330.000	375.000
Totaal voorstellen	1.532.000	97.000	1.270.000	1.366.000	1.532.000

Het jaar 2005 zal net als voor de Contourennota een overgangsjaar zijn.

De subsidieregelingen, zoals wij ze nu uitvoeren, zullen ook in 2005 worden uitgevoerd. Met een aantal instellingen gaan wij in 2005 afspraken maken over beëindiging van de subsidierelatie.

Schema 12.3				
Beëindiging subsidierelaties en regelingen				
Flexibel gemaakt ten behoeve vanerschikking in de Cultuurnota	2005	2006	2007	2008
Presentiegelden e.d. Commissies BKV	900	900	900	900
Presentiegelden e.d. Commissies cultureel erfgoed	400	400	400	400
Regeling aankopen Beeldende Kunst	6.400	6.400	6.400	6.400
Stichting Schone Kunsten	0	0	4.400	4.400
Stichting Volksdans	3.700	3.700	3.700	3.700
Drenst Kamerkoor	0	1.400	2.800	2.800
Vrouwentoneel Erica	0	700	1.500	1.500
Drents Oratorium Vereniging	0	2.600	3.600	5.100
Theater Benjamin	46.300	46.300	46.300	46.300
Subsidieregeling Activiteiten Drentse Musea	0	20.000	20.000	20.000
Samenvoeging Drentse Taol, Drentse Boek, Oeze Volk en Roet	0	0	20.000	20.000
Subsidieregeling Drentse Publicaties	6.300	6.300	6.300	6.300
Totaal flexibel ten behoeve vanerschikking in de Cultuurnota	64.000	88.700	116.300	117.800

De viaerschikking in te zetten flexibele budgetten beschouwen wij samen als één cultuurbudget voor de provincie. Dit totaalbudget is te vergelijken met het Fonds sociale en culturele ontwikkeling uit de Nota Mensen in het middelpunt. Met het budget (met deelprogrammabudgetten per cultuurdrager en de daarbijhorende beleidsterreinen) is exact de financiële ruimte aangegeven voor onze beleidsvoornemens. Onder bevoegdheid van gedeputeerde staten kan binnen dit budget met bedragen worden geschoven. Er zijn vier geldstromen waarbij dat niet het geval is: Beeldende kunst en vormgeving, Actieplan Cultuurbereik, Bibliotheekvernieuwing en het Revolving Fund. Het betreft hier deels rijks gelden waarover bestedingsafspraken zijn gemaakt. Dit is ook het geval bij de rijksprocesgeldten voor cultuureducatie. Wij realiseren in 2006 een Revolving Fund van € 2 à 3 miljoen voor monumenten. Hieruit worden laagrentende leningen versterkt voor onderhoud en restauratie voor monumenten. Een uitvoeringsnotitie zal worden opgesteld in 2005.

Alles vastleggen voor vier jaar zou betekenen dat wij onvoldoende kunnen inspelen op ontwikkelingen. Wij hebben met deze Cultuurnota voor de komende jaren een ambitieuze agenda neergezet en

verwachten vanuit het veld een respons die even ambitieus is. Het geld voor 2005 en 2006 is ingezet voor concrete activiteiten. Vanaf 2007 is er ruimte voor nieuwe initiatieven, € 234.500,- in 2007 en € 236.000,- in 2008 (zie bijlage 5, Financieel overzicht). In 2005 en 2006 zullen wij de spelregels opstellen voor de nadere verdeling van de budgetten. Wij gaan toezien op de prestaties die de ontvangers van provinciale subsidie leveren en zullen waar nodig bijsturen. Als een initiatief niet meer bijdraagt aan de beoogde doelen, zullen wij de subsidie stopzetten. Dit geeft ons de ruimte om andere (nieuwe) initiatieven te kunnen honoreren. Omdat wij inzien dat onzekerheid op zich ontwikkelingen kunnen belemmeren, hebben wij een meerjarenperspectief geschetst. Meerjarig betekent soms vier jaar, maar soms ook twee jaar met een mogelijkheid van verlenging voor twee jaar. In formele zin is hier geen sprake van een meerjarige subsidie, maar van een projectsubsidie per boekjaar. De nieuwe ASV is bij deze aanpak het voertuig.

De preferente instellingen op cultuurgebied zijn RTV Drenthe, K&C, PBC, Drents Plateau, Drents Museum, CBK, Monumentenwacht Drenthe en het toekomstig Huis van de Taal. In tegenstelling tot de beleidsperiode 2001-2004 krijgen de instellingen, uitgezonderd RTV Drenthe, geen budgetgarantie voor vier jaar en vindt een jaarlijkse afweging plaats van beschikbaar te stellen middelen plaats en worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt. De nieuwe ASV is het instrument hiervoor. RTV Drenthe heeft in 2003 een budgetgarantie van vijf jaar gekregen. Hiertoe hebben wij het Ministerie van OCW een bekostigingsverklaring afgegeven. De regionale omroep heeft in die zin een status aparte. In het kader van deze Cultuurnota zou een nadere afweging gemaakt worden over stimulerende marktkorting van het Drents Museum en Drentse Taal. Wij hebben besloten Drentse Taal geen marktkorting mee te geven vanwege de krappe begroting waar men nu mee werkt. Wel hebben wij het toekomstige Huis van de Taal, waarin de streektaalinstellingen, waaronder Drentse Taal, zullen worden verenigd een efficiencykorting meegegeven. Het Drents Museum leggen wij geen korting op. De extra subsidie voor het museum in verband met een nieuw depot, zal naar verwachting niet volledig toereikend zijn om de hiermee verband houdende kosten te dekken. De resterende benodigde middelen hiervoor zal het Drents Museum zelf dienen te verwerven binnen de huidige subsidiering. K&C zal de taken die nu door het DCA worden gedaan voor het amateurveld, overnemen. Omdat K&C al een stimulerende marktkorting is opgelegd zal het volledige budget van DCA overgaan.

Overzicht van de subsidieaanvragen Cultuurnota 2005-2008, met gemotiveerde af-/toewijzingen per organisatie

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
Beeldende Kunst en Vormgeving			
Centrum Beeldende Kunst Drenthe	241.000	231.000	De huidige provinciale bijdrage van € 226.000,- wordt met € 5.000,- verhoogd, vanwege toegenomen huisvestingskosten in verband met klimatologische aanpassingen. De extra subsidieaanvraag van € 10.000,- voor cultuureducatie wordt niet gehonoreerd, omdat wij dit niet als een kerntaak zien van het CBK.
Stichting Kunstenaarsinitiatief Kolderveen (KIK)	136.600 (totaalaanvraag OCW en provincie)	60.000	KIK vraagt subsidie voor haar artist-in residence-activiteiten en faciliteiten voor kunstenaars in binnen- en buitenland. Tevens wil men subsidie voor educatieprojecten, tentoonstellingen en workshops. Vanuit de extra bijdrage van € 280.000,- (€ 76.000,- per partner) die de noordelijke convenantpartners toekennen aan een aantal noordelijke instellingen wordt KIK de komende vier jaren ondersteund met € 60.000,- per jaar. Het geld is allereerst bedoeld voor de artist-in residence-activiteiten en faciliteiten. Nadere afspraken zullen hierover worden gemaakt in noordelijk verband.
Stichting DeFKa	13.000	0	DeFKa vraagt structurele subsidie voor her organiseren van een zestal exposities en zes literaire debatten. Van het verzoek om subsidie per boekjaar wordt afgezien. Voor projecten kan subsidie worden aangevraagd uit het BKV-budget.
Amateurkunst			
Kunst&Cultuur Drenthe	1.293.000	2005 1.275.000 2006 1.236.000 2007 1.219.900 2008 1.219.900	Subsidie wordt op het huidige niveau voortgezet onder toepassing van stimulerende marktkorting (Contourenota Mensen in het middelpunt). Subsidie wordt gegeven voor de ondersteunende rol in cultuureducatie en amateurkunst. In 2005 doen wij onderzoek naar de ondersteuningsfunctie van K&C in de amateurkunstsector. Aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek zullen nadere prestatieafspraken worden gemaakt. In dat kader gaan de activiteiten van DCA volledig over naar K&C met ingang van 2007, inclusief het subsidiebedrag van € 1.900,-. Provincie doet onderzoek naar een nieuwe structuur doorgaande leerlijn Cultuureducatie. In 2005 kan K&C voor de activiteiten cultuurmenu's en cultuurtrajecten een beroep doen op de projectgelden Actieplan Cultuurbereik. Wij vragen K&C de financiële consequenties van cultuurmenu's en cultuurtrajecten, inclusief de organisatorische kosten die dit met zich mee brengt, begin 2005 te vertalen in een productbegroting. Op basis hiervan stellen wij het subsidiebedrag voor het organisatiedeel, benodigd voor cultuurmenu's en cultuurtrajecten vast.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
			Voor het project culturele mobiliteit is in 2005 en 2006 een bedrag van € 125.000,-- gereserveerd in het Actieplan Cultuurbereik. In 2006 evalueren wij het project en wordt afgewogen of wij het project in 2007 en 2008 blijven ondersteunen.
Drents Centrum Amateurtheater	2.400	2005 1.900 2006 1.900 2007 0 2008 0	Steunfunctie amateurtheater wordt vanaf 2007 overgedragen aan K&C die hele sector Amateurkunst moet ondersteunen. Bij onderzoek naar ondersteuning amateursector door K&C wordt ook gekeken naar wensen en behoeften vanuit het amateurtheater.
Theater Werkplaats Het Hek van de Dam	23.000	23.000	Een structurele subsidie wordt gegeven voor de voor de programmering en productie van theatervoorstellingen in de theaterwerkplaats Het Hek van de Dam in Ekehaar.
SAMO Drenthe	13.000	13.000	Subsidie wordt op het huidige niveau gehandhaafd. Bij onderzoek naar ondersteuning van de amateursector wordt ook de relatie gelegd met de activiteiten van de SAMO.
Drents Senioren Orkest	4.000	4.000	Provinciale subsidie wordt op het huidige niveau gehandhaafd. Bij de provinciale amateurkunstgezelschappen gaan wij vanaf 2007 strenger toezien op herkomst van het publiek en leden uit de hele provincie, op de bijdrage aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling en op kruisbestuiving tussen amateur- en professionele instellingen.
Drents Harmonie Orkest	3.500	3.500	Provinciale subsidie wordt op het huidige niveau gehandhaafd. Bij de provinciale amateurkunstgezelschappen gaan wij vanaf 2007 strenger toezien op herkomst van het publiek en leden uit de hele provincie, op de bijdrage aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling en op kruisbestuiving tussen amateur- en professionele instellingen.
Stichting Volksdans Drenthe	0	0	Heeft aangegeven geen subsidie meer te willen ontvangen.
Vrouwentoneel Erica	1.500	2005 1.500 2006 800 2007 0 2008 0	Subsidie wordt geleidelijk beëindigd omdat wij van mening zijn dat de activiteiten te lokaal van karakter zijn om voor provinciale ondersteuning in aanmerking te komen.
Drents Jeugdorkest	4.500	2.500	Subsidie wordt op het huidige niveau gehandhaafd. Bij de provinciale amateurkunstgezelschappen gaan wij vanaf 2007 strenger toezien op herkomst van het publiek en leden uit de hele provincie, op de bijdrage aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling en op kruisbestuiving tussen amateur- en professionele instellingen.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
Oratorium- verenigingen: - Christelijke Oratorium Vereniging Assen - Toonkunstkoor Emmen - Toonkunstkoor Hoogeveen	5.100	2005 5.100 2006 2.500 2007 1.500 2008 0	Subsidie wordt beëindigd omdat de activiteiten te lokaal van karakter zijn om voor provinciale ondersteuning in aanmerking te komen.
Samenwerkende Koororganisaties Drenthe	11.400	11.400	Subsidie wordt op het huidige niveau gehandhaafd. Bij onderzoek naar ondersteuning amateursector door K&C wordt ook de relatie gelegd met de activiteiten van de SAKO.
Drents Symfonie Orkest	9.200	9.200	Provinciale bijdrage wordt op het huidige niveau gehandhaafd. Bij de provinciale amateurkunstgezelschappen gaan wij vanaf 2007 strenger toezien op herkomst van het publiek en leden uit de hele provincie, op de bijdrage aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling en op kruisbestuiving tussen amateur- en professionele instellingen.
Drents Kamerkoor	2.800	2005 2.800 2006 1.400 2007 0 2008 0	Subsidie wordt beëindigd omdat de activiteiten te lokaal van karakter zijn om voor provinciale ondersteuning in aanmerking te komen.
Drents Fanfare Orkest	3.100	3.100	Subsidie wordt op het huidige niveau voortgezet. Bij de provinciale amateurkunstgezelschappen gaan wij vanaf 2007 strenger toezien op herkomst van het publiek en leden uit de hele provincie, op de bijdrage aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling en op kruisbestuiving tussen amateur- en professionele instellingen.
Jeugdsymfonieorkest Drenthe	4.000	4.000	Wij ondersteunen het Jeugdsymfonieorkest jaarlijks. Bij de provinciale amateurkunstgezelschappen gaan wij vanaf 2007 strenger toezien op herkomst van het publiek en leden uit de hele provincie, op de bijdrage aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling en op kruisbestuiving tussen amateur- en professionele instellingen.
Podiumkunsten			
Galili Dance	33.000 (per noordelijke partner)	2005 15.000 2006 15.000 2007 p.m. 2008 p.m.	Wij geven minimaal twee jaar subsidie voor het project Jonge Dansers omdat het project van belang is voor talentontwikkeling en het vergroten van het publieksbereik onder jongeren (cultuureducatie) in Drenthe. Wij geven niet het totaal gevraagde bedrag omdat de kosten hoog zijn begroot en weinig eigen inkomsten (bijvoorbeeld afname scholen) zijn opgenomen. Na twee jaar krijgen bestaande, maar ook nieuwe initiatieven de mogelijkheid mee te dingen naar de beschikbare middelen voor podiumkunstproducties.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
Stichting Dat D'Art	42.000 10.000	11.350 2005 10.000 2006 0 2007 p.m. 2008...p.m.	Zomertrek krijgt de mogelijkheid een nieuw plan op te stellen voor een kleinschaliger festival; voor dit festival wordt een meerjarige subsidie voor een periode van twee jaar verleend. Na twee jaar krijgen bestaande, maar ook nieuwe initiatieven de mogelijkheid mee te dingen naar de beschikbare middelen voor podiumkunstproducties. Daarnaast ontvangt de stichting subsidie voor een tweejaarlijkse winterproductie op locatie omdat deze een aanvulling vormt op de culturele programmering in Drenthe. Na één jaar wordt de winterlocatieproductie geëvalueerd
Stichting de Lege Ruimte	Plm. 115.000 waarvan eenmalig 25.000	2005 20.000 2006 20.000 2007 p.m. 2008 p.m. 2005 10.000 2006...p.m. 2007 p.m. 2008 p.m.	De producties en programmering van Stichting de Lege Ruimte in Theater Diana in Assen zijn een waardevolle aanvulling op het bestaande aanbod. Het streven is er in de toekomst gericht op een eigen vlakke vloer theater annex productiekern. Wij ondersteunen de Drentse producties met een bijdrage uit podiumgelden. Na twee jaar krijgen bestaande, maar ook nieuwe initiatieven de mogelijkheid mee te dingen naar de beschikbare middelen voor podiumkunstproducties. Vanuit het budget Cultuurbereik wordt zij ondersteund voor het programmering van Grand Theatreproducties in Theater Diana. De programmering van en Actieprogramma cultuurbereik. In 2005 wegen wij af of wij doorgaan met subsidiëring in 2006, 2007 en 2008. Een rol hierbij speelt of het programma in een behoefte voorziet en past binnen de plannen voor versterking van onze culturele infrastructuur.
Stichting Daarom	100.000	2005 25.000 2006 25.000 2007 p.m. 2008 p.m.	Stichting Daarom vraagt subsidie aan voor het vormen van een Drents jeugdtheatergezelschap WASCO. Wij geven geen geld voor het oprichten van het jeugdtheatergezelschap zoals de stichting dit voorstelt. De organisatie is te groot, met een projectmatigere aanpak is effectief en bespaart kosten. Wel geven wij een bijdrage voor 2005 en 2006 voor de realisatie van een Drentse jeugdtheaterproductie. Wij stellen nadere voorwaarden ten aanzien van bereik en samenwerking. Voortzetting van subsidie voor 2007 en 2008 wordt nader afgewogen in 2006.
Noordelijke Stichting Koorzang en Koor-scholing (NSKK)	27.227	10.000	Wij geven het NSKK een jaarlijkse bijdrage voor professionele kooruitvoeringen in Drenthe die een aanvulling vormen op het bestaande aanbod. NSKK kan voor incidentele activiteiten in 2005, het overgangsjaar nog een beroep doen op de Subsidieregelingen kunst en cultuur en culturele infrastructuur. Voor cultuureducatieve projecten is er geld gereserveerd binnen budget Cultuurbereik.
Stichting PeerGroup	75.000 jaarlijks 100.000 aan investering mobiel productiehuis	2005 120.000 2006 105.000 2007 p.m. 2008 p.m.	De Peergroup krijgt twee jaar € 75.000,- voor het maken van een locatietheaterproductie. Het geld is bedoeld voor organisatie en activiteiten. Een bedrag van € 75.000,- (verdeeld over de jaren 2005 en 2006) is bedoeld voor de realisatie van een mobiel productiehuis.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
			Na twee jaar krijgen bestaande, maar ook nieuwe initiatieven de mogelijkheid mee te dingen naar de beschikbare middelen voor podiumkunstproducties.
Tryater	30.650	30.650	Provinciale bijdrage voor jeugdtheaterafdeling van dit noordelijke gezelschap.
Theater te Water	23.300	15.300	Voortzetten provinciale subsidie op huidige niveau. Door marktgerichter te werken (verhogen entreprijs, meer voorstellingen) kunnen kosten worden opgevangen.
Theater De Citadel	104.600	81.600	Subsidie voortzetten op het huidige niveau. Publieksbereik. Het aantal voorstellingen in Drenthe verhoudt zich niet tot de gewenste subsidieverhoging. Gevraagde subsidie voor versterking marketing richting onderwijs kan via projecten cultuureducatie en scholen.
Stichting Theater Benjamin	48.000	0	Faillissement Benjamin.
Festivals			
Bevrijdingsfestival	15.000	12.500	Wij geven jaarlijks een bedrag voor een bevrijdingsfestival. Het bedrag is minder dan gevraagd, maar verhoudt zich goed met het landelijke beeld. Aan de subsidie voor het bevrijdingsfestival zal de voorwaarde worden verbonden dat dit uitgroeit tot een festival dat door het publiek uit heel Drenthe wordt bezocht.
Stichting Asser Blues Dagen	Plm. 3.200	2.000	Stichting ontvangt een meerjarige subsidie voor de Asser Bluesdagen voor een periode van twee jaar, omdat wij vertrouwen hebben in het beleidsplan. Het beleidsplan spreekt de ambitie uit te om door te groeien tot het bluesevenement van Drenthe. Na twee jaar wordt geëvalueerd in hoeverre het festival voldoet aan de prestatieafspraken die zijn gemaakt.
Stichting Festival Vrouwenfilms	2005 28.900 2006 61.250 2007 59.450 2008 56.650	19.300	Men vraagt extra subsidie voor de uitbouw van het filmfestival. Ook valt de bijdrage van het programma Noordelijke Artistieke Dynamiek weg omdat dit fonds niet meer bestaat. Wij zijn tevreden met het huidige filmfestival daarom handhaven wij het subsidiebudget van de voorgaande jaren. Gezien het huidige beschikbare budget voor festivals en het feit dat het festival nu al aan het plafond van haar mogelijkheden (uitverkocht filmzalen de Kolk) zit vinden wij een hogere subsidie niet realistisch. Wij geven de stichting vooralsnog een meerjarige subsidie voor een periode van twee jaar. Na twee jaar wordt geëvalueerd in hoeverre het festival voldoet aan de prestatieafspraken die zijn gemaakt.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
Full Colour Festival	-	2005 5.700 2006 5.700 2007 p.m. 2008 p.m.	Het Full Colour krijgt een tweejaarlijkse bijdrage. De bijdrage is minder dan de voorgaande jaren. Wij adviseren de organisatie aanvullende middelen te zoeken uit gelden bestemd voor het multiculturele element. Hiervoor kan ook een beroep gedaan worden op het Fonds culturele en sociale ontwikkeling van de Contourennota; programmaliijn Participatie. Na twee jaar wordt geëvalueerd in hoeverre het festival voldoet aan de prestatieafspraken die zijn gemaakt.
Internationaal Poppenfestival	-	2005 18.200 2006 0 2007 p.m. 2008 0	Het Internationaal Poppenfestival met landelijke uitstraling, krijgt voor het twee jaarlijkse festival een bijdrage van € 18.200,--. Na twee jaar zal worden bekeken of het festival nog steeds voldoet en zal worden voortgezet.
Stichting Taalpodium Emmen (STEM)	15.000	2005 8.000 2006 p.m. 2007 p.m. 2008 p.m.	Omdat het enige provinciale literair festival, de Taaltheaternacht betrekkelijk weinig uitstraling buiten Zuid-oost-Drenthe heeft, zetten wij de subsidie na 2005 niet voort. In 2005 organiseren wij een literatuurdebat met de stichting Taaltheaternacht en alle relevante organisaties om een nieuw Drents literatuurfestival in het leven te roepen. Taaltheaternacht vraagt meer subsidie dan andere jaren. Wij vinden het subsidiebedrag te hoog gezien de opzet en de omvang van het festival. Het subsidiebedrag wordt daarom op € 8.000,-- gehandhaafd.
Music Matters	Plm 20.000	9.200	Wij zijn tevreden met het huidige Take Root festival in Assen. Gezien het huidige beschikbare budget is een verhoging van het subsidiebedrag van € 7.500,-- naar € 9.200,-- het maximaal mogelijke. Wij geven een meerjarige subsidie voor een periode van twee jaar. Na twee jaar wordt geëvalueerd in hoeverre het festival voldoet aan de prestatieafspraken die zijn gemaakt.
Stichting Klassiek in 't Veen	4.000	0	Stichting Klassiek in het Veen vraagt subsidie aan voor klassieke concerten in Valthermond. Wij beschouwen dit als gemeentelijke activiteit die wij niet subsidiëren. In het overgangsjaar 2005 kan nog subsidie worden aangevraagd uit de Subsidieregelingen culturele infrastructuur en kunst en cultuur.
Stichting Axis	22.500	0	Wij wachten de evaluatie van het eerste Axisfestival in Assen d.d. 17 en 18 september 2004 af. Aan de hand daarvan besluiten wij over meerjarensubsidiëring.
Stichting Popmuziek Hoogeveen	-	0	Er is geen sprake van een festival en de activiteit is lokaal van karakter. Bovendien vinden wij de opzet en uitstraling van deze activiteit niet zodanig dat dit structurele subsidie rechtvaardigt.
Stichting Blues4Kids Roots On The Hill	-	0	Er is geen sprake van een festival en de activiteit is lokaal van karakter. Bovendien vinden wij de opzet en uitstraling van deze activiteit niet zodanig dat dit structurele subsidie rechtvaardigt.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
Stichting Sterren Festival	-	0	Wij beschouwen het Sterrenfestival als gemeentelijke activiteit die wij niet subsidiëren. In het overgangsjaar 2005 kan nog subsidie worden aangevraagd uit de Subsidieregelingen culturele infrastructuur en kunst en cultuur.
Bloemencorso Eelde	11.000 (tekort 2004)	7.500	Wij ondersteunen Bloemencorso Eelde voor twee jaar met € 7.500,-. Op voorwaarden dat dit festival initiatieven ontplooit die de artistieke kwaliteit van het corso verhogen en het cultuurbereik verbreden naar nieuwe doelgroepen. Na twee jaar wordt geëvalueerd in hoeverre het festival voldoet aan de prestatieafspraken die zijn gemaakt.
Cultuurbereik			
Oktobermaand kindermaand	-	30.000	Het project Oktobermaand kindermaand ondersteunen wij met een bedrag van € 30.000,- per jaar. Dit bedrag is bedoeld voor de promotie en coördinatie van Oktobermaand kindermaand.
Stichting Prisma	-	2005 8.000 2006 p.m. 2007 p.m. 2008 p.m.	Wij ondersteunen het project Kunstbende Drenthe. Voor de jaren 2005 en 2006 hebben wij hiervoor een bedrag gereserveerd binnen Actieplan cultuurbereik. Deze activiteit is gelieerd aan het rijksproject Kunstbende. Het is nog niet duidelijk het Rijk een vervolg geeft aan dit project in 2006. In 2006 zullen wij een afweging maken in hoeverre wij omgaan met de activiteiten van het project Kunstbende Drenthe ten behoeve van talentontwikkeling. Wij leggen een link met het onderzoek naar de mogelijkheden voor talentontwikkeling.
Bibliotheken			
Provinciale Bibliotheek Centrale Drenthe (PBc)	2.667.000	2.667.000	Subsidie op het huidige niveau handhaven met toepassen van stimulerende marktorting. Extra gevraagde subsidie niet honoreren. a. Selfservice in Drentse openbare bibliotheken Plan is onvoldoende uitgewerkt en staat in deze vorm niet in verhouding tot reguliere taken PBc en te verwachten resultaten. b. Digitaal bibliotheekloket Onvoldoende relatie gelegd met kleine kernbeleid. Vraag is nog, of vaste en mobiele bibliotheekvoorzieningen hetzelfde aanbod dienen te hebben. Pilot kan eventueel worden uitgewerkt en ondersteund met projectgelden (ICT-tender of rijks-gelden). c. Dienstverlening bedrijven Interessante pilot hoort binnen reguliere innovatieve taken PBc. Eventueel iets voor ICT-tender of rijks-gelden.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
Openbare bibliotheek Groningen.	91.917	2005 89.000 2006 30.000 2007 0 2008 0	De inwoners van Drenthe maken nauwelijks gebruik van de mogelijkheid om wetenschappelijke boeken te lenen van de Universiteitsbibliotheek in Groningen. De toegang tot bijzondere en topcollecties wordt inmiddels als reguliere taak uitgevoerd door de PBC via interbibliothecair leenverkeer, collectiebeleid, innovatiebeleid en deelname aan AI@din. Wij stoppen daarom met subsidieverlening.
Archieven			
Drents Archief	96.000 (DAVA) 98.000 (Sigismund)	2005 50.000 2006 59.000 2007 89.000 2008 89.000 2005 60.000 2006 38.000 2007 0 2008 0	Audiovisueel materiaal over Drenthe is belangrijk Drents erfgoed. Dit archief is een belangrijke aanvulling op bestaande voorzieningen en leent zich voor meerdere erfgoed activiteiten met een groot bereik. Voortzetting van een succesvol tijdelijk project. Drenthe volgt hiermee de andere provincies. Cultuureducatief project Operatie Sigismund is qua educatieve aanpak in provinciale én landelijke context vernieuwend. Archivale leerlijn is relevante aanvulling op erfgoededucatie. Het Digitaal oorkondeboek ondersteunen wij met een bedrag van € 25.000, -- vanuit Actieplan cultuurbereik. Het bedrag wordt verspreid over de jaren 2005, 2006 en 2007.
Musea			
Hunebedcentrum	2005 120.500 2006 101.500 2007 93.500 2008 89.500	2005 80.000 2006 100.000 2007 75.000 2008 75.000	Het Hunebedcentrum ontvangt jaarlijks een bijdrage voor de verdere professionalisering van de organisatie om uit te groeien tot een kennis- en expertisecentrum. De bijdrage is bedoeld voor het aanstellen van een (deeltijd) archeoloog/conservator en tentoonstellingsactiviteiten. (Activiteiten bijvoorbeeld: 1. Ongeveer drie exposities per jaar, 2. Expositie opgravingresultaten ten gevolge van Malta in nationale of internationale context plaatsen, 3. Wetenschappelijke informatievoorziening via internet en 4. Organisatie wetenschappelijke symposia).
Drents Museum	2.559.000	2005 2.559.000 2006 2.559.000 2007 2.565.000 2008 2.565.000	De subsidie voor het Drents Museum wordt met ingang van 2005 met € 100.000,-- verhoogd, als provinciale bijdrage in verbetering van de depotsituatie. Uiterlijk 1 april 2005 willen wij van het Drents Museum een plan voor oplossing van de knelpunten op dit gebied zien.
Stichting Schone Kunsten (SKK)	10.400	2005 55.400 2006 10.400 2007 0 2008 0	De door de Stichting Schone Kunsten beheerde collectie Kunst rond 1900 zal uiterlijk 2008 worden overgedragen aan het Drents Museum; vanaf dat moment € 6.000,-- over naar het Drents Museum. In 2005 wordt eenmalig een bijdrage van € 45.000,-- verleend voor de restauratie van de SSK-collectie. De SSK financiert zelf € 25.000,--.
Herinneringscentrum Kamp Westerbork	2005 120.500 2006 101.500 2007 93.500 2008 89.500	2005 11.800 2006 11.800 2007 11.800 2008 11.800	Reguliere subsidie is gevraagd voor het beheer en onderhoud van het kampterrein en het monument. Tevens is subsidie gevraagd voor het project De oorlog dicht bij huis.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
			Wij zetten de huidige subsidie voort op het huidige niveau voor het ontwikkelen van activiteiten die aandacht vragen voor de verbinding van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork met Drenthe. Wij geven voor het project een jaarlijkse bijdrage van € 40.000,- uit het Fonds cultuurbereik. Wel vragen het centrum voor het project De oorlog dicht bij huis, met een nieuw dekkingsplan te komen waarin bijdragen van gemeenten en scholen zijn opgenomen. Het Centrum adviseren wij verder ook subsidie aan te vragen bij het Ministerie van VWS die in de rijksbegroting heeft aangekondigd extra middelen in te zetten voor educatieve activiteiten voor jongeren over de oorlog.
Museum de Buitenplaats te Eelde	2005 210.000 2006 330.000 2007 350.000	0	Provincie doet in 2005 onderzoek naar de toekomstige opties en alternatieven voor Museum de Buitenplaats. Hier worden de noordelijke overheden, noordelijke musea, gemeente Tynaarlo, en Stichting "Het Drentse Landschap bij betrokken. Hiervoor is € 20.000,- gereserveerd.
Stichting Nederlands Museum Kinderwereld	Plm 10.000	0.	Aanvraag is voor een incidentele activiteit. Hiervoor zijn mogelijkheden binnen activiteitenbudget Drentse musea.
Federatie van Drentse Musea en Oudheidskamers	2.500	2.500	Subsidie wordt op het huidige niveau voortgezet.
Regionale Omroep			
RTV Drenthe	Meerjarenbeleidsplan	6.940.000	In 2004 zal een beleidsreactie op het meerjarenbeleidsplan van RTV Drenthe worden gegeven. Vooralsnog zetten wij in op voortzetting van het huidige beleid en bijbehorend subsidiebedrag.
Onvoltooid verleden tijd			
Drents Plateau	756.000	2005 744.000 2006 719.000 2007 706.000 2008 706.000	Reguliere subsidie is aangevraagd. Tevens is subsidie aangevraagd voor het ontwikkelen van een doorgaande leerlijn Erfgoededucatie. Provinciale subsidie wordt voortgezet met een stimulerende marktkorting voor uitvoeren provinciale taken op het gebied van archeologische en gebouwde monumenten, geschiedenis en musea. Deze taken worden vastgelegd in de prestatieafspraken met Drents Plateau. Daarnaast ondersteunen wij Drents Plateau om een doorgaande leerlijn Erfgoededucatie te ontwikkelen voor het primair en voortgezet onderwijs en de coördinatie hiervan voort te zetten uit Actieplan cultuurbereik en impuls cultuureducatiegelden, hiervoor is jaarlijks een bedrag van € 118.300,- gereserveerd.
Stichting Monumentenwacht Drenthe	237.000	207.000	Subsidie op het huidige niveau handhaven. Het subsidiebedrag is hoger dan voorgaande jaren vanwege intern financieringsproblemen van onvoorziene personeelskosten.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
De Molenstichting Drenthe	2.500	2005 2.500 2006 0 2007 0 2008 0	Met ingang van 2006 wordt gekozen voor een andere ondersteuning van de erfgoedsector; Drents Plateau krijgt hierin centrale rol. Begrote meerkosten (met name voor personeel) zijn hoog en worden niet nader gemotiveerd.
Bond Heemschut	2.500	2005 2.500 2006 0 2007 0 2008 0	Met ingang van 2006 wordt gekozen voor een andere ondersteuning van de erfgoedsector; Drents Plateau krijgt hierin centrale rol. Begrote meerkosten (met name voor personeel) zijn hoog en worden niet nader gemotiveerd.
Stichting Nieuwe Drentse Volksalmanak	6.300	2005 26.300 2006 0 2007 0 2008 0	Bijdrage voor de uitgave van de Volksalmanak wordt verleend via Drents Plateau met als opdracht in samenspraak met de Stichting Nieuwe Drentse Volksalmanak een plan voor vernieuwing op te zetten om de zichtbaarheid en het publieksbereik van deze uitgave te vergroten.
Stichting "Het Drentse Landschap"		17.300	De stichting krijgt subsidie voor het onderhoud van de hunebedden.
Drentse Historische Vereniging	2.000	2005 2.000 2006 2.000 2007 2.000 2008 2.000	Subsidie voor Drents Historische Vereniging voor de uitgave van het historisch tijdschrift Waardeel wordt op het huidige niveau voortgezet.
Drentse Taal			
Stichting Drentse Taal	2005 238.000 2006 323.000 2007 408.000 2008 408.000	2005 153.000 2006 153.000 2007 0 2008 0	Extra gevraagde subsidie niet honoreren. Voorstel intensivering onderwijsachterstanden is onvoldoende uitgewerkt: 1. te weinig vraaggericht (aansluiting bij problemen basisonderwijs nog onvoldoende); 2. niet gebaseerd op uitkomsten taalwetenschappelijk onderzoek naar gebruik streektaal, taalontwikkeling jongeren Drentse Taal wordt meegenomen in bestaande overlegstructuur Leesbevordering en netwerk doorgaande leerlijn cultuureducatie, waarin culturele instellingen, scholen en gemeenten zijn vertegenwoordigd. Voor onderwijsactiviteiten die aansluiten bij vraag van scholen naar streektaal-activiteiten kan een beroep worden gedaan op flexibele gelden uit de programmalijnen, cultuurontwikkelfonds (cultuureducatie) en Actieprogramma Cultuurbereik.
Stichting Het Drentse Boek	38.000	2005 38.000 2006 38.000 2007 0 2008 0	Streektaalinstellingen en -functies worden met ingang van 2007 samengevoegd in een op te richten Huis van de Drentse Taal. Met ingang van 2006 beschikt men over € 5.000,- (voormalig krediet Drentse publicaties) voor uitgave van toegankelijke literaire publicaties van provinciaal belang in en over de streektaal.

Naam	Gevraagde bedrag per jaar	Toegekende bedrag per jaar	Motivering
Stichting Drents Maandblad Oeze Volk	18.800	2005 18.800 2006 18.800 2007 0 2008 0	Streektaalinstellingen en -functies worden met ingang van 2007 samengevoegd in een op te richten Huis van de Drentse Taal. Met ingang van 2006 beschikt men over € 5.000,-- (voormalig krediet Drentse publicaties) voor uitgave van toegankelijke literaire publicaties van provinciaal belang in en over de streektaal.
Stichting Roet	2.900		Streektaalinstellingen en -functies worden met ingang van 2007 samengevoegd in een op te richten Huis van de Drentse Taal. Met ingang van 2006 beschikt men over € 5.000,-- (voormalig krediet Drentse publicaties) voor uitgave van toegankelijke literaire publicaties van provinciaal belang in en over de streektaal.

Overzicht subsidietoekenningen aan noordelijke podiumgezelschappen, festivals en kunstenaarsinitiatieven

	Rijk	Drenthe	Groningen	Fryslân	Gemeente Groningen	Leeuwarden
NNO	5.635.000	20.000	20.000	20.000	(*) 20.000	20.000
NNT	1.995.500	-	-	-	(*)	-
Galili Dance	1.052.500	15.000	- (**)	10.000	(*)	?
Citadel	315.750	81.600	82.100	30.000	40.000	-
Tryater	1.540.000	30.650 10.000	31.600 10.000	213.000 10.000	10.000	10.000
Peergroup	150.000	75.000 (***)	-	-	-	-
Theater te Water	-	15.300	35.000	-	16.000	-
Grand Theatre	460.500	14.000	14.000	14.000	278.000 14.000	14.000
Opera Spanga	140.250	-	-	?	-	-
Noorderzon	124.250	-	-	-	150.000	-
Oerol	328.250	-	-	90.000	-	-
Noorderlicht	256.500	-	67.500	-	74.000	-
Pavlov	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
KIK	-	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Noordelijk Film Festival	-	10.000	10.000	32.900 10.000	10.000	10.400 10.000

(*) Gemeente Groningen investeert in huisvestingslasten voor deze gezelschappen. De bedragen komen niet rechtstreeks voor op de begrotingen.

(**) Vanaf 2006 € 20.000,-- structureel.

(***) En eenmalig € 100.000,--.

vet: Extra impuls Rijk, totaal € 315.000,-- (zie ook bijlage 4).

vet: Extra impuls Noorden, totaal € 380.000,-- (zie ook bijlage 4).

Convenantafspraken noordelijke overheden met het Ministerie van OCW

Inleiding

Op 14 juni 2004 hebben de noordelijke overheden (provincies Groningen, Fryslân, Drenthe en de gemeenten Leeuwarden en Groningen) gesprekken gevoerd met de staatssecretaris van cultuur over de ambities voor de komende Cultuurnotaperiode 2005-2008. De uitkomsten van het overleg zijn verwoord in de Rijkscultuurnota 2005-2008 die 21 september 2004 verschenen is. De passage uit de Cultuurnota die hier over gaat is hieronder weergegeven. Het komt er op neer dat het Rijk €315.000,-- extra (bovenop de adviezen van de Raad voor Cultuur) investeert in het noordelijk productieklimaat en het Noorden hier €380.000,-- tegenover zet. In noordelijk verband is gesproken over de nadere invulling van deze €380.000,--. Het Rijk heeft deze nadere invulling geaccordeerd. In schema 4.2 is deze nadere invulling weergegeven.

De rijksverdeling van de €315.000,-- is hieronder ook schematisch weergegeven (schema 4.1).

Tekst Rijkscultuurnota 2005-2008

Letterlijke tekst uit Cultuurnota 2005-2008 van het Ministerie van OCW, d.d. 21 september 2004: Meer dan de som (Hoofdstuk 16, pagina 45).

16. *Convenantafspraken*

De samenhang tussen het cultuurbeleid van het Rijk en de andere overheden komt voor een aanzienlijk deel tot stand via convenanten met vijf zogeheten landsdelen en drie grote steden. Hierna volgen de resultaten van de besprekingen die zijn gevoerd over de invulling van de cultuurconvenanten.

Noord

Landsdeel Noord bestaat uit de provincies Groningen, Fryslân, Drenthe en de gemeenten Groningen en Leeuwarden. Hier wil men vooral het productieklimaat verbeteren door middel van extra ruimte voor nieuwe initiatieven en talentontwikkeling. Deze ambitie wordt onderschreven. Het pleidooi om hiervoor een regionaal fonds op te richten, wordt echter niet gevolgd. Zo'n fonds is in feite overbodig omdat de bestaande voorzieningen als landelijke fondsen, werkplaatsen en productiehuizen voldoende mogelijkheden bieden om de beoogde maatregelen te treffen. Wel is gezamenlijk besloten om op instellingenniveau gericht in te zetten op versterking van de productie. Dit voor dit doel bestemde extra rijksmiddelen worden rechtstreeks toegekend aan Oerol, Peergroup, Noorderlicht, Noorderzon en Spanga. Landsdeel Noord stelt extra geld beschikbaar voor Tryater, Grand Theatre, KIK en Pavlov. Het Noorden heeft gepleit voor rijkssubsidie voor het Noordelijk Filmfestival.

Als enige orkest in de noordelijke regio voorziet het NNO een groot gebied van symfonisch aanbod. De kosten die in verband met de spreiding worden gemaakt zijn naar verhouding hoger dan bij andere orkesten. Daarom is afgesproken dat het Rijk de korting op het NNO verkleint en dat landsdeel Noord van zijn kant middelen beschikbaar stelt om de resterende korting volledig ongedaan te maken. De afwijzende adviezen over Nationaal Rijtuigmuseum, de Noordelijken en het Hunebedcentrum zijn in de aanvullende adviesaanvraag voorgelegd aan de Raad voor Cultuur. Deze zag echter geen aanleiding zijn visie te herzien.

Overzicht impuls Rijk van €315.000,- in noordelijke productiefunctie

Instelling	Huidige subsidie	Gevraagde subsidie	Geadviseerde subsidie RvC	Extra subsidie Rijk	Totale subsidie 2005-2008
Noorderzon	24.050,-	225.000,-	74.250,-	+ 50.000,-	= 124.250,-
Peergroup	0,-	211.710,-	125.000,-	+ 25.000,-	= 150.000,-
Oerol	178.160,-	550.000,-	228.250,-	+ 100.000,-	= 328.250,-
Noorderlicht	206.280,-	550.000,-	206.500,-	+ 50.000,-	= 256.500,-
NNO				+ 75.000,-	
Spanga	128.250,-	270.000,-	125.250,-	+ 15.000,-	= 140.250,-
Totaal extra rijksbijdrage				315.000,-	

Overzicht bijdrage Noordelijke overhedencultuur van €380.000,- aan noordelijke productiefunctie

Instelling	Huidige subsidie	Gevraagde subsidie	Geadviseerde subsidie RvC	Extra subsidie noordelijke overheden	Totale subsidie 2005-2008
Grand Theatre	495.480,-	575.000,-	460.500,-	+ 70.000,-	= 530.500,-
Stichting Kik	0,-	136.600,-	0,-	+ 60.000,-	= 70.000,-
Pavlov	0,-	150.000,-	0,-	+ 50.000,-	= 70.000,-
Tryater	1.539.210,-	2.170.580,-	1.539.250,-	+ 50.000,-	= 1.609.250,-
NNO ¹⁾	5.809.730,-	6.033.200,-	5.560.000,-	+ 100.000,-	
Noordelijk Filmfestival	0,-	138.700,-	0,-	+ 50.000,-	= 50.000,-
Totaal Noordelijke extra bijdrage				380.000,-	

¹⁾ OCW zal de voorgestelde landelijke korting van 4,3% op orkesten en opera gezelschappen terugbrengen naar ca. 3%. Dit betekent dat de totale korting van €250.000,- voor het NNO met ca. €75.000,- teruggebracht wordt. Het resterende tekort van het NNO is volledig gerepareerd door de aanvullende bijdragen van het Ministerie van OCW (€75.000,-) en de noordelijke overheden (€100.000,-). Totale subsidie NNO 2005-2008 wordt: €5.735.000,- + €75.000,- = €5.810.000,-.

Beschikbare middelen Cultuurnota 2005-2008 (en nadere specificatie)

Samenvatting beleidsvoornemens	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
- Beeldkwaliteit	583.200	506.600	486.600	486.600	486.600
- Het grote publiek	2.460.100	2.993.500	2.827.800	2.702.400	2.660.200
- Informatiekanalen	12.523.500	12.866.300	12.806.600	13.247.900	12.601.300
- Onvoltooid verleden tijd	1.287.000	1.214.600	1.289.600	1.176.600	1.176.600
- Taligheden	224.000	224.000	217.700	197.700	197.700
Totaaltelling beleidsvoornemens	17.099.050	17.805.000	17.653.300	17.811.200	17.122.400
Beschikbare middelen	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
IA Provinciale begroting eigen middelen	11.533.500	11.414.300	11.430.600	11.414.300	11.430.600
IB Provinciale begroting baten	5.544.300	4.975.400	4.955.100	4.955.100	4.955.100
IC Provinciale begroting lasten	17.077.800	16.389.700	16.385.700	16.369.400	16.385.700
II Extra Rijksmiddelen	0	577.300	512.600	990.300	286.700
III Vanuit voorjaarsnota 2004	0	925.000	1.075.000	1.075.000	1.075.000
IV Te bezuinigen en om te buigen vanuit Contourennota	0	-87.000	-345.000	-389.000	-389.000
Totaaltelling beschikbare middelen	17.077.800	17.805.000	17.628.300	18.045.700	17.358.400
<p>Naast de hierboven gepresenteerde beschikbare middelen zijn er vanuit de herverdeling van middelen binnen de Nota Mensen in het Middelpunt bij Programmaliijn "Parels in Drenthe" nog middelen beschikbaar ter uitvoering van het daarin gestelde beleid oplopend van € 19.000,-- in 2005 tot € 275.000,-- in 2008</p>					
Saldo beleidsvoornemens minus beschikbare middelen	0	0	0	234.500	236.000

Nadere specificatie beschikbare middelen 2005-2008					
	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Ad IC Provinciale begroting lasten					
38303 Participatie cultuuruitingen	3.229.800	2.762.400	2.778.700	2.762.400	2.778.700
38304 Behoud cultureel erfgoed	3.992.500	3.943.300	3.923.000	3.923.000	3.923.000
38406 Bevorderen maatschappelijke betrokkenheid en informatieoverdracht	9.855.500	9.684.000	9.684.000	9.684.000	9.684.000
Totaal Provinciale begroting lasten	17.077.800	16.389.700	16.385.700	16.369.400	16.385.700
Ad IB Provinciale begroting baten	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
38303 Participatie cultuuruitingen	580.000	284.800	284.800	284.800	284.800
38304 Behoud cultureel erfgoed	258.900	138.000	117.700	117.700	117.700
38406 Bevorderen maatschappelijke betrokkenheid en informatieoverdracht	4.705.400	4.552.600	4.552.600	4.552.600	4.552.600
Totaal provinciale begroting baten	5.544.300	4.975.400	4.955.100	4.955.100	4.955.100
Ad IA Provinciale begroting eigen middelen (IC minus IB)	11.533.500	11.414.300	11.430.600	11.414.300	11.430.600
Ad II (Extra) rijksmiddelen		<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Beeldende kunst en vormgeving	0	-13.300	-13.300	-13.300	-13.300
Actieplan cultuurbereik	0	300.000	300.000	300.000	300.000
Regisseursfunctie (cultuureducatie)	0	38.000	38.000	57.000	0
Rijks 5,5-miljoenregeling	0	157.900	p.m. (*1)	p.m. (*1)	p.m. (*1)
Rijksimpuls bibliotheekvernieuwing	0	94.700	187.900	646.600	p.m. (*1)
Totaal (extra) rijksmiddelen	0	577.300	512.600	990.300	286.700
<i>Ad *1; Nog niet bekend; zijn rijks gelden</i>					

Ad III Vanuit besluiten Voorjaarsnota 2004	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Continuering Actieplan cultuurbereik		300.000	300.000	300.000	300.000
Versterking Museum Beleid		200.000	350.000	350.000	350.000
Provinciaal dekkend aanbod cultuur-educatie		250.000	250.000	250.000	250.000
Continuering festivalbeleid		125.000	125.000	125.000	125.000
Continuering en intensivering Archeologisch Depot in Nuis		50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal besluiten gedeputeerde staten	0	925.000	1.075.000	1.075.000	1.075.000
Ad IV Ombuigingen Contourennota					
Stimulerende marktkorting PBc		12.000	37.000	50.000	50.000
Stimulerende marktkorting Drents Plateau		12.000	37.000	50.000	50.000
Stimulerende marktkorting K&C Drenthe		18.000	57.000	75.000	75.000
Subsidieregeling culturele infrastructuur		0	86.000	86.000	86.000
Subsidieregeling theater, muziek en voordrachtskunst		0	18.000	18.000	18.000
Subsidieregeling culturele infrastructuur		0	65.000	65.000	65.000
Culturele gemeente		45.000	45.000	45.000	45.000
Totaal bezuinigen en om te buigen Contourennota	0	87.000	345.000	389.000	389.000